

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 o K 127122 22 Kž 12
Brčko, 17.03.2022. godine

U IME BRČKO DISTRIKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u vijeću sastavljenom od sudaca Srđana Nedić, kao predsjednika vijeća, Ilje Klaić i Maide Kovačević, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Radmile Tomić, kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženih S.H., S.Š., N.H. i S.D., svi iz B., zbog kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. i kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1., sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 19/20, prečišćen tekst), odlučujući o žalbama Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženih S.H., N.H. i S.D. i njihovih branitelja Osmana Mulahalilović, Dragana Oparnica, Siniše Jovanović i Mirjane Mrđen, odvjetnika iz Brčkog, izjavljenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127122 20 K od 02.09.2021. godine, na javnoj sjednici kaznenog vijeća održanoj dana 17.03.2022. godine, u nazočnosti Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Radmila Ivanović, optuženih S.H. i njegovog branitelja Osmana Mulahalilović, N.H. i njegovog branitelja Dragana Oparnica, S.Š. i njegovog branitelja Siniše Jovanović i S.D. i njegove braniteljice Mirjane Mrđen, donio je sljedeću

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalbe Tužitelja Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženog S.H. i njegovog branitelja Osmana Mulahalilović, odvjetnika iz Brčkog, branitelja optuženog S.Š.– Siniše Jovanović, odvjetnika iz Brčkog, optuženog N.H. i njegovog branitelja Dragana Oparnice, odvjetnika iz Brčkog, a djelomično uvažavaju žalbe optuženog S.D. i njegove braniteljice Mirjane Mrđen, odvjetnice iz Brčkog i preinačuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127122 20 K od 02.09.2021. godine, u pogledu odluke o kazni, u odnosu na optuženog S.D., a po službenoj dužnosti i u odnosu na optuženog N.H., tako što ovaj sud optuženom N.H., zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1., sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog kojeg je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog kojeg je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, utvrđuje kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 27 (dvadeset sedam) godina, pa ga primjenom članka 54. stavak 2. točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osuđuje na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 28 (dvadeset osam) godina, a optuženom S.D., zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1., sve u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i

Hercegovine, zbog kojeg je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, utvrđuje kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog kojeg je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, utvrđuje kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 25 (dvadeset pet) godina, pa ga primjenom članka 54. stavak 2. točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osuđuje na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 26 (dvadeset šest) godina.

U preostalom dijelu prvostupanjska presuda ostaje nepromijenjena.

Objasnenje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127122 20 K od 02.09.2021. godine, optuženi S.H., S.Š., N.H. i S.D., svi iz B., oglašeni su krivim da su radnjama pobliže opisanim u izreci presude, kao suizvršitelji, počinili kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. i kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., a sve u svezi sa člancima 31. i 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa im je prvostupanjski sud primjenom članka 54. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrdio kazne zatvora, i to:

- optuženom S.H. iz B., za kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a za kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 35 (trideset pet) godina,
- optuženom S.Š. iz B., za kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a za kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu zatvora u trajanju od 18 (osamnaest) godina,
- optuženom N.H. iz B., za kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a za kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 30 (trideset) godina, i
- optuženom S.D. iz B., za kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a za kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 28 (dvadeset osam) godina,

nakon čega ih je temeljem članaka 7., 41., 42., 43, 43. b), 49. i 54. stavak 2. točke a) i b) Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osudio, i to:

- optuženog S.H., na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 36 (trideset šest) godina,
- optuženog S.Š., na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina,
- optuženog N.H., na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 32 (trideset dvije) godine,
- optuženog S.D., na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 30 (trideset) godina.

Temeljem članka 57. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, vrijeme koje su optuženi proveli u pritvoru, računajući optuženom S.H. od 04.12.2019. godine od 04:40 sati, optuženom S.Š. od 07.12.2019. godine od 23:30 sati, optuženom N.H. od 04.12.2019. godine od 03:20 sati i optuženom S.D. od 04.12.2019. godine od 03:20 sati, uračunato je u izrečenu kaznu zatvora, odnosno, dugotrajnog zatvora.

Temeljem članka 78. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i članka 180. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, od optuženog S.H. oduzeto je putničko motorno vozilo marke „Peugeot 607“, registarskih oznaka ..., kao predmet upotrijebljen u počinjenju kaznenog djela, koje se ima prodati i novac dobijen prodajom uplatiti u proračun Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dok se kliješta tzv. kombinirke „Bul max“, sa ručkom crvene boje i mobilni telefon marke „Huawei“, imaju uništiti.

Temeljem članka 188. stavak 4. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi su u cijelosti oslobođeni plaćanja troškova kaznenog postupka.

Temelju članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sud je obitelj oštećenog E.Z. sa imovinsko-pravnim zahtjevom uputio na parnični postupak.

Protiv navedene presude žalbe su u zakonskom roku izjavili Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužitelj), branitelj optuženog S.H. - Osman Mulahalilović, odvjetnik iz Brčkog, branitelj optuženog S.Š.- Siniša Jovanović, odvjetnik iz Brčkog, branitelj optuženog N.H.- Dragan Oparnica, odvjetnik iz Brčkog, braniteljica optuženog S.D.- Mirjana Mrđen, odvjetnica iz Brčkog, te optuženi S.H., N.H. i S.D. osobno.

Tužitelj prvostupanjsku presudu pobija zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji, predlažući da ovaj sud žalbu uvaži i preinači prvostupanjsku presudu u dijelu odluke o kazni, tako što će optuženim S.H., N.H. i S.D. izreći strožiju kaznu, odnosno, kaznu dugotrajnog zatvora, u dužem trajanju od onih koje su im izrečene pobijanom presudom.

Branitelj optuženog S.H. - Osman Mulahalilović, odvjetnik iz Brčkog, prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz

članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, povrede kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka d., u svezi sa člankom 163. stavak 2. točka 1. i člankom 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da ovaj sud žalbu uvaži, prvostupanjsku presudu ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno odlučivanje, u skladu sa odredbom članka 315. stavak 1. točka a. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ili da prvostupanjsku presudu preinači, u skladu sa člankom 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te optuženog S.H. osudi za kazneno djelo Teške tjelesne povrede sa smrtnom posljedicom iz članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i da na strani optuženog u dovoljnoj mjeri cijeni olakšavajuće okolnosti.

Branitelj optuženog S.Š. - Siniša Jovanović, odvjetnik iz Brčkog, prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznenopravnoj sankciji, predlažući da ovaj sud njegovu žalbu uvaži, prvostupanjsku presudu preinači na način da optuženog S.Š. oslobodi od optužbe u cijelosti ili da optuženog oslobodi od optužbe za kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u stjecaju sa kaznenim djelom Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a oglasi krivim za kazneno djelo Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 3. ili stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i izrekne adekvatnu kaznu ili ukoliko nađe da je optuženi kriv za kaznena djela koja mu se stavljaju na teret, preinači u pogledu visine kazne, tako što će optuženom izreći kaznu zatvora u kraćem trajanju ili ukine pobijanu presudu i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Branitelj optuženog N.H. - Dragan Oparnica, odvjetnik iz Brčkog, prvostupanjsku presudu pobija zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točke d. i k. i stavak 2., u svezi sa člankom 2., člankom 3. stavak 2., člankom 7., člankom 10., člankom 14. člankom 45., člankom 71., člankom 227., člankom 281. stavak 2. i člankom 290. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja iz članka 299. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i povrede kaznenog zakona iz članka 298. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, predlažući da ovaj sud njegovu žalbu usvoji, ukine prvostupanjsku presudu i odredi održavanje pretresa ili da prvostupanjsku presudu preinači, te optuženog N.H. oslobodi od optužbe da je, kao suizvršitelj, počinio kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. i kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Braniteljica optuženog S.D. - Mirjana Mrđen, odvjetnica iz Brčkog, prvostupanjsku presudu pobija zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i zbog odluke o sankciji, predlažući da ovaj sud uvaži žalbu i njenom branjeniku izrekne kaznu u znatno kraćem trajanju, koja će biti adekvatna, kako djelu koje je on sam počinio, tako i svim drugim okolnostima koje sud treba cijeliti prilikom odmjeravanja kazne.

Optuženi S.H. je blagovremeno izjavio žalbu ne navodeći razloge zbog kojih pobija prvostupanjsku presudu, ali se iz njenog sadržaja može zaključiti da osporava utvrđeno činjenično stanje i pravnu kvalifikaciju kaznenopravnih radnji zbog kojih je oglašen krivim, s tim što na kraju žalbe ne konkretizira što predlaže ovom sudu, nego samo navodi „da se nada da javnost neće utjecati na odluku Apelacionog suda, kao što je utjecala na Osnovni sud, samo neka pravde bude“.

Optuženi N.H. u izjavljenoj žalbi ne navodi žalbene razloge zbog kojih pobija prvostupanjsku presudu, ali se iz njenog sadržaja žalbe može zaključiti da osporava pravilnost činjenica na kojima se temelji prvostupanjska presuda, zbog čega predlaže da ovaj sud razmotri njegovu žalbu, te da preinači odluku prvostupanjskog suda, ne navodeći u kom pogledu predlaže preinaku.

Optuženi S.D. prvostupanjsku presudu pobija zbog „pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja navedenog u presudi i zbog visine izrečene kazne“, predlažući da ovaj sud usvoji njegovu žalbu, te da mu ublaži izrečenu kaznu.

Podneskom, broj T18 o KTŽ 0014008 22 od 19.01.2022. godine, Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine je dao odgovor na žalbe branitelja optuženih Mirjane Mrđen, Dragana Oparnice i Osmana Mulahalilović i žalbe optuženih S.H. i S.D., u kojem navodi da su svi žalbeni navodi branitelja optuženih i optuženih u cijelosti neosnovani, stoga predlaže da ovaj sud odbije žalbe optuženih i njihovih branitelja, a da uvaži žalbu Tužiteljstva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 14.01.2022. godine, u pogledu kaznenopravnih sankcija koje su prvostupanjskom presudom izrečene optuženima S.H., N.H. i S.D., odnosno, da se navedenim optuženim izreknu kazne dugotrajnog zatvora u dužem trajanju od onih koje su im izrečene prvostupanjskom presudom.

Branitelj optuženog N.H. - odvjetnik Dragan Oparnica je podneskom od 25.01.2022. godine, dao odgovor na žalbu tužitelja u kojem navodi da je žalba tužitelja u cijelosti neosnovana, pa stoga predlaže da Apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbu tužitelja odbije kao neosnovanu, a usvoji njegovu žalbu i u cijelosti ukine prvostupanjsku presudu i odredi održavanje pretresa ili da prvostupanjsku presudu preinači i optuženog N.H. oslobodi od optužbe da je počinio kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. i kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., sve u svezi sa člankom 31. i člankom 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na javnoj sjednici kaznenog vijeća ovog suda održanoj dana 17.03.2022. godine, Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi S.H., N.H. i S.D., te branitelji Osman Mulahalilović, Siniša Jovanović, Dragan Oparnica i Mirjana Mrđen, ostali su u cjelosti kod pisano izjavljenih žalbi i prijedloga iznesenih u tim žalbama, a tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i branitelj Dragan Oparnica, odvjetnik iz Brčkog, kod datih odgovora na žalbu i prijedloga iznesenim u tim odgovorima.

Ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu, u smislu članka 306. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženih povrijeđen Kazneni zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci ove presude, zbog razloga koji slijede:

Razlozi ovog suda o osnovanosti žalbe branitelja Osmana

Mulahalilović, odvjetnika iz Brčkog i žalbe optuženog S.H.

Branitelj optuženog S.H. u žalbi prigovara da je izreka pobijane presude nerazumljiva u dijelu u kojem se u njoj navodi „...nakon čega je S.Š. ponovno udarcima nogama E.Z. bacio u rijeku S. ...“, a na kraju činjeničnog opisa „...da se E.Z. tako bespomoćan ubrzo i utopio...“, dok se u pravnoj kvalifikaciji tih radnji navodi da su optuženi kao suizvršitelji počinili kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, što po mišljenju branitelja izreku pobijane presude čini nerazumljivom, jer se naprijed navedena radnja i posljedica može pripisati isključivo optuženom S.Š., ali ne i optuženom S.H., budući da između radnji koje se njemu stavljaju na teret i smrti oštećenog, ne postoji uzročno posljedična sveza, s obzirom na to da prema izreci pobijane presude optuženi S.H. nije sudjelovao, kao suizvršitelj, u bacanju oštećenog E.Z. u rijeku S., kao radnji počinjenja kaznenog djela za koje su optuženi oglašeni krivim.

Neosnovano branitelj dovodi u pitanje razumljivost izreke prvostupanjske presude navodnim nepostojanjem uzročno posljedične sveze između kaznenopravnih radnji koje su dovele do smrti oštećenog E.Z. (udarac nogom optuženog S.Š. usljed kojeg je oštećeni pao u korito rijeke S.) i postupaka optuženog S.H., koji po mišljenju branitelja nisu bile u uzročno posljedičnoj svezi sa nastupanjem smrti oštećenog E.Z. Naime, činjenica da optuženi S.H. nije uzeo izravno sudjelovanje u bacanju oštećenog u korito rijeke S., sama po sebi ne čini izreku prvostupanjske presude nerazumljivom, jer je u preostalom dijelu izreke prvostupanjske presude do detalja opisano na koji način je upravo optuženi S.H. sudjelovao u premlaćivanju i zlostavljanju oštećenog E.Z., tako da krajnju posljedicu takvih postupaka - smrt (utapanje) oštećenog E.Z., odnosno, uzročno posljedičnu svezu između kaznenopravnih radnji svakog od optuženih, pa i optuženog S.H., ne treba promatrati isključivo kroz radnje zadavanja udaraca nogom oštećenom od kojih je on pao u rijeku S. Ovo zbog toga, što je njegova smrt utapanjem u izravnoj svezi sa svim onim radnjama koje su tomu prethodile, a koje se ogledaju u tako surovom premlaćivanju oštećenog, usljed kojeg je on pretrpio takve povrede koje su ga onemogućile da se samostalno kreće, a s tim u svezi i izađe iz hladne vode u kojoj je ostavljen. Imajući u vidu da je na temelju činjeničnog stanja utvrđenog tijekom prvostupanjskog postupka, utvrđeno da je optuženi S.H. u velikoj mjeri uzrokovao takvo povređivanje oštećenog, zajedno sa ostalim suoptuženim, po ocjeni ovog suda, njegove radnje kao suizvršitelja, neovisno što osobno nije oštećenog gurnuo u korito rijeke S., u izravnoj su uzročno posljedičnoj svezi sa konačnim smrtnim ishodom događaja koji je predmet ovog kaznenog postupka, odnosno, sa počinjenjem kaznenog djela za koje je optuženi S.H. oglašen krivim. Slijedom svega iznesenog, ovaj sud nije našao da je izreka prvostupanjske presude u tom dijelu nerazumljiva, odnosno, da je zahvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja.

Istim povodom branitelj optuženog tvrdi da je izreka pobijane presude proturječna razlozima, jer je u izreci, kako je to ranije već citirao, navedeno da je optuženi S.Š. ponovno udarcima nogom E.Z. bacio u rijeku S., dok se u razlozima pobijane presude, na strani 69. pasus 2. i 70. pasus 2., od strane prvostupanjskog suda navodi „...da su ga optuženi jednom, a potom i drugi puta bacili u rijeku S. ...“, što po mišljenju branitelja izreku pobijane presude čini proturječnom njenim razlozima, jer se u izreci kao počinitelj radnje navodi optuženi S.Š., a u obrazloženju da su počinitelji ubojstva, kao suizvršitelji, svi optuženi.

Točno je da je u činjeničnom supstratu izreke prvostupanjske presude u tom pogledu navedeno „...nakon čega je S.Š. ponovno udarcima nogama E.Z. bacio u rijeku S. ...“, a da je u obrazloženju prvostupanjske presude (strana 69. pasus 2. i strana 70. pasus 2.), navedeno da su ga optuženi jednom, a potom i drugi puta bacili u rijeku S., gdje je ostao kada su oni otišli, odnosno, da je točno da je samo jedan od optuženih (S.D.) izjavio da su E.Z. bacili u rijeku S. i da je tako ostavljen u vodi. Međutim, to samo po sebi ne čini izreku prvostupanjske presude proturječnom njenim razlozima, jer se, temeljem analize obrazloženja pobijane presude, nesumnjivo može zaključiti da se radi o dijelu obrazloženja u kojem je prvostupanjski sud interpretirao relevantan sadržaj provedenih dokaza, uključujući i sadržaj iskaza optuženih datih u svojstvu osumnjičenih u toku istrage, odnosno, sadržaj iskaza optuženih datih tijekom glavne rasprave. S obzirom da se navedeni dio obrazloženja, po svom sadržaju, ne odnosi na razloge o odlučnim činjenicama, koje je tim povodom utvrdio prvostupanjski sud, onda u pogledu tog dijela obrazloženja prvostupanjske presude njena izreka nije proturječna razlozima, a samim tim niti prvostupanjska presuda nije donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano ističe u žalbi branitelja.

U okviru žalbenog osnova povreda kaznenog zakona iz članka 298. stavak 1. točka d., u svezi sa člankom 163. stavak 2. točka 1., a sve u svezi sa člankom 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branitelj optuženog smatra, suprotno zaključku prvostupanjskog suda, da su se u radnjama optuženog S.H. ostvarila bitna obilježja kaznenog djela „teške tjelesne povrede opasne po život sa smrtnom posljedicom“, koje kazneno djelo je propisano člankom 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog kog kaznenog djela je provedena istraga, koja je prethodila ovom kaznenom postupku. Navedeno stajalište branitelj optuženog zasniva na tvrdnjama da je umišljaj optuženog S.H. bio usmjeren na počinjenje tog kaznenog djela, jer je optuženi bio svjestan nastupanja zabranjene posljedice kada je udarao oštećenog, zajedno sa ostalim optuženim, po raznim dijelovima tijela i htio je nastupanje zabranjene posljedice, odnosno, nanošenja teške tjelesne povrede opasne po život, a kada je u pitanju smrtna posljedica koja je nastupila kod oštećenog, branitelj smatra da je optuženi S.H. bio svjestan da kod oštećenog može nastupiti zabranjena posljedica (smrt), pa je pristao na njeno nastupanje („ovo zato što je S.H. pristao na mogućnost da oštećeni završi u vodi, te da umre od posljedica utapanja u vodi“). Konačno, branitelj zaključuje da je slijedom svega navedenog optuženi S.H. počinio kazneno djelo Teška tjelesna povreda sa smrtnom posljedicom iz članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer između njegovih radnji udaranja oštećenog u predjelu glave, grudnog koša, leđa i drugih dijelova tijela, i nastupanja zabranjene posljedice teške tjelesne povrede opasne po život, postoji uzročno posljedična sveza. Na kraju branitelj zaključuje da je optuženi S.H. mogao sam ili sa ostalim suoptuženim, nakon što su ga pretukli, oštećenog staviti u auto i odvesti kući ili ljekaru, u kom slučaju bi oštećeni E.Z. bio živ, tako da „taj pristanak na nastupanje zabranjene posljedice utapanja je postupanje optuženog S.H. sa eventualnim umišljajem“.

Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama (zaključcima) branitelja optuženog, ovaj sud smatra, jednako kao i prvostupanjski sud u pobijanoj presudi, da su se u radnjama opisanim u izreci pobijane presude u potpunosti ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. , u svezi sa člankom

31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a ne kazneno djelo Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovo zbog toga što će kazneno djelo Teška tjelesna povreda „sa smrtnom posljedicom“ iz članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na kojem u žalbi inzistira branitelj optuženog, postojati onda kada počinitelj drugom umišljajno nanosi teške tjelesne povrede (ili mu zdravlje teško narušava) opasne po život, usljed kojih nastupi smrt oštećenog, s tim što u tom slučaju teža posljedica (smrt oštećenog), nužno mora biti obuhvaćena nehatom (svjesni ili nesvjesni) počinitelja. U slučaju da se nastupanje teže posljedice, odnosno, smrti oštećenog, može pripisati umišljaju (direktnom ili eventualnom), neće se raditi o kaznenom djelu Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 5., nego o nekom od vidova kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U konkretnom slučaju, kako je to i sam branitelj u jednom dijelu svoje žalbe, očito omaškom zaključio, optuženi S.H. je bio svjestan da je zajedno sa ostalim optuženim, oštećenom E.Z. u duljem vremenskom periodu, zadao veliki broj teških udaraca rukama i nogama u predjelu cijelog tijela, uključujući i vitalne organe glavu i grudni koš, usljed kojih je optuženi zadobio više lakih i teških tjelesnih povreda, zbog kojih nije bio sposoban da se pridigne i da se samostalno kreće, a pogotovu ne da samostalno izađe iz korita rijeke S., u koje je nakon zlostavljanja odbačen udarcem nogom u predjelu tijela od strane optuženog S.Š., te da usljed tako teških povreda i nemogućnosti izlaska iz hladne vode, kod oštećenog može nastupiti smrt (utapanjem), pa je zajedno sa ostalim suizvršiteljima pristao na nastupanje takve posljedice, s obzirom na to da ostavljajući ga tako bespomoćnog, oštećenom E.Z. nisu dali nikakvu šansu da preživi. U takvim okolnostima, po ocjeni ovog suda, a suprotno stajalištu branitelja optuženog, pravilno je postupio prvostupanjski sud, kada je kaznenopravne radnje zbog kojih je optužene, uključujući i optuženog S.H., pravno kvalificirao kao kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da u pogledu pravne ocjene djela prvostupanjski sud nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženog, u smislu članka 298. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi s primjenom članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru istog ovog žalbenog osnova branitelj optuženog u žalbi dovodi u pitanje, ne samo postojanje, u konkretnom slučaju „kvalificiranog Ubojstva iz članka 163. stavak 2. točka 1., nego i običnog nekvalificiranog Ubojstva iz članka 163. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, tvrdnjama da je optuženi, da je imao namjeru usmrtiti oštećenog, mogao to učiniti udarcem željezne palice, koja mu se nalazila u prtljažniku automobila ili davljenjem oštećenog, međutim, on to nije učinio, jer po mišljenju branitelja, umišljaj optuženog S.H. nije bio usmjeren na ubojstvo oštećenog, a pogotovo ne na počinjenje kvalificiranog oblika kaznenog djela ubojstva na „svirep način“. U prilog takvom svom stajalištu branitelj navodi aktualnu sudsku praksu koja na više primjera definira u kojim slučajevima egzistira kazneno djelo „ubojstvo“, a u kojim slučajevima kazneno djelo „ubojstvo na svirep način“, ukazujući da je neodrživa pravna kvalifikacija kaznenog djela iz pobijane presude, te da se u radnjama optuženog nisu ostvarila bitna obilježja kaznenog djela teško ubojstvo na svirep način, posebno skrećući pozornost ovom sudu na iskaze optuženih N.H. i S.D., kao i svjedokinje E.Đ., kao posrednog svjedoka, iz kojih, po mišljenju branitelja, nesumnjivo proizilazi da optuženi S.H., za vrijeme zlostavljanja oštećenog,

nikad nije izgovorio riječi „ubijte ga“ i „zadavite ga“ ili bilo koju drugu riječ koja bi upućivala na poticanje na ubojstvo, nego da je samo govorio „udrite ga“.

Suprotno naprijed navedenim tvrdnjama branitelja optuženog, temeljem dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka, kao i relevantnih činjenica utvrđenih na temelju tih dokaza, ovaj sud smatra da je na pouzdan način utvrđeno da su se u radnjama optuženih, uključujući i optuženog S.H., ostvarila sva, kako subjektivna, tako i objektivna obilježja, ne samo kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 1., nego sva obilježja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako je to pravilno zaključio i prvostupanjski sud. Ovo zbog toga što okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja kaznenopravnih radnji za koje su optuženi izrekom pobijane presude oglašeni krivim, nesumnjivo ukazuju da se u konkretnom slučaju radilo o „ubojstvu na svirep način“, kako ga je u svojoj žalbi, na bazi aktualne sudske prakse, definirao i sam branitelj optuženog S.H., zaključujući da je „ubojstvo na svirep način takvo lišenje života kojim se žrtvi nanose patnje ili bolovi takvog intenziteta da prelaze okvire patnje i bolova koje prate svako lišenje života“.

Naime, u konkretnom slučaju, na temelju iskaza optuženih S.H., N.H. i S.D., kao i iskaza svjedoka M.K., S.Š.1, E.Đ. i A.O., koji su imali prilike na mobilnom telefonu optuženog S.H. pregledati cjelokupni snimak zlostavljanja oštećenog, te na temelju snimka pribavljenog od Neovisno informativnog portala „Slobodna Bosna“, nedvojbeno se može zaključiti da je zlostavljanje oštećenog E.Z. trajalo duže od sat vremena i da mu je tom prigodom od strane optuženih zadato toliko udaraca rukama i nogama po svim dijelovima tijela, a u preovlađujućem dijelu u predjelu prednje i stražnje strane glave, grudnog koša, leđa i kukova, od kojih je oštećeni zadobio višestruke lake i teške tjelesne povrede, uključujući i teške tjelesne povrede opasne po život, koje su detaljno opisane u činjeničnom supstratu izreke pobijane presude, usljed kojih je oštećeni trpio izrazito jake bolove i patnju, koji su ga onemogućavali, ne samo da normalno komunicira sa optuženim, nego i da se samostalno održava u stojećem položaju, zbog čega je cijelo vrijeme zlostavljanja proveo na koljenima ili u ležećem položaju na tlu. Na razmjere i težinu premlaćivanja oštećenog E.Z. nesumnjivo ukazuje činjenica da prigodom prvog „bacanja u rijeku S.“, oštećeni nije bio sposoban da sam izađe na „prvu etažu nasipa“, bez „navođenja“ i pomoći optuženog S.D., koji mu je pružio ruku kako bi iz vode izašao na suho.

Osim navedenih okolnosti koje predstavljaju tzv. „objektivnu komponentu“ ubojstva na svirep način, činjenice utvrđene na temelju naprijed navedenih dokaza provedenih tijekom prvostupanjskog postupka, nesumnjivo ukazuju da se u konkretnom slučaju ostvarila i tzv. „subjektivna komponenta“ ovog kaznenog djela, koja se ogleda u svijesti optuženih da muče žrtvu, te njihovoj neosjetljivosti (odsustvu empatije) za patnje žrtve, odnosno, u njihovoj želji i htijenju da žrtvi zadaju muke, patnje i bolove i da osjećaju zadovoljstvo u takvom svom ponašanju. Na ovakav zaključak, po ocjeni ovoga suda, upućuje upravo ponašanje optuženog S.H., u toku i nakon počinjenja kaznenopravnih radnji opisanih u činjeničnom supstratu izreke prvostupanjske presude, koji je, osim što je zadao veliki broj udaraca rukama i nogama oštećenom, dok je bespomoćno ležao na tlu, kliještima koje je uzeo iz prtljažnika svog automobila „lomio“ kažiprst i srednji prst desne ruke oštećenog, te tim istim kliještima iščupao pramen kose i tkiva sa glave oštećenog, da bi potom, prije nego što će napustiti mjesto počinjenja kaznenog djela, dok se oštećeni još nalazio na zemljanom dijelu S. nasipa, mokrio oštećenom po licu kako bi mu sprao krv, što je i

sam optuženi (S.H.) potvrdio tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi od 25.05.2021. godine.

Imajući u vidu da je vještak dr Abdulah Kučukalić, specijalista neuropsihijatar -subspecijalnost forenzična psihijatrija, iznoseći svoj nalaz i mišljenje u pogledu dužine trajanja psihičkih i fizičkih patnji oštećenog i odnosa optuženih prema radnjama koje im se pobijanom presudom stavljaju na teret, tijekom svjedočenja na glavnoj raspravi od 01.10.2020. godine, izjavio „da su optuženi tijekom počinjenja kaznenopravnih radnji za koje se terete pokazali neljudsku oholost, agresivnost, neosjetljivost i bezobzirnost, te da niti u jednom trenutku nisu pokazali kajanje i empatiju za muke oštećenog, koji se nalazio u bespomoćnoj situaciji, naprotiv, da su sadistički uživali u mučenju i premlaćivanju oštećenog, u njegovim mukama i patnjama, što je po njegovom mišljenju u skladu sa strukturom ličnosti optuženih, te da su tom prigodom optuženi bili pod utjecajem psihoaktivnih supstanci, što je doprinijelo ovako nehumanom agresivnom ponašanju“, po mišljenju ovoga suda, u radnjama optuženih, uključujući i optuženog S.H., stekla su se sva obilježja (objektivna i subjektivna) kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da su i u tom dijelu neosnovani žalbeni prigovori branitelja, da je prvostupanjski sud, prihvatajući takvu pravnu kvalifikaciju kaznenopravnih radnji zbog kojih je optužene pobijanom presudom oglasio krivim, povrijedio kazneni zakon na štetu optuženih, u smislu članka 298. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u svezi s primjenom članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Nadalje se žalbom branitelja optuženog S.H., u okviru ovog istog žalbenog osnova, prigovara da je prvostupanjski sud oglašavajući optuženog krivim i za kazneno djelo otmica zanemario „institut konzumacije krivičnih djela“, odnosno, „da teže krivično djelo konzumira lakše krivično djelo“, zbog čega je po mišljenju branitelja kazneno djelo teška tjelesna povreda kvalificirana smrtnom posljedicom konzumiralo lakše kazneno djelo otmice, pa se stoga u ovoj kaznenoj stvari ne radi o stjecaju kaznenih djela, u smislu članka 54. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, već se radi o jednom kaznenom djelu. Ovakvo svoje stajalište branitelj optuženog potkrepljuje tvrdnjama da je u toku dokaznog postupka iz iskaza optuženih N.H. i S.D. utvrđeno da su optuženi oštećenog tukli i u automobilu, pa kada se ne bi prihvatio pravni institut „konzumacije krivičnih djela“, onda bi se optuženim moglo staviti na teret da su počinili kaznena djela lake tjelesne povrede, teške tjelesne povrede, teške tjelesne povrede opasne po život, teške tjelesne povrede sa smrtnom posljedicom, kazneno djelo protupravno oduzimanje slobode i kazneno djelo otmice, dakle, ukupno šest različitih kaznenih djela. Kako bi se izbjegle ovakve situacije, prema tvrdnjama branitelja, egzistira pravni institut „konzumacije krivičnih djela, da teže krivično djelo konzumira lakše krivično djelo, zbog čega u ovoj situaciji nije počinjeno šest krivičnih djela, već jedno krivično djelo teške tjelesne povrede opasne po život sa smrtnom posljedicom“.

Pogrešno branitelj optuženog zaključuje da se u slučaju kaznenopravnih radnji opisanih u izreci pobijane presude, koje je prvostupanjski sud pravno kvalificirao kao kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1., u stjecaju s kaznenim djelom Ubojstvo iz članka 163., stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. i 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ne radi o dva kaznena djela, nego o jednom kaznenom djelu Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 5.

Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a da je kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine „konzumirano“ težim kaznenim djelom, odnosno, kaznenim djelom Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ovo zbog toga što se, po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju ne može govoriti o tzv. „prividnom stjecaju“ kaznenih djela po osnovu „konzumpcije“, zato što ovaj vid prividnog stjecaja može postojati samo u situaciji kada je jedno od kaznenih djela za koje su optuženi oglašeni krivim sadržano u drugom kaznenom djelu za koje su također optuženi oglašeni krivim. Naime, postojanje prividnog stjecaja po osnovu konzumpcije se ocjenjuje apstraktnim upoređivanjem samih zakonskih opisa kaznenih djela, u smislu da li je jedno od tih kaznenih djela sadržano u drugom ili je njime obuhvaćen, pri čemu u pravilu teže djelo konzumira lakše kazneno djelo. Međutim, u konkretnom slučaju se ne bi moglo govoriti o ovom obliku prividnog stjecaja, a niti o nekom drugom (specijalitet, supsidijaritet, alternativitet, inkluzija), s obzirom na to da kaznenopravne radnje opisane u izreci prvostupanjske presude, koje čine obilježja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, bez obzira što su prethodile počinjenju kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nisu obuhvaćene kaznenopravnom radnjom iz izreke prvostupanjske presude u kojoj se stječu sva zakonska obilježja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Osim toga, kaznenopravne radnje u kojim se stječu obilježja kaznenog djela otmice, koje su po svojoj prirodi lakšeg karaktera, nisu mogle biti „konzumirane“ kaznenim djelom teško ubojstvo, odnosno, kaznenim djelom teška tjelesna povreda opasna po život sa smrtnom posljedicom, kako je u žalbi pravno kvalificira branitelj optuženog, jer se ne radi o kaznenom djelu koje je po svojoj naravi sadržano u kaznenom djelu ubojstva na svirep način, kako zbog prirode radnje počinjenja, tako i zbog dobra koje se štiti navedenim inkriminacijama. Naime, kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, je kazneno djelo iz kategorije kaznenih djela protiv života i tijela, dok se u slučaju kaznenog djela Otmica iz članka 177. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, radi o kaznenom djelu protiv slobode i prava čovjeka i građanina, pa kako se radi o kaznenim djelima sa različitim zaštitnim objektima (genusno različita kaznena djela), kod kojih radnja jednog od njih nije obuhvaćena radnjom drugog kaznenog djela, u konkretnom slučaju se ne može govoriti o tzv. prividnom stjecaju kaznenih djela, tako da niti u tom pogledu prvostupanjski sud, kod donošenja pobijane presude, nije povrijedio kazneni zakon na štetu optuženih, u smislu članka 298. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru žalbenog osnova „pogrešno utvrđeno činjenično stanje“, branitelj optuženog iznova dovodi u pitanje postojanje uzročno posljedične sveze između radnji optuženog S.H. i posljedice (utapanja) oštećenog, ne dovodeći u pitanje njegovo sudjelovanje u premlaćivanju i zlostavljanju oštećenog, međutim, osporava da je optuženi S.H. sudjelovao u „bacanju“ oštećenog E.Z. u rijeku S. (kod činjenice da je uzrok smrti oštećenog utapanje u vodi), na temelju čega zaključuje da je došlo do prekida uzročno posljedične sveze između radnji optuženog S.H. nanošenja teških tjelesnih povreda opasnih po život oštećenog i njegove smrti usljed utapanja u vodi. Branitelj dalje ističe da je optuženi S.H. oštećenog ostavio na suhom (na nasipu), te

da je time pristao na nastupanje zabranjene posljedice „da oštećeni kada je završio u rijeci S., da se može utopiti“. U tom cilju je branitelj tijekom prvostupanjskog postupka inzistirao na pokušaju „vraćanja cjelokupnog snimka događaja“, povodom koga je provedeno i vještačenje po vještaku informatičke struke, kako bi se time otklonile dileme, tko je što radio tijekom zlostavljanja oštećenog, koje radnje je poduzimao i koje riječi je izgovarao koji od optuženih. Sa istim ciljem je provedeno i vještačenje po vještacima medicinske struke, kako bi se utvrdilo da li bi oštećeni, da je ostao na nasipu (na suhom) umro od posljedica zadobijenih povreda i da li se tako povrijeđen mogao kretati, odnosno, da li bi blagovremena medicinska intervencija spriječila smrtni ishod. Međutim, ta dilema provedenim vještačenjima nije otklonjena, jer je vještak dr Cihlarž zaključio da bi kod oštećenog nastupila smrt od posljedica nanošenja tjelesnih povreda i da je ostao na suhom, dok je vještak dr Helać u svom nalazu iznio suprotno mišljenje po kojem se oštećeni, da je ostao na suhom, mogao otežano kretati duži vremenski period (1-2 km), zbog čega je po mišljenju branitelja bilo potrebno provesti novo vještačenje po vještaku medicinske struke-subspecijalnosti torokalne kirurgije, pa pošto to nije učinjeno, činjenično stanje u tom dijelu je pogrešno utvrđeno.

Kako je već ranije u obrazloženju ove presude obrazloženo zašto po mišljenju ovog suda nije došlo „do prekida uzročno posljedične sveze“ između radnji optuženih, uključujući i optuženog S.H., i nastupanja krajnje posljedice (smrt utapanjem) počinjenja kaznenog djela, zbog kojeg su optuženi pobijanom presudom oglašeni krivim, ovom prigodom će ovaj sud još napomenuti da se branitelj optuženog, kada govori o prekidu uzročno posljedične sveze, iako je izravni uzrok smrti oštećenog utapanje, pogrešno koncentrira isključivo na činjenicu „odbacivanja oštećenog u korito rijeke S.“, sa kojim se optuženi S.H., po njegovom mišljenju ne može dovesti u izravnu vezu. Međutim, bez obzira što je smrt oštećenog E.Z. posljedica utapanja, ono se mora promatrati u kontekstu onoga što je prethodilo takvoj smrti oštećenog, odnosno, takvom surovom premlaćivanju oštećenog od strane optuženih, usljed koje je oštećeni pretrpio tako teške povrede koje su ga onemogućile da se normalno kreće, a s tim u svezi i samostalno izađe iz hladne vode, pa kako je optuženi S.H. dobrim dijelom pridonio takvom premlaćivanju oštećenog, u situaciji kada je vještak medicinske struke prof dr Zdenko Cihlarž iz Tuzle, iznoseći svoj nalaz i mišljenje na glavnoj raspravi od 01.10.2020. godine, zaključio da bi oštećeni i da je ostao na zemljanom dijelu nasipa, od posljedica težine zadobijenih povreda zasigurno ubrzo preminuo, po ocjeni ovog suda, nije došlo do prekida uzročno posljedične sveze između radnje optuženog i smrti oštećenog, kako se to neosnovano ističe u žalbi branitelja.

U svezi naprijed iznesenog, nije u pravu branitelj optuženog kada u žalbi tvrdi da je činjenično stanje pogrešno utvrđeno u pogledu težine povreda koje je zadobio oštećeni E.Z., odnosno, izvjesnosti smrtnog ishoda usljed tako zadobijenih povreda, s obzirom na to da su po tom pitanju nalazi vještaka prof dr Zdenka Cihlarž i dr Fikreta Helać dijametralno suprotni, zbog čega je, po mišljenju branitelja, bilo nužno provesti novo vještačenje po vještaku specijalisti torokalne kirurgije, kako bi se otklonila dilema oko toga da li bi oštećeni E.Z. preživio da je ostao na suhom i da mu je blagovremeno pružena medicinska pomoć. Naime, nije upitno da s aspekta kompetentnosti uža specijalnost vještaka medicinske struke ima značaja kod dijagnosticiranja i liječenja određene kategorije tjelesnih povreda koje su rezultat počinjenja kaznenog djela. Međutim, kada je u pitanju utvrđivanje broja, vrste i težine tjelesnih povreda, kao i izravnog uzroka smrti, kao posljedice počinjenja

kaznenog djela, zasigurno je vještak sudske medicine i patologije jedini mjerodavan za davanje konačnog mišljenja o uzroku smrti i mogućnosti preživljavanja oštećenog za slučaj blagovremene medicinske intervencije, od bilo koje druge medicinske specijalnosti (subspecijalnosti), što je uostalom propisano člankom 104. i 105. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga je u konkretnom slučaju pravilno postupio prvostupanjski sud kada je kao mjerodavan prihvatio Nalaz i mišljenje vještaka prof dr Zdenka Cihlarž od 25.03.2020. godine, zaključujući da je, u pogledu uzroka smrti oštećenog E.Z., kao i eventualne mogućnosti njegovog preživljavanja u slučaju da mu je blagovremeno pružena medicinska pomoć, nalaz navedenog vještaka uvjerljiv i sačinjen u skladu sa pravilima struke i znanosti. U takvim okolnostima, bez obzira na suprotan nalaz vještaka dr Fikreta Helać, specijaliste opće kirurgije, po ocjeni ovog suda, nije bilo nužno naložiti novo vještačenje po vještaku medicinske struke-subspecijalisti torokalne kirurgije, jer se time ne bi otklonila bilo kakva dilema oko uzroka smrti oštećenog E.Z., ako je takve dileme uopće i bilo, tako da je u sferi nagađanja tvrdnja branitelja optuženog da bi novim vještačenjem bio potvrđen nalaz vještaka dr Fikreta Helać, zbog čega navodno takvo vještačenje nije niti predloženo od strane tužitelja.

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog „nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja“ branitelj optuženog u žalbi dalje ističe da je, između ostalog, sudu predložio da se obavi rekonstrukcija događaja, koji prijedlog je odbijen uz obrazloženje prvostupanjskog suda da je iz provedenih dokaza na pouzdan način utvrđeno da su optuženi, kao suizvršitelji, počinili kaznena djela iz izreke pobijane presude. Međutim, branitelj smatra da bi se provođenjem rekonstrukcije događaja, uz snimanje, fotografiranje i „simulaciju postavljenog automobila na nasipu prije odlaska optuženog sa mjesta počinjenja djela“, otklonile dileme oko toga kojim redoslijedom su optuženi napuštali mjesto počinjenja djela, odnosno, tko je posljednji ostao sa oštećenim E.Z., na temelju čega bi se moglo pouzdano zaključiti tko je od optuženih počinio kazneno djelo ubojstva, a tko kazneno djelo teške tjelesne povrede opasne po život sa smrtnom posljedicom. Pošto je odluka prvostupanjskog suda o rekonstrukciji događaja izostala, branitelj smatra da je zbog toga činjenično stanje u pobijanoj presudi nepotpuno utvrđeno. Da je prihvatio prijedlog branitelja i proveo rekonstrukciju događaja odluka prvostupanjskog suda bi bila drugačija, s obzirom na to da bi se rekonstrukcijom potpuno činjenično rasvijetlilo, tko je neposredni počinitelj kaznenog djela, odnosno, tko je neposredni počinitelj radnje bacanja oštećenog u rijeku S.

Točno je da je branitelj optuženog tijekom prvostupanjskog postupka najavio, a na glavnoj raspravi od 30.07.2021. godine i predložio rekonstrukciju događaja, koji prijedlog je prvostupanjski sud odbio, uz obrazloženje da je činjenično stanje u ovom predmetu u tolikoj mjeri utvrđeno da se rekonstrukcija događaja čini suvišnom, kako zbog nejasno definisanog prijedloga branitelja iz kojeg se ne može pouzdano zaključiti koje je to činjenice bilo potrebno dodatno rasvijetliti, tako i zbog tehničkog aspekta obavljanja rekonstrukcije, koju bi trebalo provoditi u noćnim uvjetima, u zimskom periodu na krajnje nepristupačnom terenu koji uključuje i odvodni kanal crpne stanice, koja se nalazi u koritu rijeke S. Takvo stajalište prvostupanjskog suda u cijelosti podržava i ovaj sud, jer je branitelj optuženog, tek u izjavljenoj žalbi, precizno definirao šta bi se to rekonstrukcijom događaja trebalo dodatno utvrditi, ponovno ističući da je to važno kako bi se pouzdano utvrdilo šta je tko od optuženih na mjestu događaja radio i kojim redoslijedom su optuženi napustili mjesto počinjenja kaznenog djela, na temelju čega bi se, po mišljenju branitelja, utvrdilo da je optuženi

S.Š., prije odlaska udarcem nogom u predjelu grudnog koša, oštećenog odbacio u korito rijeke S. Međutim, po ocjeni ovog suda, navedene činjenice nisu ostale sporne, zbog čega nije bilo potrebno dodatno rasvijetljivati, pogotovo ne na temelju provođenja rekonstrukcije događaja, u smislu članka 93. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a niti su navedene činjenice od presudnog značaja za utvrđivanje „tko je neposredni počinitelj kaznenog djela ubojstvo, a tko kaznenog djela teške tjelesne povrede opasne po život kvalificirane smrtnom posljedicom“, kako se to ističe u žalbi branitelja optuženog. Stoga je pravilno postupio prvostupanjski sud kada je odbio takav prijedlog branitelja optuženog, pa zbog toga činjenično stanje, u tom dijelu, nije ostalo nepotpuno utvrđeno, u smislu članka 299. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog odluke o kazni kojom je optuženi S.H. osuđen na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 36 (trideset šest) godina, branitelj optuženog u žalbi ukazuje na olakšavajuće okolnosti koje se odnose na obiteljske prilike optuženog (oženjen, otac 6 djece), na činjenicu da optuženom nije bila namjera da počini ubojstvo, da se kaje zbog smrtne posljedice, „da mu je žao što je nastupila smrt kod rahmetli E.Z. i što se utopio“, da je optuženi priznao činjenice i time doprinio otkrivanju djela i utvrđivanju materijalne istine, te da je u odnosu na smrtnu posljedicu „optuženi postupao sa eventualnim umišljajem“. S druge strane, branitelj prigovara da prvostupanjski sud nije mogao kao otežavajuću okolnost cijeliti da je optuženi prikrivao tragove djela, jer se po njegovom mišljenju, optuženi može braniti laganjem, odnosno, nije dužan da pomaže u otkrivanju kaznenog djela. Osim toga, branitelj ukazuje da je vještak neuropsihijatar u svom nalazu predložio, u odnosu na optuženog S.H., izricanje mjere obveznog liječenja od bolesti ovisnosti, ali da je u povodu takvog prijedloga vještaka izostala odluka prvostupanjskog suda.

Kada su u pitanju pojedinačno utvrđene kazne, za svako od počinjenih kaznenih djela zbog kojih je optuženi S.H. oglašen krivim, kao i jedinstvena kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 36 (trideset šest) godina, na koju je prvostupanjski sud osudio optuženog, neosnovano se u žalbi branitelja prigovara da prvostupanjski sud nije u dovoljnoj mjeri cijelio olakšavajuće okolnosti, na koje u žalbi ukazuje branitelj optuženog, jer se iz obrazloženja pobijane presude u tom dijelu (stranica 77. pasus 3. i stranica 78. pasus 2.), nedvojbeno može zaključiti da je prvostupanjski sud na adekvatan način cijelio sve olakšavajuće okolnosti na strani optuženog, uključujući i one na koje u žalbi ukazuje branitelj optuženog. Suprotno tvrdnjama branitelja optuženog „priznanje činjenica i doprinos optuženog otkrivanju djela i utvrđivanja materijalne istine“, prvostupanjski sud nije imao razloga, a niti osnova, cijeliti kao olakšavajuću okolnost na strani optuženog. Ovo zbog toga što je iz Zapisnika o ispitivanju tada osumnjičenog u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i iz iskaza optuženog datog na glavnoj raspravi od 25.05.2021. godine, razvidno da je optuženi S.H. iznosio samo one činjenice koje podržavaju blažu kvalifikaciju kaznenopravnih radnji koje mu se stavljaju na teret, odnosno, kako bi za sebe pokušao osigurati povoljniji ishod ovog kaznenog postupka. Međutim, ostali dokazi provedeni tijekom prvostupanjskog postupka, uključujući i iskaze suoptuženih, koji su iznijeli svoju obranu tijekom prvostupanjskog postupka, demantiraju takvu obranu optuženog S.H., pa samim tim i tvrdnje branitelja navedene u žalbi u tom dijelu.

U pogledu otežavajućih okolnosti koje je prvostupanjski sud cijenio na strani optuženog S.H., opravdano branitelj u žalbi ističe da optuženi nije u obvezi pomagati organima gonjenja u otkrivanju tragova počinjenja kaznenih djela, odnosno, da se može braniti i laganjem. Međutim, svakako je prvostupanjski sud morao uzeti u obzir činjenicu da je optuženi organizator cjelokupnog događaja, koji je predmet ovog kaznenog postupka, te da je optuženim nakon počinjenja kaznenih djela za koja su oglašeni krivim i osuđeni prvostupanjskom presudom, „naložio da se neko vrijeme primire“, te da sa sebe skinu i operu garderobu i obuću u kojoj su bili u vrijeme počinjenja kaznenih djela, čime su u početnoj fazi istrage znatno otežali otkrivanje počinitelja i pronalazak tijela oštećenog, tako da je prvostupanjski sud opravdano te okolnosti uzeo kao otežavajuće, jer se takvo ponašanje optuženih, u skladu sa člankom 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, mora cijeliti kao otežavajuća okolnost.

Slijedom naprijed iznesenog, po ocjeni ovoga suda, pravilno je postupio prvostupanjski sud kada je optuženom S.H., zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 35 (trideset pet) godina, pa ga je primjenom članka 54. stavak 2. točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osudio na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 36 (trideset šest) godina. Jednako kao i prvostupanjski sud, ovaj sud smatra da je tako dosuđena jedinstvena kazna dugotrajnog zatvora u potpunosti adekvatna težini kaznenih djela za koja je optuženi oglašen krivim, stupnju njegove krivice, kao i njegovim osobnim i obiteljskim prilikama, prije svega zbog činjenice da je optuženi do sada šest puta pravomoćno osuđivan, a da okolnosti počinjenja kaznenog djela (ubojstvo), kao i sam doprinos optuženog S.H., zbog razine iskazane bešćutnosti, u velikoj mjeri prevazilazi uobičajene okvire koji se mogu očekivati i kod počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (ubojstvo na osobito svirep način). Stoga ovaj sud smatra da će se tako dosuđenom jedinstvenom kaznom dugotrajnog zatvora, u slučaju optuženog S.H., u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi koju je protiv pobijane presude u zakonom predviđenom roku izjavio optuženi S.H. se ne navodi iz kojih žalbenih osnova pobija prvostupanjsku presudu, ali se iz njenog sadržaja nedvojbeno može zaključiti da u stvari dovodi u pitanje pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja na kojem se temelji pobijana presuda, a s tim u svezi i pravnu kvalifikaciju kaznenopravnih radnji zbog kojih je zajedno sa ostalim optuženim oglašen krivim.

S tim u svezi, kada su u pitanju iskazi svjedokinja M.K., S.Š.1 i E.Đ., optuženi u žalbi ističe da su navedene svjedokinje potvrdile da je oštećeni E.Z. prema optuženom imao novčano dugovanje, te da je kritične prilike oštećeni „istučen“, ali da je ostao živ. Navedene činjenice niti za ovaj sud nije upitno, jer su te činjenice tijekom prvostupanjskog postupka na takav način i utvrđene. Međutim, neovisno od činjenice da je u trenutku kada su optuženi napustili mjesto počinjenja kaznenog djela, oštećeni E.Z. još uvijek bio živ (na zemljanom nasipu ili u odvodnom kanalu u koritu rijeke S.), vještačenjem po vještaku sudske medicine i patologije prof dr Zdenku Cihlarž, sa sigurnošću je utvrđeno da bi oštećeni i da je ostavljen na suhom, zbog

težine povreda koje je te prilike zadobio, bez adekvatne medicinske pomoći uskoro preminuo. U tom kontekstu, činjenica da je oštećeni pri odlasku optuženih sa mjesta počinjenja kaznenih djela „još uvijek bio živ“, nije od presudnog značaja za konačan ishod i pravnu kvalifikaciju kaznenopravnih radnji za koje je optuženi oglašen krivim.

Nadalje se neosnovano u žalbi optuženog prigovara okolnostima pod kojim je došlo do pretrage mobilnog telefona marke „Huawei“, koji je svjedokinja M.K. dragovoljno predala djelatnicima Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dana 04.12.2019. godine, čija pretraga je u Policiji obavljena po Naredbi suda istoga dana, kojoj nije prisustvovala svjedokinja M.K., jer djelatnici Policije nisu mogli doći do navedene svjedokinje, zbog čega je po mišljenju optuženog nejasno kako su djelatnici Policije mogli navedenu svjedokinju telefonom pozivati na pretragu, ako su prethodno taj telefon oduzeli.

Navedene tvrdnje optuženog su špekulativne naravi, s obzirom na to da je svjedokinja M.K. bila na adekvatan način usmeno obaviještena o vremenu pretrage mobilnog telefona „Huawei“, koji je od nje oduzet 04.12.2019. godine, povodom čega joj je izdata Potvrda (Zapisnik) o dragovoljnoj predaji predmeta, broj 14.02.2-04.2-86496/19 od 04.12.2019. godine, kojom prigodom se navedena svjedokinja izričito odrekla prisustva pretrazi tog telefona, koja je zbog toga i obavljena po naredbi suda istoga dana. Navedeno je svjedokinja M.K. i izričito potvrdila tijekom svog saslušanja na glavnoj raspravi od 30.07.2020. godine, odgovarajući na pitanja branitelja Dragana Oparnica, kojom prigodom je izjavila „da je dobila poziv konkretno za telefon marke „Huawei“ da prisustvuje pregledu tog telefona“, ali da je „tad u Policiji već potpisala da neće da prisustvuje kada su joj oduzeli telefon“. Slijedom naprijed iznesenog otklonjena je bilo kakva dvojba u pogledu pravilnosti postupanja ovlaštenih službenih osoba prigodom privremenog oduzimanja i pretrage mobilnog telefona „Huawei“, na koju se neosnovano ukazuje u žalbi optuženog.

U pogledu iskaza djelatnika Policijske stanice M.Č.B., E.J. i A.Š., optuženi u žalbi prigovara da je sud navedene svjedoke saslušao na okolnosti istrage vođene u svezi prijave nestanka oštećenog E.Z., čiji nestanak je prijavio njegov otac E., ali da se nije bavio saslušavanjem tih svjedoka na okolnosti vezane uz to da je oštećeni isljeđivan i zbog zasada marihuane i stavljanja u promet opojnih droga.

Točno je da navedeni svjedoci nisu tijekom prvostupanjskog postupka saslušavani na okolnosti vezane uz eventualne inkriminirajuće aktivnosti oštećenog E.Z. u pogledu uzgoja „marihuane“ i stavljanje u promet opojnih droga, što je sasvim razumljivo s aspekta predmeta kaznenog postupka koji se vodi protiv optuženog, s obzirom na to da eventualno takvo ponašanje oštećenog nije bilo u izravnoj svezi sa počinjenjem kaznenih djela za koje je optuženi oglašen krivim, pa je takve prigovore optuženog valjalo odbiti kao neosnovane.

U žalbi optuženog S.H. se dalje prigovara da prvostupanjski sud nije kod utvrđivanja činjeničnog stanja vodio dovoljno računa o kretanju optuženih na dan počinjenja kaznenih djela od 17.11.2019. godine, jer je na temelju podataka baznih stanica mobilne telefonije telefon kojim se koristio optuženi lociran u mjestu Seonjaci, što govori u prilog tvrdnjama optuženog da se „ovaj slučaj“ nije trebao završiti ubojstvom, nego „da je oštećeni trebao samo da mu donese gume i felge“, tako da nije točno da su se prije počinjenja djela vozali po gradu Brčkom, a zatim uputili u pravcu mjesta V., kako se to neosnovano tvrdi od strane tužitelja.

Naprijed navedene tvrdnje optuženog nisu točne iz razloga što su suoptuženi N.H. i S.D., tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi, u povodu tih činjenica, izjavili suprotno navedenim tvrdnjama optuženog, odnosno, upravo onako kako je to precizno opisano u činjeničnom supstratu izreke prvostupanjske presude.

U pogledu vještačenja po vještaku medicinske struke dr Fikretu Helać, optuženi u žalbi ističe da je prvostupanjski sud pogriješio kada nije prihvatio njegov nalaz i mišljenje u kojem je utvrdio da niti jedna povreda koju je zadobio oštećeni nije smrtonosna, zbog čega je sud trebao da pozove i trećeg vještaka koji je specijaliziran za tu vrstu vještačenja, a ne samo „odbaciti vještaka obrane“.

Kada su u pitanju nalazi vještaka prof dr Zdenka Cihlarž i dr Fikreta Helać, ovaj sud je već dao detaljne razloge u obrazloženju ove presude, zbog čega smatra da je pravilno postupio prvostupanjski sud kada nije prihvatio Nalaz i mišljenje vještaka dr Fikreta Helać, odnosno, kada je kao uvjerljiv i sačinjen u svemu u skladu sa zakonom i pravilima struke i znanosti, prihvatio Nalaz i mišljenje vještaka prof dr Zdenka Cihlarž, tako da će se ovom prigodom osvrnuti samo na osnovanost tvrdnji optuženog da vještak dr Fikret Helać nije prisustvovao obdukciji mrtvog tijela oštećenog E.Z. „jer ga (optuženog) nitko nije niti pitao da li želi da obdukciji prisustvuje neko od vještaka obrane“. Naime, u skladu sa člankom 104. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nije predviđeno da obdukciji prisustvuje bilo koja druga osoba osim onih koje se navode u naredbi tužitelja kojom se nalaže provođenje obdukcije, tako da obdukciji mrtvog tijela oštećenog E.Z., koja je obavljena 07.12.2019. godine, nije niti mogao prisustvovati vještak obrane, a samim time niti vještak dr Fikret Helać, s obzirom na to da u vrijeme obavljanja obdukcije nije bio angažiran od strane branitelja optuženog. S tim u svezi, jednako kao i prvostupanjski sud i ovaj sud smatra da u konkretnom slučaju nije bilo osnova za nalaganje novog vještačenja po vještaku medicinske struke-subspecijalnosti torokalne kirurgije, s obzirom da je već ranije u ovoj presudi ukazano da je za utvrđivanje težine povreda i uzroka smrti, u skladu sa člankom 104. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, mjerodavan isključivo vještak specijalista sudske medicine, što i jeste specijalnost prof dr Zdenka Cihlarž iz Tuzle.

Povodom „snimka“ koji je objavljen na Neovisnom informativnom portalu „Slobodna Bosna“, u trajanju od 2,33 minuta, u žalbi optuženog se navodi da se ne zna na koji način je taj snimak došao do tog portala, odnosno, samo taj dio snimka, jer su svi svjedoci koji su gledali originalan snimak potvrdili da je on trajao oko 60 minuta, te da se na njemu jasno vidi da je oštećeni nakon događaja ostao na kopnu i da je bio živ, ali vidno pretučen, na temelju čega optuženi zaključuje da je Policija prigodom prve pretrage telefona od 04.12.2019. godine, od cijelog tog snimka „isjekla najgori dio, a ostalo uništila“. Optuženi dalje tvrdi da je „Slobodna Bosna“ pustila u javnost snimak 07.12.2019. godine i odmah nakon objave povukla taj isti snimak, da bi Policija ponovno „otvorila telefon“ u prvom mjesecu 2020. godine i pronašla identičan snimak, koji navodno nije pronađen prigodom pretrage od 04.12.2019. godine.

Naprijed navedene tvrdnje optuženog su samo djelomično točne, s obzirom na to da je Neovisni informativni portal „Slobodna Bosna“, na traženje prvostupanjskog suda, dostavio Odgovor od 03.12.2020. godine, u kojem je, između ostalog, naveo „da

je snimak spornog događaja stigao uredništvu navedenog portala putem viber poruke od anonimnog pošiljatelja“. Međutim, temeljem iskaza svjedoka S.B., višeg istražitelja za sajber kriminal Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrđeno je da je pretraga spornog mobilnog telefona „Huawei“ obavljena dana 04. i 05.12.2019. godine, te da su prvom prilikom na samom telefonskom aparatu nađeni „tragovi brisanih fotografija slabe rezolucije“, na kojim se ipak vidi osoba koja leži pretučena, što po mišljenju navedenog inspektora ukazuje da se na tom telefonu nalazio video snimak ili slike vezane za inkriminirani događaj. Navedeni svjedok je dalje potvrdio da je druga pretraga podataka vršena sa tzv. „forenzične kopije“, a ne sa mobilnog aparata, ali ni tom prigodom nije pronađen traženi snimak. Tek pretragom forenzične kopije od 31.01.2020. godine, prigodom otvaranja dva „nekategorizirana fajla“, došlo se do spornog video zapisa u trajanju od 2,33 minute i „audio zapisa“ istog događaja i u istom trajanju, koji fajlovi su podudarni i identični su sa onim koji su objavljeni na internetu. Na istom tragu je i nalaz vještaka informatičke struke Davora Brigić iz Banovića, angažiranog na prijedlog branitelja optuženog, koji je u svom Nalazu i mišljenju, koji je obrazložio na glavnoj raspravi od 01.02.2021. godine, potvrdio „da se radi o originalnom snimku, da se radi o montiranom materijalu, koji je dosta komprimiran sa lošijom rezolucijom“, kao i da je aplikacija koja je nakon događaja koji je predmet ovog kaznenog postupka skinuta sa interneta „u sebi imala taj snimak koji je montiran, te da je u trenutku montaže navedenog snimka, originalni snimak (oko 60 minuta) bio dostupan predmetnom telefonu“, odnosno, mobilnom telefonu „Huawei“, koji je u to vrijeme bio u vlasništvu optuženog S.H. Slijedom naprijed iznesenog, ne mogu se prihvatiti kao točni žalbeni prigovori optuženog da je bilo što od strane Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine „montirano“, kada je u pitanju snimak koji je dostavljen Neovisnom informativnom portalu „Slobodna Bosna“, kao niti da je Policija bila u posjedu cjelokupnog snimka, pa da je sa njega „isjekla najgori dio, a da je ostalo uništila“.

Optuženi S.H. dalje u žalbi ističe da im je na ročištu za određivanje pritvora od 06.12.2019. godine, tužitelj priopćio da je pronađena mrtvo tijelo oštećenog E.Z. od strane dvojice ribara, pa mu nije jasno da ti ribari nisu dali izjavu, niti su saslušani u svojstvu svjedoka na sudu. Osim toga, optuženi iskazuje sumnju oko okolnosti pronalaska tijela oštećenog, s obzirom na to da Policija uz pomoć ronilaca nije pronašla tijelo oštećenog, dan ranije 05.12.2019. godine, kada je od strane optuženog S.D. „pokazivano“ mjesto gdje se cijeli događaj odigrao.

Neosnovano optuženi dovodi u sumnju okolnosti pronalaska mrtvog tijela oštećenog E.Z., u odvodnom kanalu u koritu rijeke S., u mjestu V., dana 06.12.2019. godine, jer je tim povodom Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sačinila Zapisnik o očevidu, broj 14.02.2-04.2-25160/19 od 06.12.2019. godine, iz kojeg se nedvojbeno može zaključiti da je mrtvo tijelo oštećenog uočeno od strane dvojice ribara, nakon čega je obavljen očevid o čemu je sačinjena detaljna fotodokumentacija. Ako je bilo nekih dilema oko pronalaska mrtvog tijela i eventualnih sumnji u mjesto njegovog pronalaska, optuženi i njegov branitelj su imali prilike, tijekom prvostupanjskog postupka, predložiti saslušanje navedenih ribara u svojstvu svjedoka. Kako nije bilo nikakvih sumnji u svezi sa pronalaskom mrtvog tijela oštećenog tužitelj nije imao potrebe predlagati saslušanje navedenih ribara u svojstvu svjedoka, jer su sve relevantne činjenice u svezi pronalaska tijela konstatirane u Zapisniku o očevidu, broj 14.02.2-04.2-25160/19 od 06.12.2019. godine, Skici lica mjesta i Fotodokumentaciji Jedinice kriminalističke policije Brčko distrikta Bosne i

Hercegovine, broj 14.02.6-04.4-87682/19 od 09.12.2019. godine, na koje dokaze tijekom prvostupanjskog postupka optuženi i njegov branitelj nisu imali primjedbi.

Povodom vještačenja optuženog S.H., po vještacima Danijeli Ostojić, psihologu iz Bijeljine i dr Olegu Grubač, psihijatru iz Bijeljine, optuženi u žalbi navodi da je njegovo vještačenje trajalo oko pola sata, bez prisustva njegovog branitelja, kojom prigodom su vještaci utvrdili da je optuženi ovisnik o opojnim drogama i da je nužno njegovo liječenje, ali da su i pored toga utvrdili da je bio „svjestan i uračunljiv“, tog 17.11.2019. godine, kada je počinio djelo, pa mu je nejasno kako su tu činjenicu mogli utvrditi prigodom vještačenja od 22.01.2020. godine, kao i zašto prvostupanjski sud nije odlučio o njihovom prijedlogu za obvezno liječenje optuženog od ovisnosti.

Naprijed navedene tvrdnje optuženog nisu točne iz razloga što su navedeni vještaci izjavili da su u prostorijama KPZ-a Orašje obavili vještačenje sva četiri optužena i da su za to imali dovoljno vremena, nakon čega su i dali svoj pisani Nalaz i mišljenje, koje su obrazložili na glavnoj raspravi 22.10.2020. godine. To što samom postupku vještačenja nije prisustvovao branitelj optuženog nije od značaja za pravilnost i zakonitost provedenog vještačenja, jer u skladu sa člankom 110. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, postupak psihijatrijskog vještačenja ne predviđa obvezno prisustvo branitelja optuženog, odnosno, bilo koga drugog osim osobe nad kojom se provodi navedeno vještačenje.

Optuženi dalje u žalbi ističe da je dao različite izjave u Policiji i Tužiteljstvu, na način da je u Policiji izjavio da mu nije ništa poznato o ovom slučaju, dok je u Tužiteljstvu drugačije izjavio iz razloga što je u Policiji zlostavljan. U Tužiteljstvu je u kasnim satima 05.12.2019. godine, dao izjavu u prisustvu ženske osobe koja mu se predstavila kao njegova odvjetnica iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koja mu je rekla da će ga braniti u ovom slučaju, iako nije tražio branitelja, s tim što nije imao mogućnost da bira branitelja, jer su u to vrijeme odvjetnici u Brčko distriktu bili u štrajku, tako da mu je kao odvjetnica nametnuta Dragana Vuković.

U povodu žalbenog prigovora vezanog uz iskaz koji je optuženi dao u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj sud se ne može izjašnjavati iz razloga što takav iskaz nije korišten tijekom prvostupanjskog postupka, niti se nalazi u dokaznom materijalu, zbog čega nije bilo moguće dati bilo kakve razloge u pogledu njegovog sadržaja. Kada je u pitanju iskaz koji je optuženi S.H. dao u svojstvu osumnjičenog u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dana 05.12.2019. godine, valja ukazati da su netočne njegove tvrdnje da je u Tužiteljstvo doveden u kasnim noćnim satima, iz razloga što je iz Zapisnika o njegovom ispitivanju razvidno da je ispitivanje započeto u 16,28 sati, te da je njegovom ispitivanju prisustvovala Dragana Vuković, odvjetnica iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koju je optuženi izričito prihvatio kao svoju braniteljicu, potvrđujući to svojim potpisom na stranici 5. Zapisnika o njegovom ispitivanju od 05.12.2019. godine. Točne su tvrdnje optuženog da nije imao mogućnost da bira branitelja, jer su u vrijeme njegovog ispitivanja odvjetnici koji imaju kancelarije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine bili u štrajku, sa kojim su se solidarizirale njihove kolege iz entiteta, tako da su na raspolaganju bili samo odvjetnici iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog čega su svim optuženim, uključujući i optuženog S.H., u skladu sa člankom 45. Zakona o kaznenom postupku

Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, po službenoj dužnosti postavljeni branitelji iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U pogledu žalbenih prigovora optuženog vezanih za njegovo odvođenje na medicinski pregled, kao i njegovo zdravstveno stanje nakon kriminalističke obrade u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj sud se nije mogao upuštati u istinitost takvih žalbenih tvrdnji optuženog, jer se iz medicinske dokumentacije sačinjene u Medicinskom centru u Brčkom dana 05.12.2019. godine, nije moglo utvrditi da je optuženi zadobio bilo kakve povrede, kao niti da je medicinski nalaz sačinio netko drugi umjesto dežurnog liječnika.

Slijedom svega naprijed iznesenog valjalo je žalbu optuženog S.H. odbiti kao neosnovanu.

Razlozi ovog suda o osnovanosti žalbe branitelja optuženog S.Š.- Siniše Jovanović, odvjetnika iz Brčkom

U okviru žalbenog osnova „bitne povrede odredaba kaznenog postupka“, branitelj optuženog S.Š. u žalbi navodi da se činjenični supstrat izreke prvostupanjske presude zasniva isključivo na izjavama optuženih S.H., N.H. i S.D., koje su oni dali u svojstvu osumnjičenih u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dana 05.12.2019. godine, koji zapisnici su pročitani na glavnoj raspravi od 19.11.2020. godine, iako su navedeni dokazi nezakoniti iz razloga što optuženi nisu imali branitelja prilikom tog ispitivanja, s obzirom da su svi optuženi na upit da li žele uzeti branitelja odgovorili potvrdno, ali im tom prigodom nije dozvoljeno da sami izaberu branitelja, nego je na zapisnicima konstatirano da ispitivanju prisustvuju odvjetnici iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga branitelj smatra da činjenica da su ispitivanju prisustvovali „zaposlenici iz Kancelarije za pravnu pomoć“, ne znači da su oni bili i branitelji, jer je ispitivanje tada osumnjičenih obavljeno 05.12.2019. godine, a branitelji iz Kancelarije za pravnu pomoć su im postavljeni rješenjem predsjednika suda od 06.12.2019. godine, dakle, dan poslije ispitivanja.

Nije u pravu branitelj optuženog kada u žalbi tvrdi da se činjenični supstrat izreke pobijane presude temelji isključivo na iskazima naprijed pomenutih optuženih, jer je iz obrazloženja pobijane presude razvidno da je prvostupanjski sud odlučne činjenice u ovom kaznenom predmetu zasnovao na relevantnim dokazima provedenim tijekom prvostupanjskog postupka, uključujući iskaze svjedoka i vještaka, kao i materijalne dokaze, koje je smatrao bitnim za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja, uključujući i iskaze optuženih S.H., N.H. i S.D., koje su dali na zapisnik u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tijekom istrage, tako i na glavnoj raspravi.

Netočne su tvrdnje branitelja optuženog da navedena trojica optuženih, prigodom ispitivanja u svojstvu osumnjičenih u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 05.12.2019. godine, nisu imali branitelja, odnosno, da im nije omogućeno da izaberu branitelja po svom izboru. Naime, opće je poznata činjenica da su svi odvjetnici koji imaju registrirane Kancelarije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, bili u štrajku u periodu od 26.04.-31.12.2019. godine, te da su se u tom periodu sa odvjetnicima iz Brčko distrikta Bosne i Hercegovine solidarizirale njihove kolege iz Federacije Bosne i Hercegovine i Republike Srpske, tako da u trenutku kada

su saslušavani u Tužiteljstvu dana 05.12.2019. godine, tada osumnjičenim, nije mogla biti ponuđena lista odvjetnika sa koje bi izabrali branitelja po izboru, nego su im ponuđeni branitelji iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom na to da su, u skladu sa člankom 45. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, morali imati branitelja već prilikom prvog ispitivanja. U takvim okolnostima, jedina mogućnost je bila da se tada osumnjičenom ponude odvjetnici iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa kada su ih oni prihvatili kao svoje branitelje (poimenično), što su potvrdili svojim potpisima na 5. stranici Zapisnika, onda je razumljivo da su rješenja o njihovom poimeničnom postavljanju svakom od optuženih uslijedila nakon njihovog ispitivanja, odnosno, narednog dana, s obzirom na to da je njihovo saslušanje trajalo do kasnih noćnih sati.

Osim toga, nisu točne tvrdnje branitelja da je rješenje o postavljanju branitelja po službenoj dužnosti, tada osumnjičenim S.H., N.H. i S.D., potpisao predsjednik suda, nego je to, kako se to iz navedenih rješenja od 06.12.2019. godine, može nesumnjivo zaključiti, učinio sudac za prethodni postupak Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog u žalbi dalje tvrdi da je u zapisnicima o ispitivanju, tada osumnjičenih, navedeno da „zaposlenici iz Kancelarije prisustvuju saslušanju osumnjičenih“, te da obrana osumnjičenih i prisustvo njihovom saslušanju nije isto, a da sud može osumnjičenim postaviti branitelja, tek ako oni sami ne izaberu sa predočene liste, u smislu članka 45. stavak 6. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s tim što branitelj u takvim okolnostima postaje tek postavljanjem na temelju rješenja postupajućeg suca za prethodni postupak, suca za prethodno saslušanje, suca pojedinca ili predsjednika vijeća, u skladu sa člankom 46. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga, branitelj smatra da sve dok optuženim S.H., N.H. i S.D. nisu postavljeni sadašnji branitelji od strane postupajućeg vijeća oni nisu imali branitelja u situaciji kada je obrana obvezna, u smislu članka 45. stavak 1. Zakon o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a zasigurno ne dana 05.12.2019. godine, kada su davali iskaz u Tužiteljstvu, pa je to pravi razlog zašto su Zapisnici o njihovom ispitivanju od 05.12.2019. godine nezakoniti dokazi.

Neprihvatljive su tvrdnje branitelja optuženog da se u slučaju odvjetnika iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji su tada osumnjičenim S.H., N.H. i S.D., dodijeljeni kao branitelji po službenoj dužnosti, prigodom njihovog prvog ispitivanja u Tužiteljstvu od 05.12.2019. godine, u skladu sa člankom 45. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ustvari ne radi o braniteljima, nego o „uposlenicima“ Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer po njegovom mišljenju „prisustvo ispitivanju nije isto što i obrana osumnjičenih“. Ovo zbog toga što su, u skladu sa Zakonom o Kancelariji za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (člancima 2. i 4. Zakona), odvjetnici iz Kancelarije po svom statusu, stručnom zvanju i profesionalnom zalaganju izjednačeni sa odvjetnicima koji su registrirani na području Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i ovlaštene su da pružaju pravnu pomoć u kaznenim stvarima pod uvjetima koji su propisani tim zakonom. Uostalom, optuženi tada nisu imali nikakvih primjedbi na postavljene im branitelje po službenoj dužnosti i prihvatili su ih za svoje branitelje, na što ukazuje činjenica da je optuženom S.H., tek na njegov zahtjev od 06.05.2020. godine, postavljen branitelj

po službenoj dužnosti Osman Mulahalilović, odvjetnik iz Brčkog, po rješenju prvostupanjskog suda od 06.05.2020. godine, optuženom N.H., na njegov zahtjev od 25.06.2020. godine, rješenjem suda od 01.07.2020. godine, za branitelja po službenoj dužnosti je postavljen Dragan Oparnica odvjetnik iz Brčkog, a optuženom S.D., na temelju molbe od 02.06.2020. godine, rješenjem suda od 02.06.2020. godine, postavljena je braniteljica po službenoj dužnosti Mirjana Mrđen, odvjetnica iz Brčkog. Slijedom svega naprijed iznesenog ovaj sud nije našao da je postavljanje branitelja po službenoj dužnosti optuženim S.H., N.H. i S.D., prije njihovog prvog ispitivanja u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 05.12.2019. godine, bilo suprotno članku 45. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, da je zbog toga povrijeđeno njihovo pravo na obranu, u smislu članka 297. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da se njihovi iskazi iz istrage iz tog razloga ne mogu smatrati nezakonitim dokazima, u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog u žalbi dalje prigovara da su Zapisnici o ispitivanju optuženih S.H., N.H. i S.D., suprotno članku 273. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pročitani na glavnoj raspravi od 19.11.2020. godine, kao posljednji dokaz tužitelja, prije izvođenja dokaza obrane, bez prijedloga i pokušaja tužitelja da se optuženi saslušaju pred sudom, kao i bez odobrenja i odluke predsjednika vijeća da se ti dokazi pročitaju, unatoč činjenici da prije nego što su navedeni zapisnici izvedeni kao dokazi, oni nisu korišteni prilikom ispitivanja ili pobijanja iznesenih navoda optuženih, a pročitani su, iako se optuženi nisu koristili pravom da ne iznose obranu i odgovaraju na pitanja.

Netočne su tvrdnje branitelja optuženog da su iskazi optuženih iz istrage kao dokaz proveden suprotno članku 273. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Ovo zbog toga što je branitelj citirajući odredbe članka 273. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zanemario odredbu stavka 3. navedenog članka, koja propisuje pod kojim uvjetima se tijekom dokaznog postupka mogu pročitati iskazi optuženih koje su dali u istrazi, a koja predviđa da se takvi iskazi mogu pročitati samo pod uvjetom da su optuženi prigodom saslušanja u istrazi bili upozoreni u skladu sa člankom 78. stavak 2. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, da su tom prigodom optuženi upozoreni da se mogu izjasniti o djelu koje im se stavlja na teret i iznijeti sve činjenice i dokaze koji im idu u korist i ako to učine u prisustvu svog branitelja, u kom slučaju je takav njihov iskaz dopušten kao dokaz na glavnoj raspravi i da bez njihove suglasnosti može biti pročitani i korišten na glavnoj raspravi. Kako je iz Zapisnika o ispitivanju tada osumnjičenih u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, od 05.12.2019. godine (strana 4.), razvidno da su tada osumnjičeni, između ostalog, poučeni o pravima iz članka 78. stavak 2. točka c. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, što su potvrdili i vlastoručnim potpisima na tom dijelu zapisnika, nije bilo zakonske zapreke da se njihovi iskazi iz istrage pročitaju tijekom glavne rasprave.

Točno je da u trenutku kada su navedeni zapisnici o ispitivanju optuženih iz istrage pročitani na glavnoj raspravi od 19.11.2020. godine, optuženi nisu bili saslušani u svojstvu svjedoka. Međutim, ta okolnost ne isključuje mogućnost primjene članka 273. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom na to da se branitelji optuženih do trenutka izvođenja

posljednjeg dokaza tužitelja nisu izjasnili da li namjeravaju predložiti da se optuženi saslušaju u svojstvu svjedoka, u skladu sa člankom 259. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da tužitelj nije znao da li će u nastavku dokaznog postupka imati prilike unakrsno ispitati optužene, a s tim u svezi i koristiti zapisnike o njihovim iskazima iz istrage i na temelju toga ih priložiti kao dokaz u spis suda.

Nadalje, netočne su tvrdnje branitelja optuženog da su zapisnici o ispitivanju tada osumnjičenih u istrazi pročitani bez odobrenja i odluke predsjednika vijeća, kao i bez prijedloga tužitelja da se optuženi saslušaju pred sudom. Prije svega ovdje valja ukazati da u skladu sa člankom 259. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prijedlog da se optuženi saslušaju u svojstvu svjedoka ne može sudu podnijeti tužitelj, nego takav prijedlog isključivo mogu sudu podnijeti optuženi i njegov branitelj. Jednako tako su netočne tvrdnje branitelja da su iskazi optuženih S.H., N.H. i S.D. pročitani bez odobrenja i odluke predsjednika vijeća da se ti dokazi pročitaju, jer je iz transkripta zapisnika sa glavne rasprave od 19.11.2020. godine (strana 6.), razvidno da je tužitelj predložio da se pročitaju iskazi optuženih koje su dali u svojstvu osumnjičenih u toku istrage u prisustvu svojih branitelja, te da se nakon toga navedeni zapisnici ulože kao dokaz, o čemu je sud donio pozitivnu odluku i dozvolio tužitelju da izvede te dokaze, čemu se branitelji nisu protivili, a niti su imali prigovora na tako provedene dokaze. Slijedom svega iznesenog ovaj sud nije našao osnovanim tvrdnje branitelja da je čitanje zapisnika o ispitivanju osumnjičenih u istrazi provedeno suprotno članku 273. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te da je s tim u svezi prvostupanjski sud počinio bitnu povredu iz članka 297. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog dalje u žalbi tvrdi da su „iskazi koji su optuženi dali u Policiji u svojstvu svjedoka“, također nezakoniti dokazi i da predstavljaju pokušaj izigravanja procesnih pravila, jer bez obzira što zapisnici o iskazima optuženih N.H. i S.D. nisu provedeni kao dokazi tijekom prvostupanjskog postupka, iz iskaza svjedoka N.H.1 se nesumnjivo može zaključiti da su N.H. i S.D. saslušani u svojstvu svjedoka, te da su dali informacije o događaju, a da nisu bili upozoreni u skladu sa člancima 77. i 78. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, niti su prilikom tog saslušanja bili prisutni njihovi branitelji. Po mišljenju branitelja, isto se može reći i za Izvještaje sa Fotodokumentacijom Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 04. i 05.12.2019. godine, koji su sačinjeni prigodom pokazivanja mjesta događaja od strane optuženih N.H. i S.D., odnosno, od strane optuženog S.H., jer službena zabilješka i izvještaj nemaju karakter dokaza, pošto je samo zapisnik valjan akt o poduzetim radnjama dokazivanja.

Naprijed iznesene tvrdnje branitelja optuženog nisu točne iz razloga što nemaju uporišta u dokaznom materijalu provedenom tijekom prvostupanjskog postupka, s obzirom na to da prigodom saslušanja optuženih tijekom glavne rasprave nisu korišteni bilo kakvi zapisnici iz istrage u kojim su oni eventualno saslušavani u svojstvu svjedoka, tako da oni nisu niti mogli biti priloženi kao dokazni materijal u spis suda. Činjenica da su optuženi u toku istrage djelatnicima Policije pokazali mjesto događaja o čemu su sačinjeni Izvještaj sa Fotodokumentacijom, broj 14.02.6-04.4-86574/19 od 04.12.2019. godine, Izvještaj sa Fotodokumentacijom, broj 04.02.6-04.4-86923/19 od 05.12.2019. godine i Izvještaj sa Fotodokumentacijom, broj 14.01-04.4-87335/19 od 04.12.2019. godine, po ocjeni ovog suda, nije imalo

karakter njihovog ispitivanja u svojstvu osumnjičenih, u smislu članka 77. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koje bi zahtijevalo obvezno prisustvo njihovih branitelja, u skladu sa člankom 45. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer u tom trenutku još uvijek nije bilo pronađeno mrtvo tijelo oštećenog E.Z..

Nadalje se u žalbi branitelja prigovara da su zapisnici o saslušanju svjedoka M.K., S.Š.1, E.Đ., Đ.B., Ž.J., A.O., A.K., N.H.1 i dr., nezakoniti dokazi, jer prema članku 81. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Policija po pravilu ne može saslušavati svjedoke, jer to radi tužitelj ili sud, a da uposlenici Policije mogu uzimati izjave od osoba u smislu članka 219. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Po mišljenju branitelja Policija može saslušavati svjedoke samo po zahtjevu tužitelja, što ovdje nije slučaj, jer se iz svih zapisnika jasno vidi da ta saslušanja nisu rađena po zahtjevu tužitelja. Zbog različitog položaja i prava osoba od kojih izjave mogu prikupljati djelatnici Policije, u odnosu na njihovo saslušanje u svojstvu svjedoka, kao „plodovi otrovne voćke“, svi navedeni iskazi svjedoka su nezakoniti, kao i iskazi tih svjedoka dati na glavnoj raspravi, jer su prigodom njihovog ispitivanja na glavnoj raspravi korišteni pomenuti policijski zapisnici, pa kako svi prikupljeni dokazi „potječu od izjava svjedoka, koje je ispitala Policija“ i izjava iz Policije tada osumnjičenih, koji nisu ispitani u tom svojstvu, onda su i ti dokazi nezakoniti, u skladu sa člankom 10. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, „odnosno pretežiti i odlučujući dio dokaza je nezakonit“. S obzirom na to da je na temelju tih izjava pronađeno tijelo, „nezakonita je i obdukcija leša i Nalaz i mišljenje dr Zdenka Cihlarž i tako redom“.

Točno je da u skladu sa člankom 81. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, poziv svjedoku za saslušanje mogu dostaviti isključivo tužitelj ili sud, međutim, to samo po sebi ne znači da osobu koja ima saznanja o okolnostima počinjenja nekog kaznenog djela, u svojstvu svjedoka ne mogu saslušati i djelatnici Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao ovlaštene osobe koje su obvezne postupati po zahtjevu tužitelja, u smislu članka 36. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, u skladu sa člankom 219. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovlaštene službene osobe doista mogu samo prikupljati izjave od osoba, međutim, ako te izjave prikupljaju na temelju naredbe tužitelja o provođenju istrage ili u okviru postupanja po zahtjevu tužitelja za poduzimanje radnje dokazivanja u okviru njegovih ovlasti, u smislu članka 36. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, onda i ovlaštene službene osobe mogu osobe koje imaju saznanja u svezi s počinjenjem nekog kaznenog djela saslušavati u svojstvu svjedoka.

Kako je iz zapisnika o saslušanju svjedoka, na koje se u žalbi poziva branitelj optuženog, razvidno da su sve osobe koje su u tom svojstvu saslušane u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prethodno upozorene o svim njihovim pravima kao svjedoka, u smislu članaka 83. i 84., odnosno, da je njihovo saslušanje provedeno u skladu sa člankom 86. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, onda se, po ocjeni ovoga suda, iskazi svjedoka M.K., S.Š.1, E.Đ., Đ.B., Ž.J., A.O., A.K., N.H.1 i dr., kako se to navodi u žalbi branitelja, ne mogu smatrati nezakonitim dokazima u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. S tim u svezi, nezakonitim dokazima ne mogu se smatrati niti njihovi iskazi dati tijekom glavne rasprave. Naprijed navedeno se

jednako odnosi i na navodne iskaze koje su tada osumnjičeni dali u Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer nisu ispitani u tom svojstvu, pa kako je navodno na temelju tih iskaza (pokazivanja mjesta događaja) pronađeno tijelo oštećenog E.Z., da su zbog te činjenice nezakoniti, kako obdukcija mrtvog tijela oštećenog, tako i Nalaz i mišljenje vještaka prof dr Zdenka Cihlarž „i tako redom“, kako se to neosnovano prigovara u žalbi branitelja optuženog, jer se navedene radnje dokazivanja ne mogu smatrati „plodovima otrovne voćke“, u smislu članka 10. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Nadalje su neprihvatljive tvrdnje branitelja optuženog da su iskazi optuženih S.H., N.H. i S.D., koji su dati na glavnoj raspravi, nezakoniti dokaz („kao plodovi otrovne voćke“), jer je prilikom izvođenja tih dokaza Tužiteljstvo koristilo njihove iskaze date u istrazi od 05.12.2019. godine, pa da u skladu s odredbom članka 10. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, sud ove dokaze nije mogao koristiti i na njima zasnovati pobijanu presudu, a da bez tih dokaza nema radnje počinjenja kaznenih djela opisanih u optužnici, s obzirom na to da drugim dokazima nisu niti dokazivane radnje počinjenja. Naime, ovdje valja još jednom ukazati da je ovaj sud u obrazloženju ove presude već dao detaljne razloge zbog kojih smatra da se iskazi koje su navedeni optuženi dali u istrazi ne mogu smatrati nezakonitim dokazima, tako da će ovom prigodom još istaknuti da se samo zbog te činjenice iskazi optuženih S.H., N.H. i S.D., dati tijekom glavne rasprave, ne mogu smatrati nezakonitim dokazima, u smislu članka 10. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Osim toga, prvostupanjska presuda se isključivo ne temelji na iskazima navedenih optuženih, tako da nisu točne tvrdnje branitelja optuženog da prvostupanjski sud nije mogao svoju odluku zasnovati na tim dokazima, kao niti da bez tih dokaza „nema radnje počinjenja krivičnih djela opisanih u optužnici“, jer se pobijana presuda, osim naprijed navedenih dokaza, temelji na nizu drugih materijalnih dokaza o kojima će u nastavku ove presude biti više govora.

U žalbi branitelja se dalje navodi da su video i tonski snimci provedeni na glavnoj raspravi nezakoniti dokazi i to onaj koji je pribavljen od novinske agencije „Slobodna Bosna“, jer je pribavljen suprotno odredbi članka 51. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom na to da nije autentičan snimak i nije pribavljen pretresanjem pokretne stvari (kompjutera-telefona), kojom je taj snimak napravljen ili u kojoj je pohranjen, pošto „CD“ nije sistem ili uređaj, a sam snimak sa CD-a je nezakonit zato što nije nastao primjenom posebnih istražnih radnji, niti je skinut sa „sigurnosnih kamera“, pa pošto se radi o privatnom snimku koji je pribavljen na ovakav način, on ne može biti dokaz u kaznenom postupku. Na drugoj strani, snimak koji je pronađen pretresanjem mobilnog telefona „Huawei“, o čemu je Policija sačinila zapisnik od 04.12.2019. godine, je također nezakonit dokaz, jer je pribavljen suprotno članku 71. stavak 2., u svezi sa člankom 59. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, budući da o pretresu tog telefona nije obaviještena njegova vlasnica M.K.

Neosnovane su tvrdnje branitelja optuženog da se u slučaju snimka pribavljenog od Neovisnog informativnog portala „Slobodna Bosna“, na kojem je zabilježen dio događaja koji je predmet ovog kaznenog postupka, radi o nezakonitom dokazu, jer nije pribavljen pretragom pokretne stvari (kompjuter-telefon) kojom je taj snimak napravljen ili u kojoj je pohranjen. Ovo zbog toga što je navedeni snimak pribavljen na temelju Zahtjeva Tužitelja, broj T 18 OKT 0014008 19 od 11.12.2019. godine, od registriranog informativnog portala, koji je taj snimak zaprimio preko

„viber poruke od anonimnog pošiljatelja“, tako da se on može smatrati privatnim u tolikoj mjeri da su ga snimali optuženi, što su tijekom svog svjedočenja i sami priznali, a da se radi o autentičnom snimku nedvojbeno ukazuje i činjenica da je takav identičan snimak kasnijom pretragom forenzične kopije mobilnog telefona „Huawei“, od strane ovlaštene službene osobe Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine Stanka Brković, pronađen na „nekategoriziranim fajlovima“ tog istog mobilnog telefona, čija pretraga je u skladu sa zakonom obavljena na temelju Naredbe Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 96 o K 127168 19 Kpp od 04.12.2019. godine.

S tim u svezi se niti „drugi snimak“, koji je nađen pretragom forenzične kopije memorije mobilnog telefona „Huawei“, koji je po svom sadržaju identičan onom koji je pribavljen od Neovisnog informativnog portala „Slobodna Bosna“, ne može smatrati nezakonitim dokazom iz razloga što je njegova pretraga obavljena u skladu sa zakonom i na temelju Naredbe Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i u svemu u skladu sa člankom 59. stavak 1. i člankom 71. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Osim toga na temelju Zapisnika o dragovoljnoj predaji predmeta Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 14.02.2-04.2-86496/19-I od 04.12.2019. godine, može se nedvojbeno zaključiti da je vlasnica mobilnog telefona „Huawei“ M.K. obaviještena da može prisustvovati pretrazi memorije navedenog telefona, ali da je ona to odbila učiniti, što je izričito potvrdila i tijekom svog ispitivanja na glavnoj raspravi od 30.07.2020. godine. Stoga je za zakonitost navedenog dokaza, kao i pravilnost obavljene pretrage, po ocjeni ovoga suda, irelevantno što je ta pretraga obavljena istog dana kada je navedeni mobilni telefon dragovoljno predala Policiji njegova vlasnica M.K., a ne u roku od 15 dana, kako je to propisano odredbom članka 59. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kada je izvjesno da je vlasnica telefona na prikladan način bila obaviještena o pretrazi, te da je izričito odbila da prisustvuje toj dokaznoj radnji. Slijedom svega naprijed iznesenog, po ocjeni ovoga suda, video i tonski zapisi događaja koji je predmet ovog kaznenog postupka, koji su izvedeni tijekom glavne rasprave pred prvostupanjskim sudom, ne mogu se smatrati nezakonitim dokazima u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja optuženog.

Branitelj optuženog nadalje u žalbi prigovara da su vještačenja po vještaku psihologu Danijeli Ostojić i psihijatru dr Olegu Grubač, u odnosu na optuženog S.Š., nezakoniti jer su pribavljeni suprotno odredbama članka 110. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa s obzirom na to da se optuženi nije dragovoljno podvrgnuo psihijatrijskom i psihološkom pregledu, morao je biti upućen na pregled, odnosno, posmatranje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, u skladu sa člankom 110. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Netočne su tvrdnje branitelja da se optuženi S.Š. nije dragovoljno podvrgnuo psihološkom i psihijatrijskom vještačenju, te da je zbog toga morao biti upućen na promatranje u odgovarajuću zdravstvenu ustanovu, kako bi se u odnosu na njega mogao sačinuti odgovarajući nalaz i mišljenje. Ovo zbog toga što su navedeni vještaci, tijekom njihovog ispitivanja na glavnoj raspravi od 22.10.2020. godine, u odnosu na optuženog S.Š. izjavili „...uspjeli smo uraditi testiranje, ali optuženi S.Š. nije htio da razgovara o temi...“ (klinički psiholog Danijela Ostojić), odnosno, „...da je u nalazu

naveo da je S.Š. samo djelomično surađivao u manjem obujmu, odnosno, poslije 10 do 15 minuta više nije htio da surađuje i da odgovara na pitanja, rekao je da je umoran i da ne želi više da surađuje...“ (specijalista psihijatar Oleg Grubač). Imajući u vidu da su navedeni vještaci prilikom iznošenja svog nalaza i mišljenja tijekom glavne rasprave izjavili da im je ono što su uspjeli uraditi, prigodom vještačenja optuženog S.Š., bilo dovoljno da daju relevantan nalaz i mišljenje o psihološkom profilu navedenog optuženog, odnosno, o njegovoj sposobnosti da shvati značaj djela i upravlja svojim postupcima, u vrijeme počinjenja kaznenih djela za koje je oglašen krivim, koji nalaz i mišljenje je prvostupanjski sud opravdano prihvatio kao uvjerljiv i sačinjen u svenu sa pravilima struke i znanosti, po ocjeni ovoga suda, navedeni nalaz nije sačinjen suprotno članku 110. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa se ne može smatrati nezakonitim dokazom u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako se to neosnovano prigovara u žalbi branitelja optuženog.

U svezi sa naprijed iznesenim, ne mogu se prihvatiti kao osnovani žalbeni prigovori branitelja optuženog da se vještačenja vještaka Danijele Ostojić i dr Olega Grubač „za sve optužene“, imaju smatrati nezakonitim dokazima, jer su navedeni vještaci izjavili da su ispitivali osumnjičene o samom događaju, upozoravajući ih pri tomu da ne smiju lagati, što naročito vještak psiholog Danijela Ostojić nije smjela jer nije niti sudac, a niti tužitelj, budući da samo oni smiju ispitivati optužene. U prilog takvim svojim tvrdnjama branitelj optuženog još navodi da navedeni vještaci nisu upozorili optužene da nisu dužni odgovarati na pitanja i da se mogu braniti šutanjem i dr., te da su na kraju ta ista vještačenja zasnovana na izjavama koje su trojica optuženih dali u Tužiteljstvu od 05.12.2019. godine (u žalbi greškom navedena 2020. godina), koji su po mišljenju branitelja nezakoniti dokazi, pa su samim tim i navedena vještačenja nezakoniti dokazi.

Naime, nije upitno da su vještaci, kako vještak klinički psiholog Danijela Ostojić, tako i vještak psihijatar dr Oleg Grubač, postupajući u okviru Naredbe koju im je dao Tužitelj, proveli vještačenje svih optuženih na temelju uobičajenih metoda (testovi i eksploracija), koje su prihvaćene kao standardi u ovoj vrsti vještačenja, te da su te metode, između ostalog, zahtijevale i upozorenje optuženim da davanjem „društveno neprihvatljivih odgovora“ mogu dovesti do „nevalidnog testa“. Međutim, za razliku od branitelja optuženog, ovaj sud smatra da navedeno upozorenje vještaka kliničkog psihologa nema nikakve veze sa upozorenjima i poukama koja se optuženom moraju saopštiti prigodom njegovog ispitivanja u smislu članka 78. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te da je takva pouka optuženim data prije testiranja u cilju uspješnog provođenja testiranja, a s tim u svezi i relevantnosti nalaza i mišljenja o uračunljivosti optuženih.

Jednako tako neosnovane su i tvrdnje branitelja da je nezakonit nalaz i mišljenje vještaka neuropsihijatra, jer je prilikom vještačenja, vezano uz sposobnost optuženih da shvate značaj svoga djela i upravljaju svojim postupcima, u vrijeme počinjenja kaznenog djela, vještak „ispitivao optužene“ na okolnosti počinjenja kaznenih djela, a da ih pri tome nije poučio o njihovim pravima. Ovo zbog toga što branitelj optuženog očito ne razlikuje dokaznu radnju ispitivanja optuženog, odnosno osumnjičenog u tijeku istrage ili na glavnoj raspravi od psihijatrijske eksploracije (psihijatrijskog intervjua), koji je sastavni dio vještačenja po vještaku psihijatrijske struke, kako bi se na adekvatan način utvrdio stupanj uračunljivosti optuženog u vrijeme počinjenja kaznenog djela. Stoga se Nalaz i mišljenje vještaka psihologa

Danijele Ostojić i psihijatra dr Olega Grubač, ne mogu smatrati nezakonitim dokazima, u smislu članka 10. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pogotovo u situaciji kada navedeni vještaci, tijekom njihovog ispitivanja na glavnoj raspravi, nisu svjedočili na okolnosti što su im o događaju koji je predmet ovog kaznenog postupka tijekom vještačenja govorili optuženi.

Kada je u pitanju vještačenje po vještacima psihologu prof dr Almi Bravo-Mehmedagić i mr Nermini Bajramagić, te neuropsihijatru dr Abdulahu Kučukalić iz Sarajeva, branitelj optuženog u žalbi prigovara da je navedeno vještačenje provedeno suprotno članku 99. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer njihov nalaz ne proizilazi iz njihovih neposrednih saznanja vezanih za optužene, budući da nisu obavili razgovor sa optuženim, a s druge strane se može smatrati nezakonitim dokazom, jer se temelji na Nalazu i mišljenju vještaka dr Olega Grubač i Danijele Ostojić, za koji branitelj također tvrdi da se ima smatrati nezakonitim dokazom, iz razloga koje je iznio u dijelu žalbe koji se odnosi na zakonitost nalaza i mišljenja ovih vještaka.

Nije u pravu branitelj optuženog kada u žalbi tvrdi da je Nalaz i mišljenje tima vještaka (prof dr Alma Bravo-Mehmedagić, mr Nermina Bajramagić i dr Abdulah Kučukalić) sačinjen suprotno članku 99. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer kako je i sam istaknuo u žalbi, vještaci prigodom sačinjavanja svog nalaza i mišljenja nisu nužno obvezni koristiti činjenice koje proizilaze iz njihovih neposrednih saznanja, nego se pri izradi nalaza mogu osloniti na informacije na koje bi se opravdano oslanjali ostali stručnjaci iste struke. S obzirom da su navedeni vještaci, u svom nalazu i mišljenju, kao i na glavnoj raspravi od 01.10.2020. godine, potvrdili da nisu neposredno obavili razgovor sa optuženim, nego da su svoj nalaz i mišljenje dali na temelju Nalaza i mišljenja vještaka psihijatra dr Olega Grubač iz Bijeljine, za koji je ovaj sud u obrazloženje ove presude dao detaljne razloge zbog čega smatra da se ne radi o nezakonitom dokazu, u smislu članka 10. stavci 2. i 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovaj sud nije našao da je osporeni Nalaz i mišljenje tima vještaka iz Sarajeva sačinjen suprotno članku 99. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom da se temelji na nalazu vještaka iste struke, zbog čega se taj nalaz ne može smatrati nezakonitim dokazom, u smislu članka 10. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru žalbenog osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka branitelj optuženog S.Š. prigovara da je prvostupanjski sud, odbijanjem prijedloga obrane da se na glavnoj raspravi saslušaju u svojstvu svjedoka policajci Granične policije Bosne i Hercegovine V.Š. i D.Đ., na okolnosti predaje i lišenja slobode optuženog S.Š. na Graničnom prelazu u Doljanima, a niti je povodom odbijanja takvog prijedloga dao bilo kakve razloge u obrazloženju pobijane presude, iako je saslušanje navedenih svjedoka bilo neophodno radi pravilne primjene odredbe članka 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostupanjski sud povrijedio pravo optuženog na obranu.

Neosnovano se u žalbi branitelja prigovara da je prvostupanjski sud povrijedio pravo na obranu optuženog, u okviru primjene članka 14. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je odbio prijedlog branitelja za saslušanje graničnih policajaca sa Graničnog prelaza u Doljanima, s obzirom na to da se iz obrazloženja prvostupanjske presude u tom dijelu nedvojbeno

može zaključiti da činjenica da se optuženi S.Š., nakon počinjenja kaznenog djela, do trenutka predaje djelatnicima Granične policije Bosne i Hercegovine, stanoviti vremenski period nalazio izvan teritorija Bosne i Hercegovine (u bijegu), u činjeničnom smislu nema odlučujući značaj za pravilno utvrđivanje postojanja kaznenih djela zbog kojih je optuženi oglašen krivim, kao niti za odmjeravanje kazne, budući da prvostupanjski sud tu okolnost, prigodom izbora vrste i visine kazne na koju će osuditi optuženog, nije cijenio niti kao olakšavajuću, a niti kao otežavajuću okolnost, u smislu članka 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

S tim u svezi, razlog zbog kojeg je optuženi nakon počinjenja djela napustio teritorij Bosne i Hercegovine, sve i da je utvrđeno da je na teritoriji Republike Hrvatske boravio radi obavljanja pomoćnih poslova sa svjedokom M.D., te da se po saznanju da ga traži Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dragovoljno predao djelatnicima Granične policije Bosne i Hercegovine, na Graničnom prelazu u Doljanima, po ocjeni ovog suda, ne bi imao značajnijeg utjecaja na odmjeravanje kazne optuženom, s obzirom da zbog ograničenja propisanog člankom 43b. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, i doprinosa optuženog u počinjenju kaznenog djela, jedinstvena kazna na koju je optuženi S.Š. osuđen prvostupanjskom presudom, zasigurno ne bi bila manja. Stoga ovaj sud smatra da odbijanjem prijedloga branitelja da se u svojstvu svjedoka saslušaju djelatnici Granične policije Bosne i Hercegovine, nije bilo u suprotnosti sa člankom 14. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, time nije povrijeđeno pravo optuženog na obranu, pa niti počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka d. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi branitelja se dalje tvrdi da je izreka pobijane presude nerazumljiva iz više razloga, među kojima je i činjenica da u izreci nije opisana krivica kao subjektivno obilježje kaznenog djela, u odnosu na kazneno djelo otmice, jer je za njeno postojanje nužno oduzimanje ili ograničenje slobode sa određenim ciljem, što u izreci pobijane presude ne postoji, a samo navođenje namjere sa kojom su te kaznenopravne radnje poduzete ne može nadomjestiti vinost, s obzirom na to da namjera ne ulazi u biće kaznenog djela otmice. Nerazumljivost izreke branitelj dalje vidi u tomu što se u njoj navodi da su optuženi „...u namjeri da mu protupravno oduzmu i ograniče slobodu kretanja...“, pa je nejasno zašto sud iz optužnice ove radnje preuzima kumulativno, kada su one u zakonskom opisu kaznenog djela propisane kao alternativne radnje.

Točno je da u činjeničnom supstratu izreke pobijane presude, u dijelu koji se odnosi na obilježje bića kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, nije opisan subjektivni element tog kaznenog djela (svijest da navedenim radnjama ograničavaju ili oduzimaju oštećenom slobodu kretanja), međutim, iz činjeničnih tvrdnji navedenih u izreci pobijane presude u kojim se navodi da su oštećenog „...u namjeri da mu protupravno oduzmu i ograniče slobodu kretanja, namamili da uđe u to vozilo...vozeći se nasumice po gradu Brčko..., iako je E.Z. molio da ga puste i da ga ne udaraju, rekavši da će naći načina da vrati dug...“, nedvojbeno proizilazi direktni umišljaj na počinjenje kaznenog djela, bez obzira što namjera kao specifičan vid subjektivnog odnosa optuženih prema počinjenju kaznenog djela, u slučaju kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ne predstavlja obilježje bića tog kaznenog djela.

Jednako tako, za ovaj sud nije upitno da su radnje počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, propisane alternativno (protupravnim zatvaranjem, držanjem zatvorenim ili na drugi način oduzimanjem ili ograničenjem slobode kretanja), međutim, to samo po sebi ne isključuje mogućnost da se navedeno kazneno djelo počini jednom ili sa više od tih alternativno propisanih radnji počinjenja, pogotovu kada je, kako je to utvrđeno u konkretnom slučaju, oštećenom E.Z. u prvom periodu za vrijeme vožnje u automobilu sa optuženim, ta sloboda bila ograničena, jer nije mogao izaći iz automobila zbog mjesta na kojem je sjedio na stražnjem sjedalu, iako je, nakon što su ga nekoliko puta udarili, tražio da ga puste i da će naći načina da vrati dug, da bi mu ta ista sloboda kretanja bila u potpunosti oduzeta, nakon što je u noćnim satima bez svoje volje odvezen na njemu nepoznato mjesto, gdje je pretučen u tolikoj mjeri da se nije mogao samostalno kretati i u takvom stanju ostavljen bespomoćan i bez mobilnog telefona kojim bi zatražio pomoć.

Netočne su tvrdnje branitelja optuženog da činjenični supstrat izreke pobijane presude ne sadrži „određeni cilj“ zbog kojeg je oštećenom oduzeta ili ograničena sloboda kretanja, što predstavlja bitno obilježje kaznenog djela iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je u činjeničnom supstratu izreke, između ostalog, navedeno da je optuženi S.H. odmah nakon ulaska oštećenog u automobil počeo ga udarati otvorenim šakama po licu „...tražeći da mu isplati određeni iznos novaca i to oko 2.000,00 KM, na ime duga...“, iz čega se nedvojbeno može zaključiti s kojim ciljem je oštećenom oduzeta sloboda kretanja, tako da je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da su se u radnjama optuženih ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi branitelja se dalje tvrdi da izreka pobijane presude ne sadrži konstitutivne elemente kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji navedene radnje kvalificiraju kao „ubojstvo na svirep način“, a ogledaju se u svijesti optuženih da oštećenom nanose teške patnje i bolove, koji po dužini trajanja i intenzitetu, prelaze okvire uobičajenih patnji koje prate svako nasilno lišenje života (subjektivni elementi), odnosno, koji se ogledaju u tomu da je oštećeni trpio teške patnje i bolove koji po dužini trajanja i intenzitetu prelaze okvire uobičajenih patnji koje prate svako nasilno lišenje života (objektivni elementi), kao i da izreka presude u tom dijelu ne sadrži oblik vinosti sa kojim je djelo počinjeno.

Ne mogu se prihvatiti kao osnovani naprijed istaknuti žalbeni prigovori branitelja, jer je iz činjeničnog supstrata izreke prvostupanjske presude u tom dijelu razvidno da su do detalja opisane radnje počinjenja koje su poduzeli svaki od optuženih, zadajući oštećenom udarce po cijelom tijelu, čiji intenzitet, brojnost i vremenski period u kojem su zadavani zasigurno svojim intenzitetom nadilaze okvire uobičajenog zlostavljanja kod svakog nasilnog lišenja života. Jednako tako, patnje i bolovi oštećenog koje je trpio usljed tih udaraca zasigurno prelaze uobičajene okvire patnji kod svakog nasilnog lišenja života. Osim toga, u činjeničnom supstratu je na nedvojben način opisan i subjektivni odnos optuženih prema počinjenom kaznenom djelu, na način da su optuženi „...bili svjesni da mu time nanose teške fizičke povrede po vitalnim dijelovima tijela i to po glavi i grudnom košu i da ga tako mogu usmrтити, pa su na to i pristali, nastavljajući ga udarati...“, iz čega se jasno može zaključiti da su

optuženi kazneno djelo „teškog ubojstva na svirep način“ počinili sa eventualnim umišljajem. Stoga ovaj sud smatra da kaznenopravne radnje opisane u izreci prvostupanjske presude, u tom dijelu, sadrže sva zakonska obilježja (objektivna i subjektivna) kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U svezi s naprijed iznesenim, neosnovane su i tvrdnje branitelja da prvostupanjska presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama u pogledu kvalifikatornih okolnosti kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer po njegovom mišljenju nije uopće navedeno, a kamoli obrazloženo, da je oštećeni trpio teške patnje i bolove koje po dužini trajanja i intenziteta prelaze okvire uobičajene patnje koje prate svako nasilno lišenje života. Naime, u obrazloženju pobijane presude (stranice 72. i 73.), prvostupanjski sud je dao detaljne razloge u pogledu kvalificiranog oblika kaznenog djela Ubojstva iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, posebno naglašavajući sve elemente, kako subjektivne, tako i objektivne, koji kaznenopravnim radnjama optuženih daju obilježja kaznenog djela teško ubojstvo na svirep način, a iz medicinske dokumentacije, kao i audio i video zapisa koji je preslušan i pregledan tijekom prvostupanjskog postupka, nesumnjivo se može zaključiti da su razmjeri zlostavljanja (premlaćivanja) oštećenog E.Z., kao i patnje koje je trpio, uključujući i dužinu njihovog trajanja, do momenta dok se nije utopio, u velikoj mjeri prevazilaze okvire uobičajenih patnji koje prate svako nasilno lišenje života. Stoga se ni u tom dijelu ne mogu prihvatiti kao osnovani naprijed navedeni žalbeni prigovori branitelja, jer prvostupanjska presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama i u tom dijelu, tako da nije zahvaćena bitnom povredom odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Nadalje se neosnovano u žalbi branitelja prigovara da prvostupanjska presuda „uopće ne sadrži razloge o tome zašto sud smatra da su optuženi predmetna kaznena djela počinili kao suizvršitelji, kao niti o tome zašto smatra da se u konkretnom slučaju radilo o stjecaju kaznenih djela, iako je obrana istaknula konkretne prigovore u tom pravcu“, što je po mišljenju branitelja suprotno odredbama članka 281. stavak 2. i članka 290. stavak 7. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naime, u obrazloženju pobijane presude (stranica 74. pasus 3.) prvostupanjski sud je nedvosmisleno zaključio da se u konkretnom slučaju optuženi postupali kao suizvršitelji, u smislu članka 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer su zajednički, i po dogovoru, poduzeli sve radnje koje su detaljno opisane u činjeničnom supstratu izreke prvostupanjske presude, za svakog od optuženih, usljed čega su se u tim radnjama ostvarila sva zakonska obilježja kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim. S tim u svezi, nisu sasvim jasni žalbeni prigovori branitelja vezani uz stjecaj kaznenih djela za koje su optuženi oglašeni krivim, koje je branitelj navodno isticao u tom pravcu, jer se u žalbi ne navodi o kakvim se prigovorima radi, tako da u tom dijelu nije bilo moguće na adekvatan način ispitati osnovanost žalbe, a ovaj sud je u okviru razmatranja osnovanosti žalbenih navoda branitelja optuženog S.H. u tom dijelu, dao detaljne razloge zbog čega smatra da se u konkretnom slučaju radi o stjecaju kaznenih djela u smislu članka 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Stoga su neosnovane tvrdnje branitelja optuženog da je prvostupanjska presuda u tom dijelu donesena uz bitnu

povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi s primjenom članka 281. stavak 2. i 290. stavak 7. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Povredu odredaba kaznenog postupka branitelj dalje vidi u tomu da u skladu sa člankom 289. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostupanjsku presudu nije potpisao predsjednik vijeća, nego ju je napisao i potpisao član vijeća, po ovlaštenju predsjednika suda, iako su navedene zakonske odredbe po tom pitanju jasne, a zakon niti jednom odredbom ne daje ovlaštenje predsjedniku suda da tu radnju povjeri nekom drugom, pa s obzirom na to da je predsjednik vijeća teško bolestan i da objektivno nije u stanju da potpiše presudu, postupak je doveden u situaciju koja nije predviđena zakonom, zbog čega smatra da je sistemskim tumačenjem Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na ovakvu situaciju morala biti primijenjena odredba članka 251. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te da je glavna rasprava morala početi iznova.

Točno je da je prvostupanjsku presudu, po ovlaštenju predsjednika suda od 16.11.2021. godine, izradio i potpisao sudac koji je bio član sudećeg vijeća tijekom cjelokupnog prvostupanjskog postupka, te da je to učinio zato što je predsjednik sudećeg vijeća zbog teške bolesti objektivno bio spriječen da to učini, kao i da Zakon o kaznenom postupku, niti jednom odredbom ne predviđa takvu procesnu situaciju kao niti mogućnost, da predsjednik suda prenese ovlaštenje za izradu i potpisivanje presude na suca koji nije tijekom prvostupanjskog postupka bio predsjednik ili član sudećeg vijeća. Međutim, takva procesna situacija zasigurno ne pruža mogućnost da se „sistemskim tumačenjem ZKP-a“, kako to u žalbi ističe branitelj optuženog, na konkretnu procesnu situaciju primijeni odredba članka 251. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, da zbog objektivne nemogućnosti da prvostupanjsku presudu potpiše predsjednik sudećeg vijeća, glavna rasprava mora krenuti iznova. Ovo zbog toga što se odredbom članka 251. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosi na procesnu situaciju kada se glavna rasprava održava pred drugim sucem, odnosno, predsjednikom vijeća, u kom slučaju ona mora iznova početi i svi dokazi moraju biti ponovno provedeni, što u ovoj procesnoj situaciji nije slučaj, s obzirom na to da je u ovom kaznenom predmetu glavna rasprava pred prvostupanjskim sudom okončana i sudeće vijeće u neizmijenjenom sastavu je donijelo presudu, koju je predsjednik vijeća objavio dana 02.09.2021. godine. Tek nakon toga su nastupile objektivne okolnosti koje su spriječile predsjednika vijeća da u cijelosti izradi i potpiše prvostupanjsku presudu, zbog čega je sasvim logično i u duhu sa prirodom našeg kaznenog postupka, da pisani otpisak presude sačini i potpiše član vijeća koji je sudjelovao u sudećem vijeću tijekom cjelokupnog prvostupanjskog postupka, što je uostalom izričito regulirano člankom 64. Pravilnika o unutaršnjem sudskom poslovanju koji je donijelo Visoko sudačko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj dana 11.07.2012. godine, koji su obvezni primjenjivati svi sudovi na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da time nije dovedena u pitanje pravilnost i zakonitost prvostupanjske presude, a niti počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi s primjenom članka 289. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru žalbenog osnova pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, branitelj optuženog prigovara da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da su optuženi imali branitelja prigodom ispitivanja u Tužiteljstvu, „što je već obrazložio“, te da zapisnici o tom ispitivanju u istrazi nisu korišteni na glavnoj raspravi, odnosno, nisu izvedeni kao dokazi u skladu sa odredbom članka 273. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Navedene tvrdnje branitelja optuženog su u potpunosti netočne i u pogledu njih je ovaj sud već dao detaljne razloge zbog kojih smatra da su optuženi imali branitelje postavljene u skladu sa člankom 45. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, već prigodom prvog ispitivanja u Tužiteljstvu, kao i da su navedeni iskazi, kao zakoniti dokazi, izvedeni tijekom glavne rasprave, u skladu sa člankom 273. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da se ovom prigodom neće iznova upuštati u razmatranje osnovanosti ponovljenih žalbenih prigovora branitelja optuženog po tom pitanju, sada samo u okviru drugog žalbenog osnova, odnosno, u okviru žalbenog osnova pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Branitelj dalje u žalbi ističe, polazeći od pretpostavke da iskazi optuženih S.H. i S.D., dati tijekom glavne rasprave „nisu kontaminirani i time nezakoniti dokazi“, da su bitno različiti od činjenica navedenih u izreci prvostupanjske presude, osobito u pogledu činjenice „da je oštećeni ostao na kopnu u svjesnom stanju“, zbog čega nije točna tvrdnja suda da se njihovi iskazi sa glavne rasprave u bitnom podudaraju sa iskazima iz istrage, zaključujući „da je oštećeni ostavljen u vodi“, s obzirom da je tu činjenicu u svom iskazu datom u Tužiteljstvu potvrdio samo optuženi S.D.

Suprotno naprijed navedenim tvrdnjama branitelja optuženog, ovaj je sud, jednako kao i prvostupanjski sud, temeljem analize iskaza optuženih koje su dali u istrazi, kao i onih koje su dali tijekom prvostupanjskog postupka na glavnoj raspravi, osim optuženog S.Š., nije mogao doći do zaključka koji u žalbi izvodi branitelj optuženog, da se u slučaju tih iskaza činjenice koje su u njima iznosili optuženi „bitno razlikuju od činjenica navedenih u izreci prvostupanjske presude“. Naime, točno je da su optuženi S.H., N.H. i S.D. (optuženi S.Š. nije iznosio svoju obranu na glavnoj raspravi, kao niti u istrazi), dajući iskaz na glavnoj raspravi dijelom pokušali umanjiti težinu kaznenopravnih radnji koje im se stavljaju na teret, kao i svoj doprinos počinjenju tih radnji, međutim, tako datim iskazima na glavnoj raspravi ničim nisu umanjili relevantnost, autentičnost i vjerodostojnost svojih iskaza datih u istrazi, prigodom ispitivanja u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 05.12.2019. godine. Ovo zbog toga što optuženi niti tijekom ispitivanja u istrazi, a niti tijekom davanja iskaza na glavnoj raspravi, u činjeničnom smislu nisu osporavali radnje počinjenja koje im se stavljaju na teret, nego su zajedno sa svojim braniteljima osporavali pravnu ocjenu tih kaznenopravnih radnji, tako da ovaj sud na temelju analize tih iskaza, nije mogao doći do zaključka da se činjenice koje su navodili u svezi s događajem u kojem su sudjelovali „bitno razlikuju od činjeničnog opisa navedenog u izreci“, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja.

Točno je da je jedino optuženi S.D., tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi od 16.12.2020. godine, dijelom izmijenio svoj iskaz iz istrage tvrdeći da su oštećenog E.Z. „...ostavili na suhom...“, međutim, kako se takvo odstupanje od ranije datog iskaza u istrazi, kada je bio decidan „... da je E.Z. klečao, a S.Š. se zaletio i puko ga nogom u predjelu prsa od čega je E.Z. opet pao u vodu...“, razlikuje samo u

tom dijelu, dok je u svemu ostalom uglavnom potvrdio sve ono što je govorio prilikom ispitivanja u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, očito je da je time htio olakšati ne samo svoj procesni položaj, nego i položaj ostalih optuženih, koji ili nisu iznosili svoju obranu (optuženi S.Š.), ili su pak osporavali navedene tvrdnje optuženog S.D. U takvim okolnostima pravilno je postupio prvostupanjski sud kada je prihvatio iskaze koje su optuženi dali u istrazi na zapisnik u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da u tom dijelu činjenično stanje nije pogrešno utvrđeno, kako se to neosnovano prigovara u žalbi branitelja optuženog.

U pogledu vještačenja po vještaku medicinske struke dr Fikretu Helać, branitelj u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud pogriješio kada nije prihvatio njegov Nalaz i mišljenje, koji je u cijelosti demantirao Nalaz i mišljenje vještaka prof dr Zdenka Cihlarž iz Tuzle, te da je zbog toga pogrešno zaključio da bi oštećeni E.Z., u slučaju da je ostao na suhom, preminuo usljed težine povreda koje je tom prigodom zadobio, pa kako se u konkretnom slučaju radi o dva proturječna nalaza u pogledu činjenica koje čine obilježje kaznenog djela za koje su optuženi oglašeni krivim, prvostupanjski sud je morao riješiti primjenom načela „*in dubio pro reo*“ i zaključiti kako nije dokazano da su optuženi počinili kazneno djelo ubojstva.

Kada su u pitanju nalazi i mišljenja vještaka dr Fikreta Helać iz Brčkog i prof dr Zdenka Cihlarž iz Tuzle, kao i stajalište ovog suda u pogledu pravilnosti odluke prvostupanjskog suda da kao mjerodavan prihvati Nalaz i mišljenje vještaka prof dr Zdenka Cihlarž, ovaj sud je dao detaljne razloge na stranicama 12. i 13. obrazloženja ove presude, u okviru razloga koje je dao povodom osnovanosti žalbe branitelja optuženog S.H., u pogledu pravilnosti činjeničnog stanja na kome se temelji prvostupanjska presuda, tako da se ovom prigodom neće upuštati u ponavljanje tih razloga, jer se oni u cijelosti mogu odnositi i na osnovanost žalbenih prigovora branitelja optuženog S.Š.

Branitelj optuženog u žalbi dalje ističe da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da su optuženi sa eventualnim umišljajem počinili kazneno djelo ubojstvo, jer iz provedenih dokaza proizilazi da nisu bili svjesni da oštećeni može umrijeti, niti su na tu posljednicu pristali, pa su po mišljenju branitelja u odnosu na smrtnu posljednicu optuženi postupali iz nehata. Takvo stajalište branitelj potkrepljuje iskazima svjedoka M.K. i E.Đ., koje su potvrdile da su optuženi pričali kako su izudarali oštećenog E.Z. i da nije bilo govora o tome da je ubijen ili mrtav, odnosno, da na to ukazuje i timski nalaz vještaka dr Abdulaha Kučukalić, dr Alme Bravo-Mehmedbašić i mr Nermine Bajramagić, koji su potvrdili da su optuženi uživali u mučenju i premlaćivanju, a ne u ubijanju oštećenog, tako da broj udaraca ukazuje na volju i htijenje optuženih da premlate oštećenog, a ne da ga ubiju.

Naprijed iznesene tvrdnje branitelja optuženog nemaju utemeljenja u dokazima provedenim tijekom prvostupanjskog postupka, kao niti u činjenicama utvrđenim na temelju tih dokaza, uključujući iskaze svjedoka i nalaz vještaka na koje se u žalbi poziva branitelj, jer Nalaz i mišljenje vještaka sudske medicine i patologije prof dr Zdenka Cihlarž iz Tuzle, u kojem se detaljno opisana vrsta i težina povreda koje je tom prigodom zadobio oštećeni E.Z., brojnosti tih povreda u predjelu vitalnih organa, dužine trajanja zlostavljanja oštećenog, bez obzira što na pouzdan način nije bilo moguće utvrditi koliki točan broj udaraca je zadobio, upućuje na sasvim suprotan zaključak, odnosno, na zaključak koji je pravilno izveo i prvostupanjski sud, da su optuženi bili svjesni da zbog tako brutalnog premlaćivanja oštećenog i njegovog

ostavljanja u bespomoćnom stanju, kod njega može nastupiti smrt, pa su na takvu mogućnost pristali. Stoga je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da su optuženi kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, počinili sa eventualnim umišljajem, a ne iz nehata kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja optuženog.

U pogledu elemenata koji čine obilježja kvalificiranog oblika kaznenog djela „ubojstvo na svirep način“, branitelj optuženog u žalbi navodi da prvostupanjski sud nije utvrdio dva bitna elementa ubojstva na svirep način (subjektivni i objektivni), koji se ogledaju u tomu da su optuženi bili svjesni da oštećenom nanose teške patnje i bolove, koji po dužini trajanja i intenzitetu prelaze okvire uobičajenih patnji koje prate svako nasilno lišenje života, odnosno, da je oštećeni trpio teške patnje i bolove koji su po intenzitetu i trajanju prelazili okvire uobičajenih patnji koje prate svako nasilno lišenje života. Branitelj dalje smatra da je prvostupanjski sud preuzeo zaključke timskog vještačenja u kojem se navodi da je oštećeni trpio fizičke bolove i duševnu bol jakog intenziteta, te da su optuženi sadistički uživali u mučenju i premlaćivanju oštećenog, što ukazuje na premlaćivanje, a ne na svjesno lišenje života, tako da po mišljenju branitelja prvostupanjski sud nije utvrdio činjenice koje čine elemente bića kaznenog djela ubojstva na svirep način.

Suprotno navedenim tvrdnjama branitelja optuženog, pravilno je prvostupanjski sud utvrdio da je razina zlostavljanja oštećenog E.Z., zbog intenziteta i dužine trajanja premlaćivanja, višestruko prelazila uobičajene okvire patnji koje prate svako nasilno lišenje života, čega su i optuženi bili svjesni, kao i da su optuženi sadistički uživali u mučenju i premlaćivanju oštećenog, što je na nedvojben način utvrđeno na temelju timskog vještačenja kojeg je na glavnoj raspravi izložio psihijatar dr Abdulah Kučukalić iz Sarajeva. Uostalom, na razinu brutalnosti optuženih i težinu patnji oštećenog E.Z. na najslikovitiji način ukazuje video i tonski zapis dijela cjelokupnog događaja, pregledan i preslušan tijekom prvostupanjskog postupka, koji je bio dostupan na društvenim mrežama i koji je zgrozio javnost, zbog čega je ubrzo i uklonjen, tako da su se i po ocjeni ovog suda u radnjama optuženih ostvarila sva zakonska obilježja kaznenog djela Ubojstvo (na svirep način) iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog čega je žalbene prigovore branitelja optuženog da je u tom dijelu prvostupanjski sud činjenično stanje pogrešno utvrdio, valjalo odbiti kao neosnovane.

Kada je u pitanju uzrok smrti oštećenog E.Z., branitelj u žalbi navodi da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da se oštećeni utopio usljed zadobijenih povreda, jer je po njegovom mišljenju utapanje posljedica „zaživotnog udisanja tečnosti“.

Naime, nije upitno da je izravni uzrok smrti oštećenog „zaživotno udisanje tečnosti“, što je prigodom obdukcije mrtvog tijela oštećenog utvrdio i vještak prof dr Zdenko Cihlarž iz Tuzle. Međutim, branitelj optuženog zanemaruje okolnosti koje su dovele do takvog ishoda, što je također utvrđeno na temelju Nalaza i mišljenja vještaka prof dr Zdenka Cihlarž, koji je detaljno pobrojao i opisao sve teške tjelesne (i po život opasne) povrede koje je tom prigodom zadobio oštećeni E.Z., zaključujući da bi oštećeni zbog težine povreda u nekom kraćem vremenu preminuo i da nije ostavljen u vodi. Osim toga, zaživotno udisanje tečnosti, kao izravni uzrok smrti oštećenog, zasigurno je posljedica nemogućnosti oštećenog da izađe iz odvodnog kanala u koritu rijeke S., zbog konfiguracije terena i težine povreda koje su ga

onemogućavale da se normalno kreće, tako da nije pogrešan zaključak prvostupanjskog suda da se oštećeni utopio usljed zadobijenih povreda, jer bi oštećeni, bez tako teških povreda koje je zadobio, zasigurno uspio izaći iz vode i zatražiti pomoć.

Netočne su tvrdnje branitelja optuženog da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da su optuženi oštećenog ostavili na pustom mjestu, jer se prema tvrdnjama branitelja iz Službene zabilješke Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 12.02.2020. godine, može zaključiti da je mjesto gdje je pronađeno mrtvo tijelo oštećenog od prvih stambenih objekata udaljeno točno 410 metara, što po mišljenju branitelja nesumnjivo ukazuje da se u konkretnom slučaju nije radilo o ubojstvu, jer da su optuženi htjeli ili pristali na ubojstvo ne bi ostavili tijelo na javnom mjestu, nego bi ga zasigurno negdje sakrili. Naime, navedene tvrdnje branitelja optuženog su u sferi pretpostavki, s obzirom na to da je sasvim izvjesno da su optuženi oštećenog E.Z. odvezli na mjesto koje su dobro poznavali, osobito optuženi S.H., koji je izjavio da je tu dolazio radi pecanja, kao i da su znali da je to mjesto u večernjim satima pusto u to doba godine. Osim toga, zbog dulje vožnje oštećenog prije počinjenja kaznenog djela, kojeg su tukli dok je još bio u automobilu, oštećeni E.Z. zasigurno nije znao gdje se točno nalazi, a udaljenost od prvih stambenih objekata od 410 metara, kako se to navodi u žalbi branitelja optuženog, omogućio je optuženim da neometano realiziraju ono što su naumili sa oštećenim, kao i da se nakon počinjenja kaznenih djela neopaženi udalje sa mjesta njihovog počinjenja.

Tvrdnje branitelja optuženog da je prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da je optuženi S.Š. nakon počinjenja kaznenog djela poduzimao radnje prikrivanja tragova izvršenja kaznenog djela, kao i da je tijekom cijelog prvostupanjskog postupka prihvatao kao utvrđenu činjenicu da se optuženi nakon počinjenja kaznenog djela nalazio u bjekstvu, te da je zbog odbijanja prijedloga branitelja da se u svojstvu svjedoka saslušaju djelatnici Granične policije V.Š. i D.Đ., zbog čega je činjenično stanje u tom dijelu ostalo pogrešno utvrđeno, ovaj sud nije uzimao posebno u razmatranje iz razloga što je povodom tih činjenica već ranije zaključio da one nisu imale značajnijeg utjecaja na procesno pravni položaj optuženog, a niti je okolnost da je optuženi prikrivao tragove počinjenja kaznenog djela, iako ju je prvostupanjski sud cijenio kao otežavajuću, imala značajnijeg utjecaja na odmjeravanje kazne optuženom, zbog ograničenja koje u slučaju odmjeravanja kazne optuženom S.Š., propisuju odredbe članka 43b. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru žalbenog osnova „povreda kaznenog zakona“, branitelj optuženog ističe da u radnjama optuženih opisanim u izreci prvostupanjske presude nema svih bitnih zakonskih elemenata bića kaznenog djela otmica i ubojstvo na svirep način, što je obrazložio kroz prethodne žalbene razloge, tako da se po njegovom mišljenju u konkretnom slučaju radnje optuženih mogu kvalificirati kao kazneno djelo Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, a da je kazneno djelo otmica, „sve da ga i ima, u prividnom idealnom stjecaju sa krivičnim djelom protiv života i tijela, jer je konzumirano tim težim djelom, odnosno u službi je tog djela, jer to teže djelo ne bi ni postojalo da oštećenog nisu odveli na nasip...“. Po mišljenju branitelja, nemoguć je stjecaj predmetna dva djela iz razloga što se otmica može počinuti samo sa direktnim umišljajem, pa kako se optuženim na teret stavlja da su sa eventualnim umišljajem lišili života na svirep način oštećenog, nejasno je kako optuženi mogu od oštećenog sa umišljajem iznuditi

vraćanje duga, ako ga sa umišljajem ubiju. Stoga je po njegovom mišljenju nemoguć stjecaj ova dva kaznena djela, zbog čega je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbe članka 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naprijed iznesena stajališta branitelja optuženog, po ocjeni ovoga suda, nisu prihvatljiva iz istih onih razloga koje je ovaj sud naveo razmatrajući osnovanost identičnih žalbenih prigovora koje je tim povodom isticao branitelj optuženog S.H., tako da se razlozi ovog suda izneseni na stranicama 7. i 8., obrazloženja ove presude u cijelosti odnose i na osnovanost naprijed istaknutih žalbenih navoda branitelja optuženog S.Š. Ovom prigodom još samo treba napomenuti da nije u pravu branitelj optuženog kada u žalbi tvrdi da nije moguć stjecaj kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim, s obzirom na to da su počinjena sa različitim oblicima vinosti. Ovo zbog toga što se u konkretnom slučaju radi o dvije kaznenopravne radnje koje svaka za sebe ima sva zakonska obilježja kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim, koja zbog različitih dobara koje se njima štite, mogu biti počinjena sa različitim oblicima vinosti, tako da ta činjenica nema značaja za mogućnost realnog stjecaja tih kaznenih djela, u smislu članka 54. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Ne mogu se prihvatiti kao osnovane tvrdnje branitelja optuženog da se u konkretnom slučaju radnje optuženih ne mogu kvalificirati kao ubojstvo na svirep način, nego da se eventualno može govoriti o Teškoj tjelesnoj povredi iz članka 169. stavak 3., ali ne i stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer smrt oštećenog nije nastupila zbog povreda koje su mu nanesene, nego zbog utapanja, usljed čega je „prekinut uzročni lanac između prvobitno nanijetih povreda i smrti oštećenog“. S tim u svezi branitelj tvrdi da je vještak prof dr Zdenko Cihlarž izašao iz okvira medicinske sfere, kada je u svom nalazu izveo zaključak da je smrt oštećenog u uzročno posljedičnoj svezi s povređivanjem, jer je to čisto pravno pitanje, koje je dužan utvrditi sud.

Iako je ovaj sud već dao u više navrata detaljne razloge zbog kojih smatra da su se u slučaju kaznenopravnih radnji zbog kojih su optuženi oglašeni krivim, ostvarila sva zakonska obilježja kaznenih djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u stjecaju s kaznenim djelom Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ovom prigodom još valja istaknuti da branitelj optuženog pogrešno zaključuje, da se zbog toga što navodno nije utvrđeno postojanje umišljaja na strani optuženih, u konkretnom slučaju radi o kaznenom djelu Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer se nastupanje smrti oštećenog E.Z. ne može pripisati niti jednom od vidova umišljaja optuženih, a ako bi se prihvatilo da su optuženi u odnosu na nastupanje smrtno posljedice postupali iz nehata, onda bi se eventualno moglo raditi o kvalificiranom obliku kaznenog djela Teška tjelesna povreda iz članka 169. stavak 5. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Osim toga, točno je da je pitanje uzročno posljedične sveze između brutalnog premlaćivanja oštećenog od strane optuženih, pravno pitanje o kojem je odluku dužan donijeti sud, a ne vještak medicinske struke. Međutim, vještak medicinske struke je jedini kompetentan da s medicinskog aspekta utvrdi što je izravni uzrok smrti oštećenog, kao i da li se radnje optuženih, kako su one opisane u činjeničnom supstratu izreke prvostupanjske presude, mogu dovesti u izravnu svezu sa utapanjem oštećenog, odnosno, da li bi do istog (smrtnog) ishoda došlo da smrt oštećenog nije

nastupila usljed zaživotnog udisanja tečnosti. Kako je navedeni vještak pouzdano u svezu doveo radnje optuženih sa smrtnim ishodom događaja koji je predmet ovog kaznenog postupka, ovaj sud nije mogao zaključiti da je došlo do prekida uzročno posljedične sveze između radnji optuženih i nastupanja smrti oštećenog, tako da je sve žalbene prigovore branitelja i u tom dijelu valjalo odbiti kao neosnovane.

Kada je u pitanju žalbeni osnov „odluka o kaznenopravnoj sankciji“, branitelj u žalbi prigovara da je prvostupanjski sud pogrešno primijenio odredbe članka 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u prvom redu što nije dozvolio saslušanje djelatnika Granične policije Bosne i Hercegovine V.Š. i D.Đ., a s druge strane paušalno uzeo kao otežavajuće okolnosti radnje prikrivanja tragova počinjenog kaznenog djela od strane optuženog S.Š. i ispoljenu bezobzirnost optuženog i odsustvo bilo kakve empatije ili kajanja, što je po mišljenju branitelja suprotno odredbi stavka 2. članka 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer te okolnosti predstavljaju obilježje kaznenog djela za koje je optuženi oglašen krivim, pa ih nije bilo moguće dvostruko vrednovati. Branitelj dalje u tom pravcu tvrdi da optuženi S.Š. nije iskazao kajanje, jer uopće nije niti davao iskaz u istrazi, kao niti na glavnoj raspravi, a da se kajanje može iskazati samo u situaciji kada optuženi prizna je djelo, tako da i tu okolnost nije bilo moguće uzeti kao otežavajuću. Imajući u vidu olakšavajuće okolnosti koje je sud cijenio na strani optuženog, po mišljenju branitelja, nije bilo mjesta izricanju maksimalne kazne zatvora, zato što mu nije mogao izreći kaznu dugotrajnog zatvora, zbog ograničenja propisanog člankom 43b. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Branitelj smatra da je to pogrešan pristup i da je prvostupanjski sud optuženom S.Š. morao odmjeriti kaznu zatvora u rasponu od 10-20 godina, odnosno, da nikako nije smio imati u vidu kaznu dugotrajnog zatvora kada je u pitanju optuženi S.Š.

Ovaj sud je već ranije dao detaljne razloge zbog kojih smatra da je pravilno postupio prvostupanjski sud kada je odbio prijedlog branitelja optuženog S.Š., da se u svojstvu svjedoka saslušaju djelatnici Granične policije Bosne i Hercegovine, tako da će se ovom prigodom osvrnuti na ostale okolnosti koje je prvostupanjski sud bio dužan da u skladu s člankom 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, uzme u obzir prigodom izbora vrste i visine kazne na koju će osuditi optuženog. U tom kontekstu valja reći da se u žalbi branitelja opravdano ukazuje da prvostupanjski sud nije na adekvatan način utvrdio tijekom prvostupanjskog postupka, a niti u obrazloženju prvostupanjske presude u tom dijelu obrazložio, na koji način je optuženi S.Š. nakon počinjenja kaznenih djela, prikrivao tragove počinjenja kaznenog djela. Međutim, izvjesno je, a to je i potvrdio tijekom iznošenja svog iskaza optuženi S.H., da je ostalim optuženim dao uputstvo kako da se ponašaju nakon počinjenja kaznenih djela, da operu garderobu u kojoj su se te prilike nalazili ili da je unište, tako da se opravdano može zaključiti da su svi optuženi tako i postupili, s obzirom na to da kasnijim vještačenjem na garderobi optuženih nije pronađeno bioloških tragova koji bi ih povezivali sa zlostavljanjem oštećenog E.Z.

Jednako tako, opravdano branitelj optuženog u žalbi ukazuje da je prvostupanjski sud, kao otežavajuću okolnost na strani optuženog, cijenio bezosjećajnost koju je optuženi S.Š. iskazao prema patnjama oštećenog, iako ta okolnost predstavlja bitno obilježje kvalificiranog oblika kaznenog djela za koje je optuženi oglašen krivim. Međutim, po ocjeni ovoga suda, to samo po sebi ne znači da je ta okolnost dvostruko vrednovana, zbog toga što razmjere zlostavljanja i patnje koje je pretrpio oštećeni u tolikoj mjeri prevazilaze uobičajenu razinu kod takvih

oblika nasilne smrti, da je ta ili bilo koja druga okolnost pri počinjenju konkretnih kaznenih djela, mogla biti uzeta i kao otežavajuća okolnost. To se osobito odnosi na činjenicu da optuženi nije iskazao kajanje zbog smrti oštećenog E.Z., koje je, suprotno tvrdnjama njegovog branitelja, mogao iskazati i bez iznošenja svoje obrane, tako da su potpuno netočne tvrdnje branitelja optuženog da kajanje može postojati ili se može iskazati samo u situaciji kada optuženi priznaje djelo za koje se tereti.

U končanom, neovisno od osnovanosti naprijed istaknutih žalbenih prigovora branitelja optuženog, sve i da su opravdani prigovori koje je istaknuo, jedinstvena kazna na koju je prvostupanjski sud osudio optuženog od 20 (dvadeset) godina zatvora, zasigurno ne bi mogla biti odmjerena u kraćem trajanju, bez obzira što se radi o maksimalnoj kazni koju je optuženom bilo moguće izreći zbog ograničenja propisanih člankom 43b. stavak 3. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, dosuđena jedinstvena kazna od 20 (dvadeset) godina zatvora nije rezultat činjenice da su ostali optuženi kažnjeni dugotrajnim zatvorom, kako se to neosnovano tvrdi u žalbi branitelja optuženog, nego se radi o kazni koja je rezultat odmjeravanja kazne zbog počinjenja dva kaznena djela u stjecaju, za koja su prethodno utvrđene pojedinačne kazne u trajanju od 3 (tri) i 18 (osamnaest) godina zatvora, zbog čega je optuženi i osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina. Stoga je tako dosuđena jedinstvena kazna u potpunosti adekvatna težini kaznenih djela za koja je optuženi oglašen krivim, a posebno njegovom doprinosu u poduzimanju radnje počinjenja koja je dovela do smrti oštećenog E.Z. Stoga ovaj sud smatra da je prvostupanjski sud pravilno postupio kada je optuženog S.Š. osudio na jedinstvenu kaznu zatvora od 20 (dvadeset) godina, jer će se i po mišljenju ovog suda tako izrečenom kaznom u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog čega je valjalo odbiti žalbene prigovore branitelja optuženog u tom dijelu, jer nije bilo valjanog osnova da se optuženom odmjeri kazna u kraćem vremenskom trajanju.

Razlozi ovog suda o osnovanosti žalbe branitelja Dragana Oparnice, odvjetnika iz Brčkog i žalbe optuženog N.H.

U okviru žalbenog osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka, branitelj optuženog, a dijelom i sam optuženi N.H., u žalbi prigovaraju da je prvostupanjski sud pri donošenju pobijane presude povrijedio odredbe članka 2., u svezi sa člankom 7., člankom 45. i člankom 71. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koje se ogledaju u tomu da je prvostupanjski sud presudu kojom je optuženog N.H. oglasio krivim, između ostalih dokaza, zasnovao i na zapisniku o ispitivanju osumnjičenog, koji je tužitelj pročitao na glavnoj raspravi, iako tada osumnjičeni prigodom prvog ispitivanja od 05.12.2019. godine nije imao branitelja, jer mu je branitelj postavljen rješenjem suda od 06.12.2019. godine, zbog čega se odluka suda, u pogledu krivice optuženog N.H., nije mogla temeljiti na njegovoj izjavi datoj u istrazi, jer nisu bili ispunjeni uvjeti iz članka 273. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da ona bude pročitana na glavnoj raspravi. U istom pravcu su i prigovori žalbe optuženog N.H., koji tvrdi da nije imao pravo na odabir branitelja po svom izboru, te da mu je dan kasnije postavljena braniteljica Vanja Krndelj, koja mu je dodijeljena bez njegove suglasnosti, u prilog kojih tvrdnji navodi i činjenicu da su u vrijeme lišenja slobode optuženih odvjetnici u Brčko distriktu bili u štrajku.

U pogledu osnovanosti naprijed istaknutih žalbenih prigovora branitelja Dragana Oparnice, kao i optuženog N.H., ovaj sud je dao detaljne razloge na stranicama 21. i 22. obrazloženja ove presude, u okviru razmatranja osnovanosti identičnih žalbenih prigovora odvjetnika Siniše Jovanović iz Brčkog, branitelja optuženog S.Š., tako da se ti razlozi mogu u cijelosti odnositi i na osnovanost naprijed istaknutih žalbenih prigovora branitelja optuženog i samog optuženog N.H., s tim što je ovdje potrebno još samo dodati da tada osumnjičenim nije bilo moguće ponuditi da izaberu branitelja sa liste registriranih odvjetnika, jer su se odvjetnici iz Entiteta solidarizirali u štrajku sa odvjetnicima iz Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da im je zbog obveze propisane člankom 45. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, bilo moguće postaviti jedino branitelja iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Osim toga, nisu točne tvrdnje optuženog da mu je protiv njegove volje za branitelja, prije ispitivanja u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 05.12.2019. godine, postavljena Vanja Krndelj, odvjetnica iz Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je iz Zapisnika o njegovom ispitivanju u Tužiteljstvu od 05.12.2019. godine, razvidno da je optuženi svojim potpisom potvrdio da kao braniteljicu prihvata Vanju Krndelj, odvjetnicu Kancelarije za pravnu pomoć Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. S tim u svezi, nisu osnovani žalbeni prigovori branitelja optuženog da se na takvom iskazu, tada osumnjičenog N.H., nije mogla temeljiti pobijana presuda, te da zbog toga nisu bili ispunjeni zakonski uvjeti iz članka 273. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da se takav iskaz pročita na glavnoj raspravi.

U žalbi branitelja se dalje u okviru ovog žalbenog osnova prigovara da je prvostupanjski sud povrijedio i odredbu članka 71. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je pobijanu presudu, između ostalog, zasnovao i na dokazima pribavljenim pretragom mobilnog telefona marke „Huawei“, zato što osoba od koje je navedeni telefon oduzet, nije bila prisutna prigodom njegove pretrage, a niti je o tome bila obaviještena, kako to proizilazi iz zapisnika o pretrazi pokretne stvari Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine od 04.12.2019. godine.

Jednako kao i u pogledu prethodnog žalbenog prigovora, ovaj sud je i u pogledu naprijed istaknutog žalbenog prigovora branitelja optuženog N.H., dao u obrazloženju ove presude detaljne razloge, analizirajući osnovanost istovjetnih žalbenih prigovora branitelja optuženog S.Š., tako da se ti razlozi u cijelosti odnose i na osnovanost žalbenih prigovora branitelja optuženog N.H., u tom dijelu, s tim što ovom prigodom treba dodati da nisu točne tvrdnje branitelja optuženog da vlasnica telefona M.K. nije bila obaviještena o pretrazi oduzetog telefona, jer je navedena svjedokinja u svom iskazu datom tijekom istrage, kao i u iskazu datom na glavnoj raspravi od 30.07.2020. godine, potvrdila da je obaviještena od Policije da može prisustvovati pretrazi mobilnog telefona, ali da je djelatnicima Policije saopštila da ne želi prisustvovati pretrazi. Imajući u vidu da su prema Zapisniku o pretrazi pokretnih stvari Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, broj 14.02.5-04.2-86821/19 od 04.12.2019. godine, pretrazi prisustvovala dva punoljetna građanina koja su bez primjedbi potpisali navedeni zapisnik, po ocjeni ovoga suda, pretres navedenog mobilnog telefona nije obavljen suprotno članku 71. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa s tim u svezi, nije niti počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 2., u svezi sa člankom 71. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj optuženog u žalbi dalje tvrdi da je prvostupanjski sud povrijedio i odredbe članka 3. stavak 2. (*in dubio pro reo*) i odredbe članka 14. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je prvostupanjsku presudu donio na štetu optuženog N.H., iako je tijekom postupka nesporno utvrđeno da optuženi nije učestvovao u protupravnom oduzimanju i ograničenju slobode kretanja oštećenog, s obzirom na to da se optuženi N.H., u vrijeme susreta oštećenog sa ostalim optuženim u ugostiteljskom objektu „Stela“, nalazio u automobilu na parkingu, a da je prigodom nanošenja povreda oštećenom E.Z., optuženi čitav tok događaja snimao mobilnim telefonom, pa da slijedom toga nije sudjelovao u nanošenju povreda oštećenom, koji od strane navedenog optuženog nije zadobio niti jednu povredu koja bi mogla prouzročiti smrtni ishod, pa kako prvostupanjska presuda u svezi poduzetih radnji optuženog N.H. ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, pobijana presuda je u tom dijelu donesena uz povredu članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Naprijed navedene tvrdnje branitelja optuženog nisu prihvatljive iz razloga što se ne temelje na dokazima provedenim tijekom prvostupanjskog postupka. Naime, nije upitno da je tijekom prvostupanjskog postupka, na temelju iskaza samih optuženih, koji su ispitani tijekom glavne rasprave, sa sigurnošću utvrđeno da su se optuženi N.H. i S.D., u vrijeme kada su optuženi S.H. i S.Š. iz ugostiteljskog objekta „Stela“ izašli sa oštećenim E.Z., nalazili u automobilu „Peugeot 607“, u vlasništvu optuženog S.H. i da time nisu izravno sudjelovali u ograničenju slobode kretanja oštećenom E.Z. Međutim, okolnosti da su se optuženi oko toga ranije dogovorili, što su u svojim iskazima potvrdili optuženi S.H. i S.D., da oštećenog E.Z. „malo istuku“, kao i da je optuženi S.H. naredio optuženim N.H. i S.D. da iz ugostiteljskog objekta odu u njegov automobil i da ga „okrenu na parking“, u koji je nedugo potom, u pratnji optuženih S.H. i S.Š., došao i oštećeni E.Z., po ocjeni ovoga suda, jasno ukazuju da su svi optuženi, pa i optuženi N.H., u skladu sa prethodnim dogovorom, poduzeli onaj dio radnje za koji su bili zaduženi prigodom oduzimanja slobode kretanja oštećenom E.Z.

Jednako tako se neosnovano u žalbi branitelja optuženog, a dijelom i u žalbi samog optuženog N.H., pokušava dovesti u pitanje njegovo sudjelovanje u radnjama zlostavljanja i premlaćivanja oštećenog E.Z., tvrdnjama da N.H. nije oštećenom nanio niti jednu povredu koja bi dovela do njegove smrti utapanjem, jer je on zapravo cjelokupan događaj na obali rijeke S. snimao mobilnim telefonom.

Navedene tvrdnje optuženog i njegovog branitelja su suprotne onomu što je tijekom prvostupanjskog postupka utvrđeno na temelju iskaza optuženih S.H. i S.D., tijekom glavne rasprave prezentiranih audio i video snimaka, kao i na temelju iskaza svjedoka M.K., E.Đ., S.Š.1 i A.O., koji su dobro poznavali optužene, odnosno, koji su nakon inkriminiranog događaja iste noći u stanu M.K., imali prilike pogledati cjelovit snimak zlostavljanja oštećenog E.Z., zabilježen na telefonu optuženog S.H., na temelju kojih je utvrđeno da su svi optuženi rukama i nogama zadavali udarce oštećenom E.Z. Osim toga, optuženi S.H. je u svom iskazu datom na glavnoj raspravi od 25.05.2021. godine, potvrdio da su čitav događaj koji je predmet ovog kaznenog postupka, tada njegovim telefonom „Huawei“, snimali svi optuženi, kao i da su svi optuženi naizmjenično udarali oštećenog E.Z.

Kako je naprijed iznesene činjenice prvostupanjski sud pravilno utvrdio i o tome dao uvjerljive razloge u obrazloženju pobijane presude, ne mogu se prihvatiti

kao osnovani žalbeni prigovori optuženog i njegovog branitelja da je u slučaju optuženog N.H., prvostupanjski sud propustio primijeniti odredbe članka 3. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno, da u pogledu utvrđenja radnji počinjenja koje je poduzeo optuženi N.H., kako u pogledu kaznenog djela otmica, tako i u pogledu kaznenog djela ubojstvo, prvostupanjski sud nije postupio u skladu sa člankom 14. stavak 2. i člankom 281. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa da je zbog toga pobijana presuda donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U žalbi branitelja optuženog se dalje ističe da je prvostupanjski sud citirao obilježja kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim, kao suizvršitelji, ali da nigdje u obrazloženju nije naveo na koji način je doveo optuženog N.H. u svezu sa radnjama drugih počinitelja, kao niti dokaze iz kojih proizilazi da je on sudjelovao u počinjenju navedenih kaznenih djela, ili pak da je poduzeo bilo kakvu drugu radnju kojom bi na odlučujući način doprinio počinjenju tih kaznenih djela, odnosno, da nije utvrdio na koji način su radnje optuženog povezane sa radnjom počinjenja, na temelju čega bi se došlo do zaključka o zajedničkom počinjenju tih kaznenih djela.

Naprijed iznesene tvrdnje branitelja optuženog nisu točne iz razloga što se iz obrazloženja prvostupanjske presude, u dijelu u kojem prvostupanjski sud iznosi relevantan sadržaj provedenih dokaza, uključujući iskaze svjedoka i optuženih, koji su tijekom prvostupanjskog postupka na prijedlog svojih branitelja davali iskaz, nedvojbeno može zaključiti da su sva četvorica optuženih, svako na svoj način, doprinijeli počinjenju kaznenih djela zbog kojih su oglašeni krivim. Tako je sa sigurnošću utvrđeno da su optuženi S.H. i S.Š. izveli oštećenog E.Z. iz ugostiteljskog objekta „Stela“ u Brčkom, dok su za to vrijeme optuženi N.H. i S.D., po nalogu optuženog S.H., izašli iz istog ugostiteljskog objekta i otišli po automobil koji su „preparkirali“ na parking prostoru koji se nalazio u blizini ugostiteljskog objekta, a nakon toga se, prije ulaska oštećenog u automobil, rasporedili tako da oštećeni ni pod kakvim okolnostima nije mogao samovoljno napustiti automobil. Jednako tako u pogledu premlaćivanja oštećenog E.Z., temeljem iskaza optuženih koje su dali u istrazi i na glavnoj raspravi, video i tonskog zapisa dijela događaja, kao i iskaza svjedoka M.K., E.Đ. i S.Š.1, koje osobno poznaju optužene, osim optuženog S.Š., i koje su imale prilike u stanu svjedokinje M.K. pregledati cjelokupan snimak zlostavljanja oštećenog, koji je snimljen mobilnim telefonom „Huawei“, koji je tada bio u vlasništvu optuženog S.H., prvostupanjski sud je sa sigurnošću utvrdio da su sva četvorica optuženih sudjelovali u premlaćivanju oštećenog E.Z., naravno ne svi u jednakoj mjeri. Međutim, kako iz provedenih dokaza, uključujući i vještačenje po vještaku medicinske struke, nije na pouzdan način bilo moguće utvrditi točan broj udaraca koje je zadobio oštećeni od svakog od optuženih, odnosno, koji od tih udaraca zadobijenih od svakog od optuženih je doveo do teškog tjelesnog povređivanja (opasnog po život) oštećenog E.Z., koje je u konačnici dovelo do utapanja oštećenog, jer zbog zadobijenih povreda nije bio sposoban da samostalno izađe iz odvodnog kanala u koritu rijeke S., onda je pravilan zaključak prvostupanjskog suda da se u konkretnom slučaju radilo o suizvršiteljstvu u počinjenju kaznenih djela, u smislu članka 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kako u pogledu kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., tako i kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Branitelj dalje u žalbi tvrdi da je prvostupanjski sud prihvatio opis djela koje je Tužiteljstvo navelo u optužnici, iako iz tog opisa ne proizilaze zakonska obilježja tih kaznenih djela, kako je to propisano člankom 227. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, na koji način je povrijedio i odredbe članka 290. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, s obzirom da zbog tih razloga niti sama presuda ne sadrži činjenični opis iz kog proizilaze zakonska obilježja kaznenih djela za koja je optužene oglasio krivim. Osim toga, po mišljenju branitelja, prvostupanjski sud je propustio utvrđene činjenice u obrazloženju pobijane presude dovesti u svezu s člankom 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojim je propisano da ograničenje ili oduzimanje slobode kretanja mora biti s ciljem da se drugi prisili da što učini, ne učini ili trpi, dok je s druge strane, u pogledu kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostupanjski sud pogrešno utvrdio da je optuženi N.H., zajedno sa ostalim optuženim, počinio navedeno kazneno djelo, zaključujući da je ono počinjeno sa eventualnim umišljajem, iako se, po mišljenju branitelja, navedeno kazneno djelo može počinuti samo s direktnim umišljajem, odnosno, da je tim povodom propustio utvrditi postojanje direktnog umišljaja kod optuženog N.H., u odnosu na kvalifikatorne okolnosti, zbog čega prvostupanjska presuda ne sadrži razloge o odlučnim činjenicama, što predstavlja bitnu povredu odredaba članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Netočne su tvrdnje branitelja optuženog da je činjenični supstrat optužnice sačinjen suprotno članku 227. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji je u cijelosti preuzet i u izreci prvostupanjske presude, zbog čega i izreka ne sadrži elemente propisane člankom 290. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naprotiv, temeljem analize činjeničnog supstrata izreke prvostupanjske presude može se nedvojbeno zaključiti da ona sadrži sva obilježja bića kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, uključujući i cilj zbog kojeg je oštećenom protupravno ograničena, odnosno, oduzeta sloboda kretanja („tražeći mu da isplati određeni iznos novca i to oko 2.000,00 KM, na ime duga“). Jednako tako u odnosu na kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, činjenični opis naveden u izreci prvostupanjske presude sadrži sve elemente tog kaznenog djela, uključujući i subjektivni odnos optuženih prema počinjenom kaznenom djelu („eventualni umišljaj“). U pogledu razloga prvostupanjskog suda, u svezi utvrđivanja postojanja obilježja navedenih kaznenih djela, obrazloženje pobijane presude (stranice 72., 73. i 74.) sadrži cjelovite i uvjerljive razloge, kako u pogledu objektivnih obilježja kaznenih djela (radnja počinjenja), tako i u pogledu subjektivnog odnosa optuženih prema počinjenom kaznenom djelu, uključujući i subjektivni odnos optuženih prema kvalifikatornim okolnostima (ubojstvo na svirep način). Takve razloge prvostupanjskog suda u cijelosti podržava i ovaj sud, s tim što ovom prigodom još valja istaknuti da su netočne tvrdnje branitelja optuženog da se kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, može počinuti isključivo sa direktnim umišljajem. Naprotiv, po mišljenju ovog suda, navedeno kazneno djelo se može počinuti i sa eventualnim umišljajem, jednako kao i sa direktnim, jer se ova dva vida umišljaja u svojoj suštini razlikuju samo po voljnom elementu, a u konkretnom slučaju je sasvim izvjesno da optuženi možda nisu htjeli nastupanje smrtno posljedice kod oštećenog, ali su svjesni njegove bespomoćnosti i težine povreda koje je zadobio, ostavljajući ga u takvom stanju u odvodnom kanalu

rijeke S., pristali na takvu posljedicu. Kako je prvostupanjski sud u povodu bitnih obilježja kaznenih djela za koje su optuženi oglašeni krivim u obrazloženju pobijane presude dao adekvatne razloge, ne mogu se prihvatiti kao osnovani žalbeni prigovori branitelja optuženog da je pobijana presuda donesena uz bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz članka 297. stavak 1. točka k. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U okviru žalbenog osnova „pogrešno ili nepotpuno utvrđeno činjenično stanje“ branitelja optuženog, a dijelom u svojoj žalbi i sam optuženi N.H., uglavnom ponavljaju istu argumentaciju koju su navodili u okviru žalbenog osnova „bitne povrede odredaba kaznenog postupka“, iznova inzistirajući da prvostupanjski sud nije pravilno utvrdio činjenice vezane uz sudjelovanje optuženog N.H., kako u počinjenju kaznenog djela otmice, tako i u počinjenju kaznenog djela ubojstvo na svirep način, posebno inzistirajući na činjenici da optuženi N.H. nije sudjelovao u „bacanju oštećenog u rijeku S.“, nego da je on svo vrijeme mobilnim telefonom snimao taj događaj. Osim toga, branitelj u žalbi prigovara da je prvostupanjski sud zanemario Nalaz i mišljenje vještaka dr Fikreta Helać iz Brčkog, koji je utvrdio da oštećeni E.Z. nije zadobio povrede koje su takve prirode da su ga sprječavale u kretanju, povezujući njegovu smrt isključivo sa utapanjem, pa kako niti jedan dokaz ne ukazuje da je oštećeni „bačen u rijeku S.“, onda radnje optuženog iz tih razloga nisu u uzročno posljedičnoj svezi sa nastupanjem smrti oštećenog, zbog čega je po njegovom mišljenju prvostupanjski sud pobijanu presudu, u dijelu u kojem je optuženog N.H. oglasio krivim za kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zasnovao na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju i povredi članka 3. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Kako je ovaj sud ranije u obrazloženju ove presude, dajući razloge o osnovanosti istovjetnih žalbenih prigovora branitelja optuženog N.H., u okviru žalbenog osnova bitne povrede odredaba kaznenog postupka, ovom prigodom ih neće ponavljati, nego će se osvrnuti na tvrdnje branitelja da je optuženi N.H. svo vrijeme mobilnim telefonom snimao inkriminirani događaj, te da je oštećenom E.Z. nanio dva udarca „elektro šokerom“, što je po nalazu vještaka dr Fikreta Helać, imalo karakter lakih tjelesnih povreda, zbog čega, prema tvrdnjama branitelja optuženi N.H. ničim nije doprinio smrtnom ishodu, odnosno, da se, zbog činjenice da je smrt oštećenog E.Z. nastupila usljed utapanja, radnje optuženog ne mogu dovesti u svezu sa smrtnim ishodom.

Naime, netočne su tvrdnje branitelja optuženog N.H. da je on inkriminirani događaj cijelo vrijeme snimao mobilnim telefonom u vlasništvu optuženog S.H., jer takve tvrdnje branitelja nemaju utemeljenje u iskazima optuženih S.H. i S.D., pa niti samog optuženog N.H., koji su dali tijekom istrage u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kojom prigodom su potvrdili da su sva četvorica optuženih naizmjenično udarali rukama i nogama oštećenog E.Z. po cijelom tijelu, te da se tom prigodom posebno isticao optuženi S.Š. U pogledu činjenice vezane za snimanje cjelokupnog događaja optuženi S.H. je potvrdio da su svi naizmjenično događaj snimali, po njegovoj naredbi, njegovim mobilnim telefonom, s tim što je optuženi S.D. izjavio da je i on svojim mobilnim telefonom snimao jedan dio inkriminirane radnje, ali da je to odmah sutradan na inzistiranje svoje djevojke izbrisao.

Kada je u pitanju uzročno posljedična sveza između radnji optuženih i nastupanja smrti oštećenog E.Z., niti za ovaj sud nije upitno da je izravni uzrok njegove smrti „zaživotno udisanje tečnosti“ (utapanje), što su u svojim nalazima potvrdili i vještaci prof dr Zdenko Cihlarž iz Tuzle i dr Fikret Helać iz Brčkog. Međutim, po ocjeni ovog suda, samom tom činjenicom nije prekinuta uzročno posljedična sveza između radnji optuženih i nastupanja smrti oštećenog E.Z. Ovo u prvom redu zbog toga što su optuženi tijekom zlostavljanja i premlaćivanja oštećenom E.Z. zadali veliki broj teških udaraca rukama i nogama, u predjelu vitalnih organa (glave, trupa i abdomena), od kojih je oštećeni zadobio tako teške, a dijelom i po život opasne tjelesne povrede, usljed kojih se nije mogao samostalno kretati, niti pravilno disati, što ga je zasigurno onemogućilo da samostalno izađe iz odvodnog kanala u koritu rijeke S., a potom dovelo i do nastupanja smrtnog ishoda utapanjem. Na drugoj strani, sve da optuženi nisu oštećenog ostavili bespomoćnog u rijeci S., odnosno, da je optuženi ostao na suhom, izvjesno je da se ne bi mogao samostalno kretati i da bi težina povreda koje je zadobio, bez hitne medicinske intervencije, također dovela do smrtnog ishoda, što je iznoseći svoj nalaz i mišljenje potvrdio i vještak sudske medicine i patologije prof dr Zdenko Cihlarž iz Tuzle. U takvim okolnostima su potpuno neosnovane žalbene tvrdnje branitelja optuženog da je zbog utapanja oštećenog E.Z., prekinuta uzročno posljedična sveza između radnji optuženih, a osobito optuženog N.H., i nastupanja smrti oštećenog E.Z.

Kada je u pitanju žalbeni osnov povreda kaznenog zakona branitelj optuženog u nastavku žalbe navodi ponovno iste prigovore vezane uz utvrđenje prvostupanjskog suda koje se odnosi na „zajedničko izvršenje kaznenog djela“, tvrdeći da je prvostupanjski sud time povrijedio odredbe članka 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer je u odnosu na kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, to djelo bilo dovršeno prije nego što je optuženi N.H. ostvario bilo kakav kontakt sa oštećenim E.Z., a kada je u pitanju počinjenje kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, da prvostupanjski sud nije utvrdio postojanje subjektivnog odnosa optuženog N.H. u odnosu na kvalifikatornu okolnost (okrutnost), čije se postojanje u svakom konkretnom slučaju mora dokazati na isti način sa istim stupnjem utvrđenosti, kao i svi ostali elementi bića tog kaznenog djela, ponovno inzistirajući na direktnom umišljaju kao jedinom mogućem obliku vinsti sa kojim je navedeno kazneno djelo moguće počinuti.

Kako je u obrazloženju ove presude (stranica 43.) ovaj sud detaljno obrazložio zašto smatra utvrđenim da su optuženi kao suizvršitelji, u smislu članka 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, počinili kaznena djela za koja su oglašeni krivim, svi navedeni razlozi se u potpunosti mogu odnositi i na osnovanost žalbenih prigovora branitelja optuženog u pogledu povrede kaznenog zakona na štetu optuženog, kada je u pitanju suizvršiteljstvo u počinjenju kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim. Ista argumentacija se može odnositi i na žalbene prigovore branitelja vezane uz oblike vinsti sa kojim je moguće počinuti kaznena djela za koja su optuženi oglašeni krivim, kao i u pogledu razloga prvostupanjskog suda vezanih uz subjektivni odnos optuženih, a posebno optuženog N.H., prema kvalifikatornim okolnostima kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, o čemu su u pobijanoj presudi dati detaljni razlozi na stranicama 72., 73. i 74. obrazloženja. Stoga je sve žalbene prigovore branitelja optuženog u pogledu povrede kaznenog zakona, u smislu članka

298. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, valjalo odbiti kao neosnovane.

U žalbi koju je osobno izjavio optuženi N.H., izuzev žalbenih navoda povodom kojih je ovaj sud već dao razloge o njihovoj osnovanosti u okviru razmatranja žalbenih prigovora njegovog branitelja, uglavnom se osporava pravilnost činjeničnog stanja na kojem se temelji prvostupanjska presuda, pa tako optuženi u pogledu uzroka smrti oštećenog E.Z. ističe da je vještak-patolog dr Zdenko Cihlarž, u svom obdukcijском nalazu, utvrdio da je smrt oštećenog nastupila usljed utapanja, a ne od nanesenih povreda. Osim toga, optuženi ističe da navedeni vještak u svom nalazu nije utvrdio vrijeme smrti, što je po mišljenju optuženog „jako bitno“, kao i da je u svom „drugom nalazu“ zaključio da bi oštećeni i da je ostao na obali nakon par metara preminuo, koji je pobio prigodom usmenog obrazlaganja svog nalaza, tvrdeći „da vam nitko ne može reći da li bi i koliko dugo ostao živ“. Na drugoj strani vještak obrane dr Fikret Helać, čiji nalaz je sud u potpunosti odbacio, je u svom nalazu pojasnio na koji način bi se povrede koje je zadobio oštećeni mogle izliječiti, tvrdeći da se sa tim povredama oštećeni mogao kretati bez ičije pomoći najmanje 1-2 kilometra, negirajući tvrdnje Tužiteljstva da su nalazi vještaka dr Zdenka Cihlarž i njegov nalaz identični, tako da po mišljenju optuženog nema nikakvih dokaza za „kvalifikaciju za koju su osuđeni“.

Naprijed istaknuti žalbeni prigovori optuženog N.H., osim što su temeljeni na nepotpunim fragmentima iz nalaza i jednog i drugog vještaka medicinske struke, po ocjeni ovoga suda, nemaju odlučan značaj za pravilnost činjeničnog stanja na kojem se temelji prvostupanjska presuda. Ovo zbog toga što je, s medicinskog aspekta, teško sa sigurnošću utvrditi točno vrijeme smrti oštećenog E.Z., s obzirom na to da je tijelo oštećenog provelo u hladnoj vodi punih 18 dana i bilo je u poodmakloj fazi raspadanja. Međutim, s obzirom na izravan uzrok smrti (zaživotno udisanje vode), ona je zasigurno morala nastupiti nedugo nakon što su optuženi napustili mjesto počinjenja kaznenog djela, pošto je izvjesno da optuženi u stanju u kakvom su ga ostavili, zbog zadobijenih teških tjelesnih povreda i bespomoćnosti, nije mogao sam izaći iz odvodnog kanala u koritu rijeke S., iako je to očito pokušavao, usljed čega je i došlo do nekontroliranog udisanja tečnosti i u konačnici smrti oštećenog.

Jednako kao i u odnosu na utvrđivanje trenutka smrti oštećenog, neosnovano se u žalbi optuženog inzistira na tvrdnji vještaka prof dr Zdenka Cihlarž, koji je odgovarajući na pitanje ustvrdio „nitko vam ne može reći da li bi i koliko dugo oštećeni ostao živ“, jer je navedenu izjavu vještak dao u kontekstu pitanja da li bi oštećeni E.Z. i koliko dugo preživio da je ostao na suhom, budući da se i u odnosu na takvo pitanje, s medicinskog aspekta, teško može dati decidan odgovor, u smislu vremenskog trajanja (minute ili sati). Međutim, po ocjeni ovoga suda, navedeni vještak je eventualne dileme o mogućnosti preživljavanja oštećenog, u situaciji kada je pretrpio tako teške i mnogobrojne povrede, među njima i one opasne po život, otklonio tvrdnjama da blagovremena liječnička intervencija, u konkretnom slučaju nije mogla spriječiti smrtni ishod.

Nadalje se neosnovano žalbom optuženog dovodi u pitanje Nalaz i mišljenje vještaka dr Olega Grubač, psihijatra i Danijele Ostojić, kliničkog psihologa iz Bijeljine, tvrdnjama da je dr Oleg Grubač svoj nalaz sačinio na temelju desetominutnog razgovora sa optuženim, a da je psiholog Danijela Ostojić, prigodom testiranja optuženog navodila na odgovore (upozorenje na društveno neprihvatljive odgovore),

zbog čega smatra da je izmanipuliran, kako bi bio sačinjen „podobniji nalaz za tužitelja“. Isto se po tvrdnjama optuženog odnosi na timsko vještačenje po vještacima dr Abdulahu Kučukalić, dr Almi Bravo-Mehmetbašić i mr Nermini Bajramagić, koje optuženi smatra irelevantnim i „nelegalnim“, zbog toga što je sačinjen na temelju ograničene dokumentacije, bez promatranja i razgovora sa optuženim.

Nisu točne naprijed iznesene tvrdnje optuženog N.H., jer su navedeni vještaci tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi potvrdili da su vještačenje optuženih, uključujući i optuženog N.H., proveli u prostorijama Kazneno popravnog zavoda u Orašju, gdje im je omogućeno da sa optuženim provedu onoliko vremena koliko je vještacima bilo neophodno da obave potrebne testove i razgovor sa optuženim, tako da tvrdnje optuženog da je vještak psihijatar dr Oleg Grubač sa njim razgovarao desetak minuta, nisu opredjeljujuće za ocjenu stručnosti datog nalaza, pogotovu ako se ima u vidu da je navedeni vještak svoj nalaz i mišljenje, u pogledu uračunljivosti optuženih u vrijeme počinjenja kaznenog djela, dao na temelju psihološke analize profila ličnosti optuženih, koje je sačinila vještak psiholog Danijela Ostojić, na temelju provedenih testova, a za koje je i sam vještak potvrdio da su mu poslužili kao valjana osnova za davanje konačnog mišljenja o duševnom zdravlju i uračunljivosti optuženih u vrijeme počinjenja kaznenih djela.

U odnosu na predmetni video snimak koji je sačinjen 17.11.2019. godine, optuženi N.H. tvrdi da se na njemu jasno vidi da je oštećeni pretučen i da je ostavljen živ „na kopnu“, ali da je taj snimak „mistično“ nestao, od čega su pronađena samo 2,33 najbrutalnija minuta. Također, po mišljenju optuženog, upitno je da je predmetni telefon „otvoren“ istoga dana kada je i oduzet, a da vlasnica nije bila prisutna, zbog čega je nejasno kako je vještak na telefonu našao samo par fotografija, ali ne i snimak, da bi nakon što je snimak objavljen na portalu „Slobodna Bosna“ od 07.12.2019. godine, vještak ponovo na svoju ruku otvorio telefon 13.01.2020. godine i pronašao identičan snimak koji je objavljen na portalu „Slobodna Bosna“. Stoga, po mišljenju optuženog, nađeni djelić snimka nije relevantan dokaz, jer se na temelju njega ne može utvrditi koje osobe osim oštećenog se nalaze na snimku, pogotovu što agencija za forenzična ispitivanja, koja je imala zadatak da upoređivanjem glasova pokuša utvrditi identitet govornika, nije mogla dati svoj nalaz, uz obrazloženje da je snimak kratak i da je nemoguće identificirati govornika.

Naprijed iznesene tvrdnje optuženog nemaju utemeljenja u provedenim dokazima, kao niti činjeničnom stanju koje je na temelju tih dokaza utvrdio prvostupanjski sud. Naime, tvrdnje da je iz snimka koji je sačinjen 17.11.2019. godine, jasno da je oštećeni ostao živ i na suhom, nemaju utemeljenja u provedenim dokazima, jer snimak o kojem govori optuženi N.H. i koji je on najvjerojatnije u cijelosti pregledao te noći, tijekom boravka u stanu svjedokinje M.K., nije bio dostupan sudu u prvostupanjskom postupku, pošto je očito obrisan nakon kreiranja snimka koji je dospio u medijski prostor, što je u svom svjedočenju potvrdio S.B., viši istražitelj sajber kriminaliteta Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i vještak Davor Brigić, tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi od 01.02.2021. godine, koji je tom prilikom potvrdio da je „aplikacija koja je nakon događaja skinuta sa interneta u sebi imala taj snimak koji je montiran....“, a da je u trenutku montaže navedenog snimka, originalni snimak (oko 60 minuta), bio dostupan predmetnom telefonu („Huawei“).

Kada je u pitanju prigovor vezan uz vrijeme pretrage memorije mobilnog telefona „Huawei“, kao i odsustva sa pretrage tog telefona M.K., kao njenog tadašnjeg vlasnika, ovaj sud je dao detaljne razloge zbog kojih smatra da je navedena pretraga provedena u svemu u skladu sa zakonom, a obavljanje pretrage istog dana kada je izdata i naredba suda su zahtijevali interesi hitnosti postupanja, s obzirom na to da se u to vrijeme još uvijek nije definitivno znalo da li je oštećeni E.Z. živ i gdje se nalazi. Činjenica da je identičan snimak događaja, onome koje je objavio Neovisni informativni portal „Slobodna Bosna“, dana 07.12.2019. godine, pronađen ponovnom pretragom (forenzične kopije) memorije spornog telefona „Huawei“, od strane djelatnika Policije dana 13.01.2020. godine, ne dovodi u pitanje autentičnost niti jednog od tih snimaka, a niti je za pretragu memorije telefona bila potrebna posebna naredba, iz razloga što je snimak koji je naknadno pronađen u memoriji telefona otvoren na temelju „forenzične kopije“, sačinjene prilikom prve pretrage telefona, koja je obavljena u skladu sa zakonom, temeljem Naredbe suda od 04.12.2019. godine (D-27).

Netočne su tvrdnje optuženog da snimak događaja, u trajanju od 2,33 minute, koji je pregledan i preslušan na glavnoj raspravi od 15.07.2020. godine, nije relevantan za pravilno utvrđivanje činjeničnog stanja na kojem se temelji prvostupanjska presuda, jer se navodno na njemu ne vide počinitelji, osim oštećenog E.Z., s obzirom da niti „agencija za forenzična ispitivanja“, koja je imala zadatak da po glasovima identificira počinitelje, to nije mogla učiniti, jer je snimak kratak. Naime, točno je da su vještaci Verica Stanković i Davor Šimunović, tijekom svog svjedočenja na glavnoj raspravi od 30.07.2021. godine, potvrdili da nije bilo moguće izvršiti vještačenje kojim bi utvrdili kojem govorniku pripada koja od izgovorenih riječi sa predmetnih audio snimaka, jer je za takvu analizu nužno da glas izdvojenog govornika traje minimum 30 sekundi, što u konkretnom nije slučaj. Međutim, po ocjeni ovoga suda, navedeni snimak, neovisno od dužine trajanja, jasno pokazuje svu brutalnost počinitelja koji su sudjelovali u zlostavljanju oštećenog E.Z., pa imajući u vidu izjave samih optuženih, koje se odnose na to tko je sve sudjelovao u tom zlostavljanju, po ocjeni ovoga suda, za pravilno utvrđivanje krivice svakog od njih, nije od presudnog značaja što je koji od njih u to vrijeme govorio, nego što je činio, a to se iz navedenog snimka, makar on trajao i 2,33 minute, može nedvojbeno zaključiti.

Na kraju žalbe optuženi problematizira pitanje pronalaska tijela oštećenog E.Z., na način da dovodi u sumnju mogućnost da tijelo oštećenog nije bilo pronađeno dana 05.12.2019. godine, kada je mjesto počinjenja djelatnicima Policije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine pokazivao optuženi S.D., kojom prigodom su tijelo oštećenog tražili ronioci, o čemu postoji i fotodokumentacija, da bi dana 06.12.2019. godine, Policiji bilo prijavljeno od strane dvojice ribara da su uočili tijelo oštećenog i to samo par centimetara ispod površine vode, pa se optuženi pita kako je to moguće i tko su ta dva ribara, odnosno, zašto oni nisu ispitani u svojstvu svjedoka, kao i zašto Policija Brčko distrikta Bosne i Hercegovine nije osiguravala mjesto događaja nakon prvog očevida.

Točno je da tijelo oštećenog E.Z. nije pronađeno dana 05.12.2019. godine, međutim, to nije niti bilo za očekivati, bez obzira na to što su odvodni kanal koji vodi od crpne pumpe do korita rijeke S. pretraživali ronioci, jer se u tom trenutku nije zasigurno znalo da li je oštećeni živ ili ne. Osim toga, opće je poznata činjenica da je S. voda izrazito mutna, tako da zbog slabe vidljivosti nije bilo za očekivati da se već pri

prvoj pretrazi pronađe tijelo oštećenog, pogotovu što je „izlazak“ mrtvog tijela na površinu vode uvjetovan vremenskim uvjetima i temperaturom vode, koja je u vrijeme događaja, a i pronalaska tijela bila hladna. Konačno, ako su optuženi ili njegov branitelj imali neke druge sumnje u svezi s pronalaskom mrtvog tijela oštećenog E.Z. od strane dvojice ribara, u pogledu toga pod kojim okolnostima su uočili tijelo oštećenog, a smatrao je to za bitnim, mogao je tijekom prvostupanjskog postupka, u suradnji sa svojim braniteljem, predložiti da se navedeni ribari saslušaju u svojstvu svjedoka, pa kako to nije učinio, ovaj sud smatra, da okolnosti samog pronalaska tijela nisu od odlučnog značaja za pravilno utvrđivanje odlučnih činjenica vezanih uz sam uzrok smrti oštećenog, kao niti okolnosti njegovog stradavanja. Slijedom svega naprijed iznesenog valjalo je žalbu optuženog N.H. u cijelosti odbiti kao neosnovanu.

Razlozi ovog suda o osnovanosti žalbe braniteljice Mirjane Mrđen, odvjetnice iz Brčkog i žalbe optuženog S.D.

Pobijajući prvostupanjsku presudu zbog pogrešno i/ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja braniteljica optuženog S.D. u žalbi navodi da prvostupanjski sud nije na temelju dokaza koje je proveo sa sigurnošću utvrdio da je optuženi S.D. „svojim djelovanjem i preuzetim radnjama“ počinio kaznena djela za koja se tereti. Ne dovodeći u pitanje zločin koji je počinjen braniteljica optuženog osporava da je optuženi S.D. sudjelovao u otmici oštećenog E.Z., jer po njenom mišljenju nije dokazano da je oštećeni E.Z. kidnapovan, nego je tijekom postupka utvrđeno da je oštećeni pristao da uđe u automobil, jer da to nije htio imao je mogućnost da pobjegne.

Suprotno naprijed navedenim tvrdnjama braniteljice optuženog, ovaj sud je na temelju razloga prvostupanjskog suda datih u obrazloženju pobijane presude, dokaznog materijala na kome se temelji prvostupanjska presuda i iskaza samog optuženog S.D., datog na zapisniku u istrazi u Tužiteljstvu od 05.12.2019. godine, kao i na glavnoj raspravi od 16.12.2020. godine, došao do sasvim suprotnog zaključka. Naime, sam optuženi S.D. je u svom iskazu potvrdio da je znao što će se desiti kada ga je nazvao optuženi S.H. i pitao da li je spreman da ide sa njim. Osim toga, po vlastitom kazivanju optuženi S.D. je pomogao da „namame“ oštećenog E.Z., na način da je preko fejsbuk profila svoje djevojke E.Đ. dogovorio sastanak sa oštećenim u ugostiteljskom objektu „Stela“ u Brčkom, tako da je oštećeni bio uvjeren da će se sastati sa E.Đ., čime je optuženi S.D., po ocjeni ovoga suda, na izravan način doprinio ograničenju, odnosno, oduzimanju slobode kretanja oštećenog E.Z. Ako se još ima na umu da je po nalogu optuženog S.H., zajedno sa optuženim N.H., otišao da dovezu automobil do ugostiteljskog objekta „Stela“, u koji će nedugo potom ući oštećeni E.Z., u pratnji optuženih S.H. i S.Š., te da su se optuženi u automobilu rasporedili tako da oštećeni nije imao nikakvog načina da napusti vozilo prije nego što su došli u mjesto V., sasvim je izvjesno da je sam optuženi S.D., suprotno tvrdnjama njegove braniteljice, na izravan način sudjelovao u počinjenju kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

U pogledu samog događaja na obali rijeke S., braniteljica optuženog ne dovodi u pitanje da je optuženi S.D. sudjelovao u počinjenju „djela“, te da je oštećenog E.Z. nekoliko puta udario u predjelu slabina, ali da ni u kom slučaju nije htio teško povrijediti oštećenog, a kamoli njegovu smrt. Naprotiv, kada je shvatio šta se u stvari

događa, zbog straha i ovisnosti od „gazde“, predložio je optuženim da ga više ne tuku, da bi oštećenom u jednom trenutku pomogao da izađe iz vode, a na kraju kada su ga pretukli, da je molio optužene da ga ponovno ne bace u vodu.

Neosnovano se naprijed iznesenim tvrdnjama braniteljice optuženog pokušava umanjiti doprinos optuženog u počinjenju kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, navodeći da je optuženi S.D. oštećenom E.Z. zadao samo nekoliko udaraca nogom u predjelu slabine. Naime, navedene tvrdnje braniteljice optuženog nisu točne iz prostog razloga što je sam optuženi S.D., tijekom ispitivanja u istrazi, kao i na glavnoj raspravi, potvrdio da je u više navrata nogama i rukama udarao oštećenog E.Z., zajedno sa optuženim N.H. i S.Š., dok je optuženi S.H. sve to snimao i bodrio ih povicima „udrite ga, ubijte ga“. Da se sudjelovanje optuženog S.D. doista nije svodilo na zadavanje nekoliko udaraca u predjelu „debelog mesa“, kako je to naknadno izjavio na glavnoj raspravi, ukazuje i činjenica da je optuženi S.D. nakon cjelokupnog događaja, a po nalogu optuženog S.H., kada je došao u stan u kome živi sa svojom djevojkom E.Đ., svukao sa sebe garderobu i patike, te ih oprao u mašini za veš, jer su, kako je sam izjavio „bile krvave od udaraca“.

Nije upitno da je optuženi S.D., za razliku od ostalih optuženih, u određenom trenutku shvatio razmjere zlostavljanja oštećenog E.Z., te da je vidjevši da, nakon pada u odvodni kanal korita rijeke S., zbog zadobijenih povreda i nateknuća oba oka, oštećeni nije bio u mogućnosti samostalno izaći iz hladne vode, pomogao oštećenom da izađe na nasip, kao i da je neposredno prije no što će otići sa ostalim optuženim sa mjesta događaja, rekao „nemojte ga bacati u vodu, studena je“, što se može čuti i na snimku koji je preslušan tijekom prvostupanjskog postupka. Međutim, navedenim okolnostima se po ocjeni ovog suda, ne dovodi u pitanje da je optuženi S.D., kao suizvršitelj, sudjelovao u počinjenju kaznenog djela iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, ali ih je svakako trebalo cijeliti prigodom odmjeravanja kazne optuženom.

U nastavku žalbe, u okviru ovog žalbenog osnova, braniteljica optuženog interpretira sadržaj nalaza i mišljenja vještaka Danijele Ostojić, kliničkog psihologa iz Bijeljine i vještaka dr Olega Grubač, psihijatra iz Bijeljine, u dijelu u kojem se definiira psihološki profil, intelektualna razina i sposobnost optuženog da pravilno rezonira socijalne odnose, koji nalaz je u cijelosti prihvatio i prvostupanjski sud, tako da u tom dijelu niti za ovaj sud nije ništa upitno. Međutim, po ocjeni ovoga suda, sve te okolnosti, uključujući i „disocijalni poremećaj ličnosti i sindrom ovisnosti o opojnim drogama“, koji je kod optuženog S.D. utvrdio vještak psihijatar dr Oleg Grubač, nisu imali utjecaja na njegovu sposobnost da shvati značaj svojih radnji i upravlja svojim postupcima u vrijeme počinjenja kaznenih djela, tako da je vještak u svom nalazu i mišljenju zaključio da je ta svijest kod optuženog u vrijeme događaja bila očuvana. Granična inteligencija optuženog, sugestibilnost i podložnost utjecajima drugih, po ocjeni ovog suda, nisu od značaja za utvrđivanje postojanja kaznenih djela za koje je optuženi oglašen krivim, ali se u svakom slučaju treba uzeti u obzir prigodom odmjeravanja kazne optuženom.

Kada je u pitanju suizvršiteljstvo u počinjenju kaznenih djela, braniteljica optuženog u žalbi ističe da je za njegovo postojanje neophodna „podjela rada“, prethodno dogovorena u zajedničkoj namjeri da se počini dogovoreno kazneno djelo, dakle, „nužan je sporazum učesnika u zajedničkom izvršenju djela, podjeli uloga i sl.“.

Braniteljica dalje smatra da suizvršiteljstvo postoji samo „kada više lica koja ispunjavaju sve što se traži po zakonskom biću za izvršioca djela“, a to znači „da je svaki učesnik zajedno sa drugim nosilac odluke i volje da zajednički izvrše krivično djelo“, što u konkretnom nije slučaj, jer se iz izjava svih aktera događaja može zaključiti da sporazuma između učesnika nema i da je „cijelu operaciju isključivo vodio prvookrivljeni, koji o namjeri nije obavijestio ostale učesnike“.

Suprotno naprijed iznesenim tvrdnjama braniteljice optuženog, po ocjeni ovog suda, u konkretnom slučaju se radi o klasičnom primjeru suizvršiteljstva u počinjenju kaznenih djela, u smislu članka 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Naime, kako je to već ranije istaknuto prema onomu što je u svojim iskazima potvrdio sam optuženi S.D., nesumnjivo se može zaključiti da je uzeo aktivno sudjelovanje, kako u postupku ograničenja ili oduzimanja slobode kretanja oštećenom E.Z., tako i prigodom njegovog premlaćivanja i zlostavljanja na S. nasipu u mjestu V. Iako pojedinačne radnje svakog od optuženih, odnosno, njihov pojedinačni doprinos u počinjenju kaznenih djela za koje su oglašeni krivim, ne bi nužno doveli do nastupanja smrti oštećenog E.Z., to samo po sebi ne znači da između radnji kojim je svaki od optuženih, pa i optuženi S.D., sudjelovao u počinjenju predmetnih kaznenih djela i nastupanja smrtnih posljedica, ne postoji uzročno posljedična sveza, jer je postojanje uzročno posljedične sveze, u slučajevima suizvršiteljstva, nužno procjenjivati u kontekstu sveukupne radnje počinjenja, koja je dovela do teške posljedice, odnosno, smrti oštećenog. Takav pristup je nužan osobito u situaciji kada više suizvršitelja naizmjenično poduzima iste ili slične radnje koje imaju obilježja kaznenih djela za koja su oglašeni krivim, a zbog prirode radnje počinjenja (premlaćivanje udarcima rukama i nogama), kao i posljedice koja je iz te radnje proistekla (višestruke teške tjelesne povrede opasne po život), nije na pouzdan način moguće utvrditi koji od suizvršitelja je nanio koju od povreda oštećenom, kao niti koja se povreda može dovesti u izravnu vezu sa smrtnim ishodom.

U žalbi braniteljice optuženog se dalje ističe da, s obzirom da optuženi S.D. „funkcionira na graničnom nivou intelektualnih potencijala“, zbog čega neposluhom nije mogao ništa učiniti da spriječi predmetni događaj, nego je podstaknut od „gazde“ i on sam udario oštećenog E.Z., ali na najmanje opasan način po život i tijelo, ovaj sud, prigodom odlučivanja o žalbi, treba cijeliti pojedinačni doprinos u ovom teškom i iznad svega neljudskom djelu aktera ove priče. Braniteljica dalje tvrdi da optuženi u vrijeme počinjenja drugog djela nije mogao upravljati svojim postupcima zbog snažnog utjecaja „vođe“ u svemu ovome, što se moglo čuti i na preslušanom snimku, tako da je optuženi S.D. radnje poduzeo kao da je hipnotiziran na što je imala utjecaja i činjenica da su tijekom događaja konzumirali narkotike, zbog čega je njegova sposobnost da shvati značaj svoga djela u vrijeme počinjenja kaznenih djela, a posebno da upravlja svojim postupcima, bila bitno smanjena.

Ne dovodeći u pitanje naprijed pobrojane okolnosti, na koje se u žalbi poziva braniteljica optuženog, ovaj sud nije mogao prihvatiti kao osnovane žalbene navode braniteljice da je optuženi S.D., zbog svih okolnosti vezanih uz profil njegove ličnosti, pasivne agresivnosti, podložnosti utjecaju dominantnog „vođe“, pri čemu braniteljica očito misli na optuženog S.H., kao i utjecaja opojne droge (speed), koju su optuženi u dva navrata konzumirali te večeri, u vrijeme počinjenja kaznenopravnih radnji za koje je oglašen krivim, nije mogao shvatiti značaj svoga djela i upravljati svojim postupcima, odnosno, da je ta sposobnost kod optuženog, u vrijeme počinjenja djela, bila bitno smanjena. Ovo zbog toga što je vještak dr Oleg Grubač, psihijatar iz

Bijeljine, iznoseći svoj Nalaz i mišljenje na glavnoj raspravi od 22.10.2020. godine, koji je rezultat timskog vještačenja sa vještakom Danijelom Ostojić, kliničkim psihologom iz Bijeljine, na temelju čijeg mišljenja je navedeni vještak dao svoje konačno mišljenje u pogledu sposobnosti optuženog S.D., zaključujući da se u slučaju navedenog optuženog radilo o „disocijalnom poremećaju ličnosti i sindromu ovisnosti od opojnih droga“, ali da je sposobnost optuženog da shvati značaj svoga djela i upravlja svojim postupcima, u vrijeme njegovog počinjenja, bila očuvana

Kada je u pitanju podložnost optuženog S.D. utjecaju optuženog S.H., kao „vođe“, kako se to ističe u žalbi braniteljice optuženog, ona je evidentna kod optuženog S.D., s obzirom da ga je, u komunikaciji sa svojom tadašnjom djevojkom E.Đ., nazivao „gazdom“. Međutim, po ocjeni ovoga suda, taj utjecaj nije u tolikoj mjeri dominantan da bi doveo u pitanje krivicu optuženog, zbog počinjenja kaznenih djela za koja je prvostupanjskom presudom oglašen krivim.

U žalbi koju je izjavio optuženi S.D. osobno, optuženi navodi da prvostupanjsku presudu pobija zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja kao i zbog visine izrečene kazne, ističući da je oštećenom E.Z. pomogao da izađe prvi puta iz vode, kako se ne bi utopio, kao i da je također sprječavao „da ga drugi puta gurnu u vodu“, a da nijednu od tih činjenica prvostupanjski sud nije uzeo kao olakšavajuću prigodom odmjeravanja kazne. Optuženi dalje tvrdi da je oštećenog E.Z. udario par puta (u predjelu zadnjice), bez namjere da ga liši života, zbog čega mu je iskreno žao „što je na kraju sve tako ispalo“ i što je tuča završila smrću nesretnog E.Z. Napominje da je bio pod utjecajem opijata i da shvata da je sudjelovao nečemu što se nažalost kobno završilo, te da „poremećaj ličnosti i smanjene intelektualne sposobnosti“ ne mogu opravdati jedan prerano ugašen život, pa moli ovaj sud „da ga osudi pravedno za nanošenje teških tjelesnih povreda i bespravno lišenje slobode, koje se nažalost kobno završilo“, odnosno, „tjelesne povrede sa smrtnim ishodom, a ne kako je prvostupanjski sud okarakterizirao kao ubojstvo na svirep način“. Dalje navodi da mu je žao i iskreno se kaje zbog učešća u nemilom događaju, ali smatra da je prestrogo kažnjen.

Naprijed izneseni žalbenim prigovorima optuženog se u suštini ne dovodi u pitanje pravilnost činjeničnog stanja na kojem se temelji prvostupanjska presuda, jer se iz obrazloženja pobijane presude nesumnjivo može zaključiti da je sve okolnosti na koje se poziva optuženi prvostupanjski sud prihvatio kao vjerodostojne, nego se u stvari osporava pravilnost ocjene prvostupanjskog suda doprinosa optuženog S.D. u počinjenju kaznenih djela za koja je oglašen krivim, koji po mišljenju optuženog nije takvih razmjera da bi za sudjelovanje u počinjenju predmetnih kaznenih djela bio osuđen na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 30 (trideset) godina. Na drugoj strani, optuženi ne osporava svoje sudjelovanje, kako u počinjenju kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako i o premlaćivanju oštećenog E.Z., koje je na kraju završilo smrću, odnosno, utapanjem oštećenog u odvodnom kanalu u koritu rijeke S. Međutim, optuženi neosnovano umanjuje svoj doprinos nanošenju teških tjelesnih povreda oštećenom E.Z., tvrdeći da ga je samo nekoliko puta udario u predjelu stražnjice, zanemarujući ono što je prigodom ispitivanja u svojstvu osumnjičenog izjavio u Tužiteljstvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kao i prigodom svog ispitivanja u svojstvu optuženog na glavnoj raspravi, kad je izjavio da je u više navrata nogama i rukama udarao oštećenog E.Z., zajedno sa optuženim S.Š. i N.H. Da se nije radilo o tako malom broju bezazlenih udaraca, dok je oštećeni E.Z. bespomoćno ležao

na tlu, ukazuje i činjenica koju je priznao i sam optuženi S.D., da je nakon cjelokupnog događaja, po uputi optuženog S.H., po dolasku u stan sa sebe skinuo garderobu i patike, koje je oprao u mašini za veš, jer su bile krvave, što nesumnjivo upućuje da je oštećenom E.Z. zadavao udarce i onda kada on više nije mogao da se brani, odnosno, kada je već pretrpio toliko teške povrede od kojih je vidno krvario. U takvim okolnostima, ne mogu se prihvatiti kao osnovani žalbeni prigovori optuženog da ga je prvostupanjski sud u odnosu na te radnje pogrešno oglasio krivim za počinjenje kaznenog djela „ubojstvo na svirep način“, nego ga je trebao oglasiti krivim zbog kaznenog djela „tjelesnih povreda sa smrtnim ishodom“, kako se to navodi u žalbi optuženog.

Iskreno žaljenje i kajanje zbog sudjelovanja u počinjenju kaznenih djela, koje je optuženi S.D., osim u izjavljenoj žalbi, iskazao i tijekom svog ispitivanja u Tužiteljstvu od 05.12.2019. godine, kao i na glavnoj raspravi od 16.12.2020. godine, kao i činjenica da je pomogao oštećenom E.Z. da izađe iz vode, kada je prvi puta pao u odvodni kanal u koritu rijeke S., da je graničnih intelektualnih sposobnosti zbog (urođenog) oštećenja sluha, na što je u žalbi dijelom ukazivala i njegova braniteljica, po ocjeni ovog suda, nema utjecaja na postojanje kaznenih djela za koje je optuženi oglasen krivim, kao niti na njegovu uračunljivost u vrijeme počinjenja tih djela. S tim što se u žalbi optuženog, kao i u žalbi njegove braniteljice, opravdano ukazuje da te okolnosti prvostupanjski sud nije u dovoljnoj mjeri uzeo u obzir, kako prigodom utvrđivanja pojedinačnih kazni optuženom za kazneno djelo Otmica iz članka 177. stavak 2. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i kazneno djelo Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako i kod izricanja jedinstvene kazne dugotrajnog zatvora u trajanju od 30 (trideset) godina.

Naime, iz obrazloženja pobijane presude u tom dijelu, nedvojbeno se može zaključiti da je prvostupanjski sud, od olakšavajućih okolnosti na strani optuženog S.D., cijenio da se radi o osobi mlađe životne dobi, te da je pomogao oštećenom E.Z. nakon zadobijenih povreda i pada u vodu da izađe na suho, a da je od otežavajućih okolnosti cijenio da je više puta osuđivan, te da je ispoljio bezosjećajnost prema bolovima i patnjama E.Z., a da nije pokazao empatiju i kajanje prema žrtvi. Iz takvog obrazloženja prvostupanjskog suda stječe se dojam da pri utvrđivanju pojedinačnih kazni, kao i pri odmjeravanju jedinstvene kazne, nije uopće cijenio individualni doprinos optuženog u počinjenju kaznenih djela za koja je oglasen krivim, što je po ocjeni ovoga suda bio u obvezi učiniti, u situaciji kada se radi o suizvršiteljstvu u počinjenju istih kaznenih djela, osobito u situaciji kada svi suoptuženi nisu na jednak način doprinijeli njihovom počinjenju. Osim toga, izvjesno je da je prvostupanjski sud kao otežavajuće okolnosti na strani optuženog opravdano cijenio njegovu raniju osuđivanost, što je i bio u obvezi. Međutim, po ocjeni ovoga suda, prvostupanjski sud nije mogao na strani optuženog kao otežavajuće okolnosti cijeliti ispoljenu bezosjećajnost prema bolovima i patnjama oštećenog, te da nije pokazao empatiju prema žrtvi i kajanje, jer navedene okolnosti predstavljaju obilježje bića kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, tako da istodobno ne mogu biti uzete u ocjenu kao otežavajuće okolnosti, a iz stanja spisa je razvidno da je optuženi iskazao kajanje zbog smrti oštećenog, još u fazi kazneno istražnog postupka, tako da mu ta okolnost nije mogla biti uzeta u ocjenu kao otežavajuća okolnost.

Zbog svih naprijed iznesenih razloga, ovaj sud je djelomično uvažio žalbu optuženog S.D., kao i žalbu njegove braniteljice Mirjane Mrđen, odvjetnice iz Brčkog, u dijelu u kome prigovara visini izrečene kazne dugotrajnog zatvora u trajanju od 30 (trideset) godina i u tom dijelu preinačio prvostupanjsku presudu, tako što je optuženom S.D., zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa stavkom 1., a sve u svezi sa stavkom 31. Kaznenog zakona Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 41., 42. i 43. Kaznenog zakona Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članaka 41. stavak 1. točka b. i 43 b. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrdio kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 25 (dvadeset pet) godina, pa ga je primjenom članka 54. stavak 2., točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osudio na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 26 (dvadeset šest) godina. Ovaj sud je uvjerenja da je tako izrečena kazna dugotrajnog zatvora optuženom S.D., u potpunosti adekvatna težini kaznenih djela za koja je oglašen krivim, njegovom doprinosu kao suizvršitelja u počinjenju tih kaznenih djela, njegovoj intelektualnoj razini, i njegovoj hendikepiranosti (trajno oštećenje sluha), te da će se tako dosuđenom kaznom u njegovom slučaju u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Tužitelj Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbom pobija prvostupanjsku presudu isključivo zbog odluke o kaznenopravnoj sankciji, navodeći da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio sve činjenice na temelju kojih je optužene oglasio krivim za počinjena kaznena djela koja im se stavljaju na teret, ali da je prigodom odmjeravanja pojedinačno utvrđenih kazni optuženim, izuzev optuženog S.Š., olakšavajućim okolnostima na njihovoj strani dao prenatlažen značaj, dok na drugoj strani nije na odgovarajući način cijenio, kao otežavajuće okolnosti, da su optuženi prigodom nanošenja oštećenom E.Z. fizičkih, a i psihičkih bolova, pokazali neljudsku oholost, agresivnost, krajnju neosjetljivost i bezobzirnost. Osim toga, po mišljenju tužitelja, optuženi nisu pokazali nikakvo kajanje, grižnju savjest, empatiju prema mukama i patnjama oštećenog, koji se nalazio u bespomoćnoj situaciji, nego su nasuprot tomu sadistički uživali u mučenju i premlaćivanju oštećenog, što je sve trajalo izvjestan vremenski period od jednog do dva sata. Stoga je smrt oštećenog E.Z. u izravnoj uzročno posljedičnoj svezi sa njegovim premlaćivanjem iz opisanog događaja. S tim u svezi, tužitelj još ističe da su optuženi S.H., N.H. i S.D., do sada višestruko osuđivani, između ostalog i za kaznena djela protiv života i tijela, odnosno, kaznena djela protiv imovine sa elementima nasilja. Stoga smatra da izrečene kazne optuženim nisu adekvatne težini kaznenih djela, stupnju krivnje i njihovoj društvenoj opasnosti, te da se tako izrečenim kaznama neće ostvariti svrha kažnjavanja, kako s aspekta generalne, tako i s aspekta specijalne prevencije, pa stoga predlaže ovom sudu da uvaži njegovu žalbu i preinači prvostupanjsku presudu, u dijelu odluke o kaznama, tako što će optuženim S.H., N.H. i S.D. izreći kazne dugotrajnog zatvora u dužem trajanju.

Temeljem detaljne analize obrazloženja prvostupanjske presude u tom dijelu, kao i svih okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja kaznenih djela za koja su

optuženi pobijanom presudom oglašeni krivim, ovaj sud nije našao da su osnovani žalbeni prigovori tužitelja, u pogledu visine dugotrajnih kazni zatvora, na koje je prvostupanjski sud osudio optužene S.H., N.H. i S.D., odnosno, da je prigodom ocjene svih okolnosti na koje ga obvezuju odredbe članka 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, dao prenatlažen značaj olakšavajućim okolnostima na strani optuženih, a da na drugoj strani nije u dovoljnoj mjeri cijenio ili pak uopće nije cijenio kao otežavajuće okolnosti, one okolnosti na koje u žalbi ukazuje tužitelj. Naprotiv, po ocjeni ovoga suda, prvostupanjski sud je na strani navedenih optuženih uglavnom pravilno cijenio sve olakšavajuće okolnosti, s tim što valja naglasiti da pri utvrđivanju pojedinačnih kazni za svako od kaznenih djela za koje je optužene oglašio krivim, zbog same prirode suizvršiteljstva kao načina počinjenja više kaznenih djela od strane više počinitelja, nije u dovoljnoj mjeri posvetio pažnju individualiziranju, kako pojedinačno utvrđenih kazni, tako i dosuđene jedinstvene kazne, u odnosu na optužene N.H. i S.D., što je po ocjeni ovoga suda bilo nužno s obzirom na to da je kod suizvršiteljstva, u smislu članka 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prigodom odmjeravanja kazne, nužno voditi računa o udjelu svakog od optuženih u ostvarivanju radnje počinjenja kaznenog djela za koje su oglašeni krivim.

Na drugoj strani, neosnovano se žalbom tužitelja ukazuje da prvostupanjski sud nije na adekvatan način, kao otežavajuću okolnost na strani optuženih, cijenio njihovu raniju osuđivanost, te da pri tomu nije posvetio potrebnu pozornost okolnostima vezanim uz razinu psihičkog i fizičkog zlostavljanja oštećenog E.Z., kao i iskazanu krajnju neosjetljivost i bezobzirnost optuženih, koji nakon počinjenja djela nisu pokazali kajanje, grižnju savjest i empatiju prema patnjama oštećenog. Suprotno navedenim tvrdnjama tužitelja, ovaj sud smatra da je prvostupanjski sud posvetio odgovarajući značaj činjenici da su optuženi ranije višestruko osuđivani, kao i da je tu činjenicu na adekvatan način cijenio kao otežavajuću okolnost. Međutim, okolnosti na koje u žalbi ukazuje tužitelj, a koje je u odnosu na neke od optuženih prvostupanjski sud cijenio kao otežavajuće okolnosti, a tiču se razine zlostavljanja oštećenog, kao i iskazane neosjetljivosti za patnje oštećenog, po ocjeni ovoga suda, nisu u odgovarajućoj mjeri mogle biti vrednovane kao osobito otežavajuće okolnosti iz razloga što dijelom predstavljaju obilježje kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Slijedom svega naprijed iznesenog valjalo je žalbu tužitelja odbiti kao neosnovanu.

Postupajući u skladu sa člankom 308. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (prošireno dejstvo žalbe), s obzirom na to da optuženi N.H. i njegov branitelj Dragan Oparnica, odvjetnik iz Brčkog, izjavljenim žalbama nisu pobijali prvostupanjsku presudu u pogledu odluke suda o kaznenopravnoj sankciji, ovaj sud je ispitao prvostupanjsku presudu u tom dijelu po službenoj dužnosti. Naime, iz obrazloženja prvostupanjske presude u tom dijelu nedvojbeno se može zaključiti da je prvostupanjski sud na strani optuženog N.H., kao olakšavajuću okolnost cijenio da je osoba mlađe životne dobi, a kao otežavajuće okolnosti da je do sada višestruko osuđivan, te da nije pokazao empatiju prema oštećenom E.Z., niti bilo kakvo kajanje, a sudjelovao je u prikriivanju tragova počinjenja kaznenog djela. Temeljem takvog obrazloženja prvostupanjskog suda u tom dijelu, nedvojbeno se može zaključiti da pri utvrđivanju pojedinačnih, kao i pri odmjeravanju jedinstvene kazne navedenom optuženom, sud nije uzeo u obzir sve okolnosti propisane člankom 49. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osobito one koje se odnose na obiteljske prilike optuženog, kao i njegov udio u poduzimanju ukupne radnje počinjenja kaznenih djela za koje je kao suizvršitelj oglašen krivim. S obzirom na to

da ovaj sud smatra da je kod suizvršiteljstva u počinjenju kaznenih djela, udio svakog od optuženih u sveukupnoj radnji počinjenja, odlučujući za individualiziranje kazne u odnosu na svakog od optuženih, a da je iz utvrđenih okolnosti pod kojim je došlo do počinjenja kaznenih djela za koja su optuženi oglašeni krivim, razvidno da je udio optuženog N.H. u stanovitoj mjeri manji od ostalih optuženih, ovaj sud je preinačio prvostupanjsku presudu u dijelu odluke o kazni, u odnosu na optuženog N.H., tako što mu je zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, zbog kojeg je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članka 41., 42. i 43. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrdio kaznu zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, za koje je prvostupanjskom presudom oglašen krivim, temeljem tog zakonskog propisa i uz primjenu članka 41. stavak 1. točka b. i 43 b. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 27 (dvadeset sedam) godina, pa ga je primjenom članka 54. stavak 2. točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osudio na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 28 (dvadeset osam) godina. Ovaj sud je uvjeren da su, kako pojedinačno utvrđene kazne, tako i dosuđena jedinstvena kazna u potpunosti adekvatne težini kaznenih djela za koje je navedeni optuženi oglašen krivim, stupnju njegove krivnje, kao i njegovom udjelu u sveukupnoj radnji počinjenja kaznenih djela koje je kao suizvršitelj počinio, te da će se tako dosuđenom kaznom, u slučaju optuženog N.H., u potpunosti ostvariti svrha kažnjavanja propisana člankom 42. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

S obzirom na to da ovaj sud nije uvažio žalbu optuženog S.H. i njegovog branitelja Osmana Mulahalilović, odvjetnika iz Brčkog, kao niti žalbu branitelja optuženog S.Š.- Siniše Jovanović, odvjetnika iz Brčkog, u pogledu žalbenih navoda kojim su doveli u pitanje pravilnost prvostupanjske presude u pogledu jedinstvenih kazni dugotrajnog zatvora na koje je prvostupanjski sud osudio navedene optužene, prvostupanjska presuda je ostala nepromijenjena u dijelu u kojem je optuženom S.H., zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od 35 (trideset pet) godina, pa je temeljem članka 54. stavak 2. točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osuđen na jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od 36 (trideset šest) godina, a optuženom S.Š., zbog počinjenja kaznenog djela Otmica iz članka 177. stavak 2., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, utvrđena kazna zatvora u trajanju od 3 (tri) godine, a zbog počinjenja kaznenog djela Ubojstvo iz članka 163. stavak 2. točka 1., u svezi sa člankom 31. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, kazna zatvora u trajanju od 18 (osamnaest) godina, pa je temeljem članka 54. stavak 2. točka a. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, osuđen na jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od 20 (dvadeset) godina.

Pravilno je postupio prvostupanjski sud kada je na temelju članka 57. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, u izrečenu jedinstvenu kaznu dugotrajnog zatvora, odnosno, zatvora, optuženim uračunao vrijeme provedeno u pritvoru i to optuženom S.H. period od 04.12.2019. godine od 04,40 sati, optuženom

S.Š. period od 07.12.2019. godine od 23,30 sati, optuženom N.H. period od 04.12.2019. godine od 03,20 sati i optuženom S.D. period od 04.12.2019. godine od 03,20 sati, pa nadalje, tako da je prvostupanjska presuda u tom dijelu ostala nepromijenjena.

Jednako tako, prvostupanjska presuda je ostala nepromijenjena u pogledu izrečene mjere sigurnosti kojom je od optuženog S.H. oduzeto putničko motorno vozilo marke „Peugeot 607“, registracijskih oznaka K 59-T-980, ključa „Bul max“ i mobilni telefon marke „Huawei“, kao predmet upotrijebljen u počinjenju kaznenog djela, jer se takva odluka prvostupanjskog suda temelji na pravilnoj primjeni članka 78. stavak 1. Kaznenog zakona Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i članka 180. stavak 3. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Imajući u vidu da se odluka prvostupanjskog suda da optužene oslobodi plaćanja troškova kaznenog postupka, a da obitelj oštećenog E.Z. sa imovinskopравnim zahtjevom za naknadu štete u cijelosti uputi na parnični postupak, temelji na pravilnoj primjeni članka 188. stavak 4., odnosno, na pravilnoj primjeni članka 198. stavak 2. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, prvostupanjska presuda je i u tom dijelu ostala nepromijenjena.

Zbog svega naprijed iznesenog, ovaj sud je na temelju članka 314. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odlučio kao u izreci ove presude.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Srđan Nedić